

Naročnina znaša mesečno 25 — Din,
za inozemstvo 40 — Din

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 440
Celje: Kocnova ul. 3. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo — Oglasi po
tarifi.

JUTRO

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica 54 — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inzeratni oddelk: Ljubljana, Prešer-
nova ulica 4 — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13 — Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocnova ulica
št. 2 — Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček zavodilci: Ljub-
ljana št. 11.842, Praha číslo 78.180;
Wien št. 105.241

Gospodarska kriza v Italiji

Mussolini o svojih načrtih za izboljšanje po- ložaja italijanskega gospodarstva

Rim, 31. januarja AA. Predsednik Mus-
solini je ob priliki včerajšnjega sprejema
načelnikov velikih mest imel velik govor.
Najprej je govoril o nalogah občinskih
uprav in naglasil, da se morajo italijanska
mesta zavedati velike fašistične misije. Za-
tem je Mussolini govoril o gospodarskih
vprašanjih. Novi stanovanjski zakon, ki bo
stopil v veljavo, bo prinesel v mestih po-
polno svobodo glede razpolaganja stano-
vanj. Stanovanjska zaščita bo ukinjena. To
bo izprva povzročilo neka nesoglasja in
trčenja, toda po kratki prehodni dobi bodo
nastale normalne razmere in stanovanja
bodo imela primerne cene.
Zatem je pozval zastopnike mest, naj iz-
vedejo obsežen program prihrankov in
štednje. Po vladnem vzoru je treba znižati
bremena prebivalstva, hkrati pa naj se
znižajo tudi najhujše javne davke, zlasti
tržninarine, ki pritiskajo na cene živil, kar
zadene predvsem siromašne sloje. Mesta
naj črtajo iz svojih občinskih proračunov
vse izdatke, ki niso brezpogojno potrebni.
Javna dela naj se reducirajo na minimum.
Trgovinska bilanca Italije se pod fašistič-
nim režimom neprestano popravlja. Skuša
se doseči to, da bo država razvila v sebi
vse pogoje svojega razvoja. To hoče do-

seči vlada s tem, da preveč ne obremeni
davkoplačevalcev. Zdaj je doseženo to, da
razpolaga gospodarstvo z več pozitivnimi
dejstvi, kakor pa z negativnimi. Semkaj
spadajo predvsem bankroti, ki jih je še ve-
dno mnogo, posledica pa so časa, ko so mno-
gi mislili, da bogatenje ni posledica odkri-
tega in dolgotrajnega prizadevanja in tru-
da, ampak plod špekulacije. Gospodarska
kriza je posledica obče gospodarske krize
v Evropi.

Režim pa si prizadeva tudi aktivno pod-
prejeti industrijo. Letos je vlada določila
300 milijonov lir za nov železniški mate-
rial, ki bo nabavljen v Italiji. Za mornari-
ški material je predvidenih 400 milijonov
lir in še 200 milijonov lir za posebne iz-
datke.

Vlada bo tudi v bodoče podpirala indu-
strijo, ki imajo pogoje za obstanek. Zato
je program dela ki ga vlada izvaja za po-
bijanje krize, hkrati delo za pospeševanje
narodnega blagostanja. Semkaj spadajo na
pr. melioracijska dela v vseh krajih Italije.
Na koncu svojega govora je Mussolini po-
udaril, da bo sedaj gospodarska vprašanja
edina vprašanja italijanske notranje politi-
ke.

Ugoden odmev plenarne seje v Londonu

Potek dosedanjih pogajanj opravičuje optimistično raz- položenje Macdonalda

London, 31. januarja AA. Včerajšnja ple-
narna seja razorožitvene konference je za-
pustila v konferenčnih krogih zelo ugoden
vtis. Smatrajo, da je upanje v končni uspeh
konference zelo narasel.

Privatni razgovori med posameznimi de-
legacijami se nadaljujejo in kakor kaže, bo
kmalu sklicana ponovno plenarna seja. Prvi
odbor, sestojel iz voditeljev delegacij, se
sestane danes popoldne.

Londonške »Times« naglašajo, da konfe-
renca ne more imeti strogo začrtanega de-
lovnega programa. Utegen se zgoditi, da
pride do rešitve nekaterih vprašanj, dočim
se konference v drugih problemih ne bo
mogla sporazumeti. Zaradi tega bi bilo ne-
smiselno ogražati potek konference z vpra-
šanji, ki niso bila še rešena. List priznava,
da so informativni razgovori med voditelji
delegacij najbolj primerni za odstranitev
težav. Vsa sporna vprašanja pridejo tako
pred plenarno sejo že zrela za rešitev, ker
so informativni razgovori že pokazali, kaj
je treba storiti, da se premostijo nasprot-
stva.

»Manchester Guardian« razpravlja v dalj-
šem članku o francoskih predlogih in na-

glašja, da zahteva Francija, naj se vsaki
državi prizna globalna tonaža po fiksnih
kategorijah vojnih ladij, z določbo, da la-
hko države preneslo tonažo vojnih ladij
ene kategorije v drugo. Na ta način bi pri-
zadete države po mili volji menjale svoje
gradbene programe.

Pariz, 31. januarja s. Londonski poroče-
valec »Petit Parisien« poroča, da je fran-
coska delegacija poslala ostalim delegacij-
am spomenico o tonaži, ki jo potrebuje
Francija ne samo za celokupno brodogre-
je, temveč tudi za posredne potrebe. Celokupna
tonaža se navaja z 800.000 tonami. Za ve-
like bojne ladje in za letalske ladje mate-
ricije vztraja Francija pri 175.000 tonah, ki
so bile določene v Washingtonu. Velikih
krizark od 10.000 ton zahteva Francija 12.
torej skupno 120.000 ton. Glede lahkih kri-
zark, torpednih rušilcev, spremljevalnih la-
dij, torpedovk itd. je Francija določila
svoje potrebe na 210.000 ton. Pri podmor-
nicah se dela razlika med podmornicami
nad 600 in pod 600 tonami. Za velike pod-
mornice potrebuje Francija približno 30.000
ton, za male podmornice pa 90.000 ton.

Poljska je prežeta miroljubnega duha

Ekspeze ministra Zaleskega o smernicah poljske zunanje politike — Posledice poljsko-nemškega sporazuma

Varšava, 31. januarja s. V danjšem ekspo-
zeju pred zunanjim odborom Sejma se je
zunanj minister Zaleski bavil z zunanjo po-
litiko Poljske ter poudarjal neizmenjeno
miroljubno tendenco te politike.

Zaleski je izjavil, da se Poljska ne bo
dala nadkriti v svojem delu za mir od
nikogar. Poljski narod se posveča delu in
miru ter ne ograža nikogar. Minister je na-
to ugotovil, da odgovarja iskrena želja
francoskega naroda ustvariti z Nemčijo
normalne odnose in da ta miroljubna ten-
denca Francije prav nič ne vzmira Poljs-
ke, ki je v nedavno sklenjenem dogovoru
o likvidaciji po vojni nastalih vprašanj me-
d njo in Nemčijo izrazila željo, urediti svoje
odnose z Nemčijo. Istočasna akcija Fran-
cije in Poljske, ki bo mogla dovesti do pri-
merljiv poljsko-nemških in francosko-pol-
jskih pogodb, predstavlja bazo mirnega rav-
notežja v Evropi.

Ravno tako miroljubno politiko pa vodi
Poljska tudi napram drugim sosednim dr-

žavam, v prvi vrsti do Litve s katero želi
priti do lepših in boljših odnosov. Precej
so se popravili tudi odnosi s sovetško
Rusijo, ki so sedaj docela korektni, dočim
pa so z ostalimi slovanskimi državami po-
sebo na še s ČSR in Jugos. vijo prija-
teljsko pristrani, kakor tudi z Rumunijo.

Berlin, 31. januarja. g. Razprava v držav-
nem zboru o Youngovem zakonu se je mo-
rala odgoditi za dva dni do 7. februarja.
Vzrok za to odgoditev je senzacionalen
dogodek, ki se je zgodil v pruskem dežel-
nem zboru in ki ga večina skoraj ni opa-
zila. Centrum je namreč proti pričakovanju
glasoval za predlog nemških nacionalcev,
naj od pruske vlade pooblašeni delegati
pri državnem zboru glasujejo proti likvi-
dacijski pogodbi s Poljsko. Predlog je bil
sprejet in zaradi tega se mora pričakovati
odkinitve poljskega dogovora v državnem
zboru. Vlada se sedaj pogaja s centrom, da
reši ta važni dodatni zakon k Youngo-
vem dogovoru v državnem zboru pred od-
klonitvijo.

Izprememba statuta Društva narodov

Volitev nestalnih članov v Svet Društva narodov — Razsodiščno po- stopanje v slučaju mednarodnih sporov

Beograd, 31. januarja, p. »Službene
novine« objavljajo zakon, s katerim se
ratificira mednarodni protokol o izpre-
membi členov 4, 6, 12, 13 in 15 pakta
Društva narodov. Po teh izpremeh-
bah odloča skupščina Društva narodov
z dvotretjinsko večino v volitvi nestal-
nih članov sveta Društva narodov in
zlasti o njihovih pravicah, ki se tičejo
trajanja njihovih mandatorov ter pogo-
jev za možnost ponovne izvolitve.

Po izpremehbi čl. 6. nosijo stroške
Društva narodov člani v sorazmerju,
ki ga določa skupščina. Izpremehba
v čl. 12 je značilna in se glasi: Vsi
člani Društva narodov so soglasni, da
bodo, ako se med njimi pojavi spor, ki
bi imel za posledico kako prekinjenje
odnošajev, predložili ta spor bodisi ar-
bitražnemu postopanju ali sodni arbi-
traciji ali pa presoji sveta Društva
narodov. Razen tega se strinjajo, da se
v nočem slučaju ne bodo zatekli k
vojni pred potekom roka 3 mesecev

po arbitraži ali sodni odločitvi ali po-
ročili sveta Društva narodov. V vsa-
kem slučaju se ima odločitev izreči v
gotovem roku in poročilo sveta Društva
narodov ima biti izdelano v 6 me-
secih od dneva, ko je bil spor predlo-
žen svetu Društva narodov.

Izpremehba čl. 13 določa, da se ima-
jo spora vprašanja predložiti stalne-
mu mednarodnemu sodišču ali razso-
dišču, ki so ga države določile v raz-
nih svojih konvencijah. Izpremehba v
čl. 15 pravi, da se v slučaju, ako bi se
v Društvu narodov pojavil spor, ki bi
mogel povzročiti prekinjenje in ako bi
se ta spor ne podvrzel arbitražni pro-
ceduri ali sodni rešitvi, člani Društva
narodov strinjajo, da ga predlože sve-
tu Društva narodov. V to svrhu je do-
volj, ako kdo izmed njih obvesti ge-
neralnega tajnika Društva narodov, ki bo
podvzel vse ukrepe v svrhu ankete in
izčrpal proučitve spora.

NOVA ŠPANSKA VLADA JE BILA SPRE- JETA Z REZERVO IN NEZAUPANJEM

Izgredi po mestih se nadaljujejo — Oster odpor med bivšimi politiki — Vlada napoveduje deklaracijo o svojem programu

Madrid, 31. januarja, d. Nova špan-
ska vlada pod predsedstvom generala
Berenguera je včeraj zaprisegla in ta-
koj prevzela državne posle. Zvečer se
je vršila prva seja novega ministrske-
ga sveta, na kateri je bil definitivno
določen program nove vlade. O seji je
bil izdan kratek komuniké, ki pravi,
da si bo vlada prizadevala čimprej
vzpostaviti normalno ustavno stanje.
Z vsi strogostjo bo čuvala red in mir
in bodo tozadevno izdani novi ukrepi.
Komuniké napoveduje tudi obsešno
amnestijo za politične in vojaške de-
likte.

Nova vlada je bila sprejeta v špan-
ski javnosti z dokaj deljenimi čustvi.
Vodilni politiki iz bivšega parlamen-
tarnega življenja stoji več ali manj ob
strani in čakajo, da bo vlada v praksi
pokazala svoj program. Dejstvo, da sta
v vladi razen ministrskega predsedni-
ka še dva generala (notranji minister
in minister za mornarico), tomačijo v
teh političnih krogih kot nadaljevanje
diktature. Z vladne strani pa se nagla-
ša, da je nova vlada le prehodnega
značaja in da hoče stopnema likvidi-
rati diktaturo in obnoviti parlamentar-
ni režim.

Politična orijentacija novega kabi-
neta je vsekoli konservativna. Ra-
zen predsednika generala Berenguera,
ki je bil v svojem kabinetu grofa
Romanosa vojni minister, sta bila
ministra le še dva od sedanjih članov
vlade in to finančni minister Arguelles
in minister za zgradbe Matos, dočim
je bil sedanj pravosodni minister
Estrado državni podtajnik, vsi v vladi
Prima de Riveru. Minister prosvete
vojvoda Alba je zastopnik liberalne
struje visokega plemstva in tradicio-
nalne španske aristokracije. Na glasu
je kot zelo dober poznavalec medna-
rodnega položaja. Notranji minister ge-
neral Maza je bil upravnik pehotne ofi-
cerske šole in guverner Balearskih oto-
kov. Minister pravde Estrado je bil
pod režimom Prima de Riveru držav-
ni podtajnik v istem resoru, minister
dela Sangroza pa se doslej politično
ni mnogo udeleževal, pač pa je delo-
val v raznih nacionalnih ustanovah.

Španski tisk zaradi še vedno zelo
stroge cenzure ni zavzel do novega
režima nikakega posebnega stališča.
Omejuje se zgolj na izjave posame-
nih ministrov, ki najjavljajo, da bo vla-
da v posebni deklaraciji prihodnje dni

obrazložila svoj program in očrtala
smernice svoje politike, ki naj dovede
do normalnega ustavnega režima v
Španiji.

Predsednik parlamenta Jangues je
podal demisijsko. Pričakuje se, da se
parlament, ki je bil po demisijski Prima
de Riveru odgojen za nedoločen čas,
sploh ne bo več sestel, marveč da bo
že v najkrajšem času izdan dekret o
njegovem razpustu in razpisu novih
volitev.

Kritična situacija

Pariz, 31. januarja, s. Po pripovedo-
vanju potnikov je položaj v Španiji slej
ko prej zelo vznemirljiv. Cenzura se iz-
vaja zelo strogo, tako da se iz časopisov
ne morejo zvedeti nobene podrobnosti.
Vendar pa se doznava, da je prišlo v Ma-
dridu in drugih mestih do burnih demon-
stracij in ljutih spopadov med delavci,
policijo in vojaštvom. Zlasti burne so
bile demonstracije v Barceloni, kjer je
proglaso obsešno stanje. Vojaštvo je
moralo rabiti strojne puške. Tudi v Ca-
dixu in Bilbau vladajo slične razmere.
Oblasti so dobile strog nalog udušiti vse
poizkuse nemirov.

Nemci o Jugoslaviji

Zanimiv članek berlinskega lista

Beograd, 31. januarja, M. Berlinski
»Lokalanzeiger« objavlja daljši članek
o razmerah v Jugoslaviji in piše med
drugim, da novi režim v Jugoslaviji
zelo uspešno deluje. Posrečilo se mu je
zbrati najboljše moči, in koristno upo-
rablja nove energije v dobrobit drža-
ve. V tipičnem srpstvu je nekaj pruske-
ga, opaziti je strogo disciplinir-
nost in vesplošno vdanost za splošno
stvar. Ta novi duh, ki se izraža v vod-
stvu vseh javnih poslov, je šele v raz-
voju in novi režim čaka še obilo po-
sila, da bo odstranil vse one pogoje
in hibe, ki izvirajo iz prišnje dobe.
Vladi generala Pere Živkovića se mo-
ra priznati, da je v prvem letu svoje-
ga delovanja napravila zelo mnogo.
Zakonska »mašina« sijajno funkcionir-
a. Pot novega režima obeležujejo ve-
like reforme v pravosuđu, v šolski
zakonodaji, v organizaciji poljedelstva
in v ureditvi notranje finančne uprave.
Odstranitev ostankov gnusne stran-
karske borbe je otvorila vladi pristo-
pot za koristno delo na polju splošnih
reform. Cilj vladne politike je vsekakor
v tem, da napravi Jugoslavijo za moč-
no državo, ki bo lahko na vse strani
uspešno branila svoje interese.

»Tudi v zunanji politiki beleži dikta-
tura splošen napredek in uspelo ji je

rešiti državo pred nevarnostjo izola-
cije. Južna meja Jugoslavije je zavaro-
vana s prijateljskim paktom z Grčijo.
Z Bolgarijo išče Jugoslavija nov mo-
dus živendi. Zvezo med državami Ma-
ke antante hoče Jugoslavija poglobiti
tudi na gospodarskem polju. V politiki
do Madžarske in do Italije se je izka-
zala diktatorska za zelo uspešno. Na vse
napore italijanskega tiska in na vse
ostre novinarske polemike med Rimom
in Beogradom je odgovorila beograjs-
ka vlada s hladno rezerviranostjo.

Razpravljajoč o nespornosti med
Jugoslavijo in Italijo zaradi Albanije
naglašja list, da komentarji inozemske-
ga tiska ne odgovarjajo dejanskemu
stanju. Docela napačno piše inozemski
tisk tudi o težkah Jugoslavije zaradi
»hrvatskega vprašanja«. List zaključ-
je: »Edinstveni jugoslovanski narod in
celo sami radicevci, ki so se prej bo-
rili proti Beogradu pod zastavo avto-
nomije in federalizma, bo nastopil
enotno ob vsaki priliki, če bi grozila
Jugoslaviji zunanje-politična nevarnost.
Že samo to dejstvo, ki je danes nepo-
bitno, je pozitivna stran novega reži-
ma, kar je treba za pravilno infor-
mациjo nemške javnosti še posebej nagla-
siti.«

Neresen memorandum hrvatskih emigrantov

Spomenica dr. Krnjevića in dr. Košutića Društvu naro- dov zaradi hrvatskega grba in hrvatske zastave

Beograd, 31. januarja, M. Madžarski list
poročajo iz Zeneve, da sta dr. Košutić in dr.
Krnjević izročila tajništvu Društva narodov
v imenu nekakega »Hrvatskega narodnega
predstavništva« obširno spomenico proti
naši državi. Vah dopisnik se je obrnil v tej
zadevi na odličnega hrvatskega javnega in
kulturnega delavca, od katerega je prejel
naslednji odgovor:

»Vsebinska te spomenice in reklamacije
v njej so tako neosnovane, da bo iz tega
ves svet lahko razvidel, kdo so ti gospodje
emigranti. V spomenici a. pr. navajajo kot
dokaz za svoje »obtožbe« tudi to, da v
označbi države ni hrvatskega imena, da ni
hrvatske zastave in da hrvatski grb ni dr-
žavni grb. Že to je dovolj, da lahko vsakdo
epozna umestnost te »pritožbe« in uvidi tu-

di, da so vlagatelji in podpisniki tega me-
moranda neresni špekulanti, s katerimi se
niti ni vredno baviti. Vsekdo bo uvidel, da
ni bila storjena Hrvatom nikakr krivica,
saj tudi ni več niti srbskega grba, niti srbs-
ke zastave, niti srbskega imena v državni
označbi, ravno tako tudi ne slovenskega gr-
ba zastave in imena. Pač pa se baš v tem
vidi, da se Jugoslavija normalno razvija,
da ima jugoslovensko ime, jugoslovensko
zastavo in jugoslovenski grb. Ta gospoda naj
le še vraga take spomenice. S tem se bo
sama najbolj razgalila pred vsem svetom
in tudi pred onimi, ki jim morja dosej še
nasedajo. V ostalem pa je, kolikor mi je
znano, zadeva te spomenice že rešena s tem,
da je bila v tajništvu Društva narodov po-
ložena ad acta.«

Iz VZS

Beograd, 31. jan. AA. Vrhovni zakono-
dajni svet je imel danes sejo od 16. do 20.
ure. Ker je bil zaključen pretes zakonske-
ga načrta o nakupu in prodaji obveznic
državnih posojil kraljevine Jugoslavije na
obroke, je svet razpravljajal o načrtu zaka-
na o pobijanju nelegalne konkurence. Pri-
hodnja seja bo jutri.

Lep jugoslovenski večer v Pragi

Praga, 31. jan. AA. Svoji le mestni pro-
svetni odbor na Kraljevi Vrhovni pri-
redil prav uspešen jugoslovenski večer, ki so
ga posestili mnogi prijatelji Jugoslavije.
Zupan Vinohradske občine je govoril o
kulturnih stikih med Jugoslavijo in Češko-

slovaško. Zatem je naš kulturni ataše dr.
Dragotin Prohaska imel uspešno predavanje
o jugoslovenski glasbi. Večer je bil izpol-
njen z lepim programom naših mladih
umetnikov gg. Vučkovića, Miloševića in
Dimitrijevića, ki so predvajali kompozici-
je jugoslovenskih skladateljev.

Aretacije v Sofiji

Sofija, 29. januarja, AA. Policija je snoči areti-
rala več oseb, med njimi tudi nekaj Makedoncev.
Vsi aretiranci so bili odposlani v internacijo v
notranjost države.

Nesreča italijanskega ribiškega parnika

Barl, 31. januarja. Kakor poročajo Fstl, se
je v bližini Barla potopila zaradi eksplozije ko-
la italijanska ribiška motorna ladja. Izmed ko-
laž posadke, sta se baje rešila samo dva.

Rok za kronske priznanice ne bo podaljšan

Beograd, 31. januarja, AA. Kabinet
ministra financ objavlja pod št. 4780
vsem interesentom, da morajo vse
davčne in finančne institucije spreje-
mati na račun vplačil davkov in pot-
rditi prejem na podlagi čl. 10 zakona o
vojni škodi priznanice za 20-odstotne
priznanice kronskih bankovcev. Ta
vplačila se morajo brezpogojno izvrši-
ti v roku, ki je predpisan z nedavnim
zakonom, ker jih pozneje ne bo več
mogoče sprejemati. Vsi glasovi o tem,
da bo vlada podaljšala ta rok, ali pa
da bi izpremenila to zakonsko odred-
bo, so popolnoma neresnični.

Kotiranje Blairovega posojila na ljubljanski borzi

Beograd, 31. jan. AA. Minister financ
g. dr. Švrljuga je podpisal odlok, s kate-
rim se borzi v Ljubljani dovoljujejo kotira-
nje obveznic naših vojnovnih državnih in-
ozemskih posojil v zlatu in to 7 in 8-odstot-
nega Blairovega posojila in 7-odstotnih za-
stavah listov Državne hipotekarne banke
iz l. 1927. Kotiranje je dovoljeno pod isti-
mi pogoji, kakor je predvideno z odlokom
z dne 12. decembra 1929 za borze v Beo-
gradu in Zagrebu.

Kranj dobi borzo dela

Beograd, 31. januarja, AA. V Kranju
bo ustanovljena izpostava ljubljanske
borze dela. Izpostava bo imela moški
in ženski oddelek. Nameščena bo v hi-
ši bivše Mayrjeve pivovarne.

Dr. Schober pri otvoritvi radgonskega mostu

Gradec, 31. januarja, d. Na povabilo
štajerskega deželnega glavarja dr. Rint-
televa se bo avstrijski zvezni kancelar
dr. Schober osebno udeležil slovesne
otvoritve novega mostu čez Muro med
avstrijsko Radgono in jugoslovensko
Gornjo Radgono. Otvoritev se bo po
tukajšnjih informacijah vršila 9. febru-
arja.

Aretiran voditelj hrvatskih Orlov

Beograd, 31. januarja, r. »Politika« poroča
iz Zagreba: »Načelnik bivše organizacije
Orlov dr. Protolipec iz Zagreba je bil are-
tiran, ker je prišla policijskim oblastem v
roke njegova korespondenca s člani or-
lovskih organizacij, ki so po zakonu raz-
puščene, ker niso vstopile v Srpsko kralje-
vine Jugoslavije. Iz pisem, ki jih je dr. Pro-
tolipec pošiljal Orlom, je razvidno, da je z
njimi še nadalje vzdrževal zveze ter jih
skušal z nasveti in navodili še dalje obdr-
žati v starih organizacijah.«

Vlom v zagrebški OUZD

Zagreb, 31. januarja, n. Ko so prispoli
davi uslužbenci v poslopje Okrznega ura-
da za zavarovanje delavcev, so opazili, da
je bil ponoči izvršen vlom v sobo št. 413 in
da je razbita v njej železna blagajna. Pri
kontrolni o uradni ugotovili, da je zmanj-
kalo iz blagajne 17.400 Din. Očividno so
vlomilci računali da bodo dobili posel-dnj
dan v mesecu blagajno polno gotovine. Pri-
pravljene za izplačilo 1. februarja. OUZD
pa že dalje časa dviga denar v neki za-
grebski banki šele poslednji trenutek pred
izplačevanjem. Vlomilci so se pred vstopom
v sobo previdno oslužili

Prvi uspeh v Londonu

Zmaga francoskega stališča glede metode dela na razorožitveni konferenci

Od 21. januarja že zaseda pomorska konferenca v Londonu in celih deset dni ni pokazala nobenega vidnega uspeha. Vsa pogajanja so se vršila tajno, od delegacije do delegacije. Le kratki komunikaciji so izdali ali o čem se je razpravljalo. Iz njih se je dalo posneti predvsem, da si delegacije niso edine niti o programu konference, ne o tem po kateri vrsti naj se obravnava o posameznih vprašanjih. Neobveščeno časopisje, posebno tisto, ki želi londonski konferenci neuspeh — raki listi obstoje, pomisliti e treba samo, za kako velikanske interese gre v Londonu zlasti velikim ladjedelnikom in vsem mornaricam, ki jih zgradba bojnih ladij tangira — to časopisje torej je začelo laiti alarmantne vesti da se bo konferenca že v začetku ubila v Ameriki, Angliji in Italiji so ti krogi podtakali krivdo Franciji. Češ da hoče postaviti pomorsko konferenco na povsem druge temelje, kot pa sta s bila dogovorila Hoover in Macdonald, z namenom, da prepreči njen uspeh.

Te vesti so se izkazale kot popolnoma izmišljene in zlobno prirejane. Se preden je minilo deset dni je postalo očito, da je francoska delegacija stavila najlogičnejše povsem konkretne predloge, ki so jih končno sprejeli kot osnovo tudi ostale sile.

Kontroverza je bila, kot rečeno v določiti dnevnega reda. Tu so si stala nasproti tri stališča: Američani in Angleži so predlagali, da se v smislu načelno že sklenjene pomorske paritete obeh anglosaških sil razpravlja že v začetku o določitvi tonažnega razmerja posameznih ladijskih tipov. V nasprotju s tem stališčem je Francija zastopala naziranje, da naj se razpravlja o celotni tonaži vseh kategorij bojnih ladij, — čemer naj se za vsako posamezno državo upošteva nene realne potrebe. Italija pa je zavzela izrazito prestižno stališče z zahtevo, da se najprej rešijo politična vprašanja, kamor spada predvsem njena pretenzija da sme zgraditi enako veliko bojne brodogradne kot Francija.

Zmaga francoske metode je velikega pomena, ker se bodo pogajanja okrenila v tisto smer, ki jo želi Francija. Italija le ne nerada pristala na to, da se najprej razpravlja o francoskem predlogu, ali spričo delstva, da so ostale sile popustile, ni kazalo nič drugega. Grandi je sicer izrecno opomnil, da se bo pogajal le neobvezno do

trenutka, ko se rešijo po Italiji stavljeni politični problemi, in Macdonald je ugotovil samo po sebi umevno činjenico, da se bo sklepalo samo soglasno, vendar je sedaj vsaj jasno, da ne more biti govora o francoski osamljenosti v Londonu. Nasprotno Amerika in Anglija kakor tudi Japonska pokazujejo umevanje za nene upravičene zahteve. Mnogi znaki kažejo, da po prodri francoski kompromisni predlog, po katerem se določijo za vsako posamezno državo celokupna tonaža vsega bojnega ladjstva a se prepušča tem državam, da z izvestnim omejitvamj same odločijo, koliko bodo v tem celotnem okviru gradile brodov ter ali ene kategorije. Seveda bo to veljalo za manjši boje ladje; za oklopnice je že v Washingtonu bila določena maksimalna tonaža za vsako izmed petih glavnih pomorskih sil. V Londonu pa se bo to razmerje fiksiralo tudi za večje križarke. Tudi je gotovo, da možnost zvišanja števila manjših ladij ene kategorije na račun druge ne bo neomejena in da bodo morale države o nameravanih izpremembah obvestiti ostale pogodnice. Vendar pa se bo v spetjem francoskega predloga v značilni meri ustreglo zlasti manjšim pomorskim silam, da bodo mogle po svoji lastni presoji vsaj delno zadostiti svojim obrambnim potrebam.

Seveda je s sprejetjem po Francozo predlagane razpravljalne metode napravljen še le prvi korak. Na večje razsežnosti se bodo pokazale tedaj, ko bo treba določiti celotno tonažo bojnega brodogradnje za posamezne sile — to velja za Japonsko, Francijo in Italijo, dočim sta se Amerika in Anglija načelno že sporazumeli o paritetu — in pa tedaj, ko se bo razpravljalo o tem kako e to celotno tonažo praktično po izdeliti po posameznih kategorijah.

London, 31. januarja AA. Dnes popoldne se je sestaj prvi odbor pomorske razorožitvene konference. Predsedoval je Macdonald. Odbor je nadaljeval razpravo o glavnih tonaži in o omejitvi pomorskega oboroževanja po kategorijah vojnih ladij. Prvorazredni lord admiralitete Aleksandra, japonskega zastopnika Vakatsukija, italijanskega poslanika Sirranija in ameriškega delegata Adolfa, je francoski delegat Massidi očrtal francoski kompromisni predlog. Nato je bila seja odbora odgledana do 4 februarja.

Flamsko-valonska borba

Belgija je pred znamenitim historičnim datumom; v kratkem bo praznovala stoto obletnico svoje državne samostojnosti.

Stoletnica nacionalne samostojnosti je gotovo dogodek, ki pričakuje največjih spominskih slovesnosti. Pravimo: nacionalne samostojnosti, zakaj na zapadu so vajeni, identificirati pojem državne in nacionalne skupnosti. Tudi v Belgiji je bilo tako še do najnovejše dobe, danes pa moramo vendarle tako pojmovanje označiti samo še kot historično. Danes že preraščata nacionalna pojma Flamov in Francozov ali Valonov stare nazore o državni narodnosti, ki je bila samo belgijska.

To pa za zapadno Evropo niso majhne stvari. Stoletnica belgijske državne samostojnosti se ne pričakuje več z onimi slovesnimi občutki, marveč pod perspektivo flamsko-valonske nacionalne borbe, ki postaja vedno srditejša; v njeni senci gine veselje nad samostojnostjo Belgije bolj in bolj ali pa se naj ozablja.

Komaj je par tednov, kar je padlo ministrstvo pri reševanju zamotanih flamsko-valonskih razprtij. Spor se je sukal poglavito okrog vprašanja, ali naj se doslej francoska univerza v Gandu (Gentu) flamizira ali ne. Kriza se je rešila in staro ministrstvo se je sestavilo znova, za ceno, da se napravi koncesija Flamcem. Ali bi bilo napačno, ako bi si mislili, da se je kriza s tem za dolgo rešila in da so duhovi sedaj pomirjeni. Nasprotno; duhovi so razburjeni kot prej in že čaka vrsta novih konfliktov na rešitev. Najtežji problemi pa so v zvezi z nacionalnim sporom med Flemci in Valoni.

Predvsem se pripravlja nov jezikovni zakon, ki vsebuje največ netiva za nacionalne spore. Flamci zahtevajo, da se zagotovi flamskemu jeziku povsod v srednjih in osnovnih šolah popolno upoštevanje, to se pravi, da se flamski otroci vzgajajo v maternem jeziku. Zahteva je samo ob sebi umljiva ali samo na prvi pogled. Zakaj nikakor ni tako jasno, kateri so v Belgiji flamski otroci in kateri niso, ali točneje: kateri otroci naj se poučujejo v flamskem jeziku in kateri ne.

Treba je namreč vedeti, da nikakor niso vsi Flamci navdušeni za flamski narodni preporod ter za zahtevo flamskih nacionalističnih voditeljev naj se flamski otroci uče v osnovni ter srednji in visoki šoli samo v flamskem jeziku. Njihovo spoštovanje velja še vedno francoščini, staremu kulturnemu jeziku, v katerem so se vzgajale flamske generacije. Niso samo osamosvojni, ki simpatizirajo s francosko smerjo in se ne navdušujejo za flamsko osamosvojitvijo v vseh konsekvencah, marveč prinadajo tej struji močne sklonine nrehvalstva, posebno med meščanstvom. Ti želijo za svoje otroke očuvati možnost da se morejo vzgajati v francoskem jeziku in v privatnih šolah, ki jih je v Belgiji obilo in ki jih ni mogoče nastati še več. Ker pa želijo Flamci, da vzgojijo v flamskem jeziku in duhu vse otroke flam-

ske narodnosti, hočejo preprečiti, da bi jim uhajali na privatne šole. Zato zahtevajo, da se mora zakon o učnem jeziku raztegniti tudi na privatne šole, kar pomeni hkrati, da bi starši ne mogli izbirati in določati učnega jezika svojim otrokom.

Stvar se komplicira še posebej, ker so tudi poglavne tri belgijske stranke na znotraj needine glede reševanja jezikovnega vprašanja. Katoliška in liberalna stranka želita, da ostanejo privatne šole glede jezika avtonomne. V vseh treh strankah pa prevladuje odpor proti temu, da bi se v kompaktno valonskem delu Belgije ustanovljale flamske šole za otroke onih staršev, ki se tja kakor doslej učejo v flamskem jeziku, zakaj Valonija je industrijska in privablja k sebi delavstvo od vseh strani, posebno pa iz flamskega dela države. Hkrati pa bi želeli, osobito velja to o liberalih in katoliških, očuvati valonske manjšine med Flamci, ki bi jih novi zakon ako se urede po flamski zahtevi, silno zadel. Kakšnega izvora so te manjšine, pa po navedenem ne more biti dvoma.

Spričo tega predstavlja problem novega jezikovnega zakona eno najbolj kompliciranih vprašanj v Belgiji. Diskusija o njem se vrši z vso srditostjo, pa ne le o njem, marveč tudi o vseh odnosih med flamsko in valonsko skupino v Belgiji.

Nam, ki smo izšli iz enega najbolj klasičnih področij jezikovnih borb, ni težko razumeti belgijskega narodnega spora. Mi vemo dobro, da se ob takih prilikah pod obliko jezikovnih razprtij, ki so na zunaj videti malenkostne, skrivajo druge stvari, ki so globlje pomena in tehtnejše vsebine, dasi na prvi pogled tega ni spoznatli. Saj gre tu za veliki proces popolne emancipacije naroda, ki je bil dolgo pod jezikovno, kulturno in politično suvereno drugemu rodu. Ta proces ni enostaven in se ne more dovršiti brez boja in kriz; ako se je pričel, ne konča prej, dokler ni uspeh popoln. Vzhodna polovica Evrope je potrdila to pravico; tudi Belgija ga bo preizkusila.

Švedska kraljica na smrtni postelji

Stockholm, 31. jan. Po zadnjih poročilih iz Rima je stanje švedske kraljice zelo resno. Ob njeni postelji čuje švedski kralj. Ker telesne sile kraljice vidno pešajo, vlada v zdavnjskih krogih mnenje, da je v kratkem pričakovati katastrofe.

Zaroka princese Ileana

Beograd, 31. jan. p. »Pravda« poroča iz Budimpešte, da se vrše tam večke svečanosti povodom oficijelne razglasitve zaroke rumunske princese Ileana s princem Hochberg-Plees. Danes so princesi čestitali vsi člani vlade. Poroka bo prvo nedeljo po praznovanju veliki noči v Snaži. 20. februarja odpotuje princeza Ileana v Kalro.

V Rusiji streljajo in obešajo

Moskva, 31. januarja AA. V selu Primke je bilo obsodjenih na smrt 12 kmetov zaradi protirevolucionarnega delovanja.

Zahvala regenta Horthyja grofu Bethlenu

Haaška konferenca je zaključila dobo madžarske finančne odvisnosti — Komentarji madžarskih listov

Budimpešta, 31. januarja AA. Regent Horthy je poslal grofu Bethlenu ob priliki njegove poročila o haaški konferenci lastno pismo v katerem mu izreka svoje priznanje ter pravi med drugim: »Zda so pogajanja končana z uspešno rešitvijo celotnega kompleksa zapletenih vprašanj, ki so po vojni hudo bremenila vso državo. S tem je zaključena doba finančne odvisnosti in odselej ne bo več neizvestnih bremen in plačil. Končana je doba, ko Madžarska ni vedela, kolko bo plačala in komu bo morala plačevati. Zda bo Madžarska mogla brez neprestanе nesigurnosti in v ponovni finančni neodvisnosti izkoristiti vsa gospodarska bogastva svoje dežele.«

Budimpešta, 31. januarja AA. Ves madžarski tisk razen socialističnega »Leptva« odobrava včerajšnji govor grofa Bethlena in grofa Apponyja ter zlasti podčrtuje oni del govora grofa Apponyja, v katerem je naglasil da mora Madžarska vlada vedeti, da bo naletela na odpor vsega naroda, ako bo samo za jas popustila od skrajnih mej, ki so bile določene v Haagu.

Budimpešta, 31. januarja AA. Včeraj je

bila konferenca vladne stranke. Prisotni so grofa Bethlena burno pozdravili, nakar je ta podal pregled dela in uspehov na haaški konferenci ter obrazložil motive haaškega sporazuma. Naglašal je, da gre za kompromis, ki pa je častno ohranil pozicije, za katere se je boril. Napadi, ki se sedaj vpirajo proti njegovim osebi, ga žalostijo. »Rad je človek v borbi, v katero more položiti vso svojo osebnost. Na povračku pa ga javnost obsiplje z blatom. Toda to ne more motiti človeka pri njegovem delu, ker sta vest in čut dolžnosti za poštenega človeka najmočnejše in najboljše merilo.

Budimpešta, 31. jan. g. Veliko pozornost je vzbudilo v političnih krogih dejstvo, da zahtevajo razni odvetniki, ki zastopajo privatne interese v optantskem sporu udeležene osebe sedaj svoje honorarje. Med njimi se nahajajo tudi poslanec vladne stranke. Socialni demokrati najjavljajo interpelacijo v tej zadevi, v kateri bodo opozorili na to, da je bil urejen optantski spor ne v pogajanjih odvetnikov, temveč od strani vlade. Odvetniki zahtevajo, naj se njihove plače izplačajo naravnost iz optantskega fonda.

Zakon o muslimanih

Beograd, 31. jan. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra pravde ter v soglasnosti predsednika ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o muslimanski verski zajednici v kraljevini Jugoslaviji. Zakon ima 26 paragrafov in vsebuje določbe o posameznih vprašanjih muslimanske verske zajednice. Vsi muslimani v kraljevini Jugoslaviji tvorijo eno samo islamsko versko zajednico z reis-ul-ulemom kot vrhovnim verskim starešinom. Muslimanska verska zajednica vrši svoje obrede in vsa svoja cerkvena opravila javno. Posebne določbe se nanašajo na način financiranja ter na upravo. V prehodnih določbah je odredeno, da se postavitvijo na razpoloženo z dnem uveljavljanja tega zakona reis-ul-ulema za Bosno in Hercegovino, vrhovni muftija za Srbijo in Crno goro ter ostali višji organi muslimanske verske zajednice. Prvega reis-ul-ulema v Beogradu in ostale organe islam ske verske zajednice bo imenoval Nj. Vel. kralj na predlog ministra pravde in v soglasju s predsednikom ministrskega sveta.

Povratek ministra dvora

Pariz, 31. januarja AA. Jugoslovenski minister dvora je sredi odpovala e svojo gozpo s simplan - orient - ekspresom v Jugoslavijo. Na kolodvor so sprejemali g. ministra Jeličica in gozpo uradni jugoslovenskega poslanstva in člani reparacijske komisije.

Komu je g. Hlavaček ustregel

Sofija, 31. januarja M. Kakor italijanski, je tudi bolgarski tisk s slastjo popadel članek gosp. Hlavačka v praških »Narodnih Listih« o razmerah v Jugoslaviji, ki je naletel, kakor znano, na ostro obsodbo v vsej češkoslovaški javnosti in v češkoslovaškem tisku. Bolgarski listi ta članek sličejo kakor italijanski v celoti ponatiskujejo in zlasti podčrtavajo Hlavačkovo mišljenje o makedonstvujuščih. Vsi seveda eksplodirajo na slikati g. Hlavačka kot najbolj objektivnega novinarja v Evropi in le obžalujejo, da se njegovi članki ne nadaljujejo.

Nadaljevanje polemike o članku „Novosti“

Zagreb, 31. januarja n. Tukajšnji katoliški tednik »Nedelja« prinaša na uvodnem mestu članek o polemiki, ki se je razvila o ustvarjanju katoliške fronte. Članek pravi med drugim:

»Ako je sarajevski »Napredak« prodal svojo imovino vrhbosanski nadškofiji s pravico zopetnega odkupa in z obvezo, da bo dajala nadškofiji prav toliko štipendij, kolikor jih je dajala dosedanja društvena uprava, potem le to samo znak posebnega zaupanja do cerkve. Kar se zaupa cerkvi, je zaupano moralno najbolj vzvišeni organizaciji. Vse, kar je zaupano cerkvi, je zaupano samemu narodu in ne bo nikdar takšna stvar izgubljena za narod. Bili so časi, ko je med Hrvatmi ušlo haranguiranje, da vodijo vsako katoliško akcijo Slovenci in da služi vsaka naša katoliška akcija slovenskim interesom. Toda ti časi so prošli. Danes je vsakemu Hrvatu katoliku jasno, da verska akcija nima nobene zveze s strankarsko politiko. Ako »matra pisec v »Novostih« pod internacionalno konfesionalno organizacijo katoliško cerkev, ki ima svojega vidnega poglavarja v inozemstvu, potem naj ve, da živimo mi Hrvatje že nad 1000 let pod vodstvom tega inozemstva in da nam za to odnošaje ni potrebno posredovanje nikogar in najmanj preko Ljubljane.«

Naši honorarni konzuli

Beograd, 31. januarja AA. Na predlog ministra zunanjih zadev št. 2077 z dne 28. decembra 1929. notrificiral političnem. departmanu v Bernu, da kraljevina Jugoslavija pristopa h konvenciji o uporabi belega fosforja pri proizvodnji vžigalnic. Ta konvencija je bila podpisana v Bernu 26. sept. 1926. Naša kraljevina še ni podpisala te konvencije, toda naš poslanik v Bernu je vendarle notrificiral pristop naše države k njej, kar pomeni stvarno toliko, kakor ga bi jo bila naša država ratificirala.

Prepovedana knjiga

Beograd, 31. januarja AA. Z odlokom i ministrstva notranjih zadev št. 2077 z dne 28. decembra 1930 je prepovedan uvoz knjige »Durch den Mord zum Trone«, ki jo je zdel v nemškem jeziku dr. Miloš Bogičević.

Turnik v San Remu

Turnirski udeleženci so imeli prost dan, nadaljevala se je samo prekinjena partija Araiza-Vidmar, ki je, kakor se je pričakovalo končala remis.

Stanje po XI. kolu: Aljehin 10; Rubinstein 8 in pol; Niemcevič 7 in pol; Bogoljubov in Tartakower 6 in pol; Vidmar in Yates 6; Ahues in Knoch 5 in pol; Colle in Maroczy 4 in pol; Spielman in Monticelli 4, Araiza 3 in pol; Grau 3; Romi 2 in pol.

Iz XI kola navajamo še naslednje: Ponovno sta se spoprijela bivša nasprotnika v boju za svetovno prvenstvo Bogoljubov in igral napram Aljehinu damski gambit in ni hotel nič riskirati. Kmalu je nastala končna neenakost lovcev in končala remis. Rubinstein si je najbrže vzel Aljehna za vzgled in je dosegel peto zmaga zaporedoma in si včvrstil drugo mesto v tabeli. Zmagal je v silajnem stilu z damskim gambitom nad Vidmerjem. Grau je podlegel Niemceviču, ki je v francoski igri inšiciral krasen matovski napad. Monticelli je v damskem gambitu z Yatesom igral riskantno, kar je postalo usodopolno. Črni je prešel v napad in zmagal. Romi se ni dolgo upiral Tartakowerju in je moral kapitulirati pred rošadnim napadom Sicilijanka Ahues-Knoch je končala remis radi ponavljanja potez Colle je remisiral svojo občajno varianto damskega pešca po generalni izmenici figur z Maroczyem. Isti konec je imel damski gambit Araiza - Spielman.

Dvanajsto kolo

San Remo, 31. januarja. p. V odločilnem boju je zmagal Bogoljubov nad Tartakowerjem. Aljehin nad Araizo. Yates nad Knochom. Niemcevič nad Monticelliem. Spielmann nad Collejem in Ahues nad Romijem. Remis eta končali igri Vidmar - Grau in Maroczy - Rubinstein. Ravno tako remis je končala igra iz 9. kola Araiza - dr. Vidmar. Stante po 12. kolu: Aljehin 11. Rubinstein 9, Niemcevič 8 Bogoljubov 7½, Yates 7, dr. Vidmar, Tartakower in Ahues 6½, Knoch 5½, Spielmann in Maroczy 5, Colle 4½, Monticelli 4, Araiza in Grau 3½ in Romi 2½.

Potreba vseslovske novinarske zveze

Varšava, 31. jan. AA. Znani publicist Dressler priobčuje tehten članek, v katerem dokazuje potrebo, da se obnovi vseslovski savez novinarjev. Pisec poziva poljske novinarje naj obiščejo Jugoslavijo o priliki vseslovskega zleta v Beogradu in da tamkaj obnovijo slovansko politiko, ki je tako častno vršila svojo nalogo pred svetovno vojno.

Ekspres zdrvel v prepad

Madrid, 31. januarja g. Ekspresni vlak Madrid - Algeiras je danes v bližini Gibraltara zdrvel v prepad. Zrušil se je most ravno v trenutku, ko je vlak vozil čez nje. K sreči vlak ni bil prenapolnjen. Vendar sodijo da bo najmanj 20 človeških žrtev. Število ranjenecv je zelo veliko.

Barikade v Hamburgu

Hamburg, 31. jan. g. Komunistični izgrešni so trajali vso noč. V starem mestu je prišlo do borbe na barikadah. Mnogo oseb je ranjenih.

Vlom v trsatski samostan

Sušak, 31. januarja n. Preteklo noč so neznanj lopovi vlomili na ta inštnen način v frančiškanski samostan v Trsatu. Nedvomno so pričakovali velikega plena a so našli le za par kovačev drobiža. Policija je uvedla takojšnje preiskavo, ki pa je ostala sedaj brez uspeha.

V Zagrebu nimajo sreče z levi

Zagreb, 31. januarja n. Zagrebški zoološki vrt ima dva para levov. Pred 3 meseci je dobila Levinja 3 mladiče. Vsi trije mladiči so danes poginili.

Produkcija avtomobilov v Ameriki

Newyork, 31. januarja AA. Združene države so producirale leta 1929 5.651.000 avtomobilov, ki so bili cenjeni na 700 milijonov funtov sterlingov. Izvozilo se nad milijon avtomobilov, vozile pa samo 710.

Potrji globoke žalosti naznanikom, prijateljem in znancom tužno vest, da je naša ljubljena soproga, hčerka, sestra, sinaha in svakinja, gospa

MARIJA UKMAR

roj. LISEC,

soproga carinika,

danes popoldne po dolgi mučni bolezni previdena s tolažili svete vere mirno v Gospodu zaspala.

Zemljski ostaniki drage pokojnice se prepeljejo v nedeljo 2. februarja zjutraj na njen rojstni dom, od koder se vrši pogreb istega dne ob 4. uri popoldne na pokopališče loške podružnice boštanske župnije.

Ljubljana, dne 31. januarja 1930.

Dragotin, soprog; Jakob, oče; Jakob in Anton, brata; ostali sorodniki.

Zahvala.

Povodom težke izgube našega dobrega in skrbnega moža in očeta, gospoda.

Jakoba Babnika

vodovodnega instalaterja in posestnika

Izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so z nami sočustvovali in ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Ljubljana, dne 31. januarja 1930.

ZALUJOCI OSTALI.

Naši kraji in ljudje

Kraljica jugoslovenskih lepotic

Gđa. Ceca Drobniak, ki je bila izvoljena za letošnje kraljico lepotic naše države in ki se bo udeležila mednarodnega lepoticnega tekmovanja.

Naši javnostil

Na običnem zboru društva Ekskurzijski fond Akademskega kluba elektrotehnikov je bil izvoljen podpredsednik nadzorstveni svet, ki je prevzel častno nalogo, ne le nadzirati pravilnost upravljanja društvenega imetja, marveč pihati tudi na to, da pridobi društvo potrebna sredstva za dasego svojih važnih in lepih ciljev. Prvo in najpomembnejša je, omogočiti slušateljem elektrotehnične na univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani udeležbo na znanstvenih ekskurzijah v naši državi in v inozemstvu in to s podporami in s brezobzirnimi posojili. Nadalje pa naj Ekskurzijski fond A. K. E. daje podpore ali posojila v svrhu znanstvene izpopolnitve domačih elektrotehnikov na tujih univerzah in znanstvenih zavodih.

V letu 1925. je bil A. K. E. zbiral prispevke za prireditve skupne ekskurzije v severno Italijo in je dejanski nabral lepo vsoto 42.000 Din. Da pa se je moglo ustanoviti društvo Ekskurzijski fond A. K. E. kot trajna institucija, so se člani A. K. E. odrekli nameravanemu potovanju in se je nabral denar izročil našemu društvu, da se tako položi temelj fondovi glavnici. S tem lepim činom so naši akademiki pokazali ono zavedno solidarnost, ki daje jamstvo za koristno, vzajemno delo tudi v bodočnosti.

Nadzorstveni svet apelira na vso našo javnost, da smoteno in velikodušno podpira važne namene Ekskurzijskega fonda A. K. E. in s tem pomaga, da bo elektrotehnični oddelek univerze v Ljubljani v istini izobrazil prvostopne domače strokovnjake elektrotehnične.

Poleg rednih članov akademikov obsega naše društvo podporne in ustanovne člane. Letni prispevek podpornih članov znaša 100 Din, za pravne osebe pa 250 Din. do čim plačajo ustanovi člani enkratno ustanovno po 1000 Din, pravne osebe pa 2500 Din. Društvena glavnica je naložena pri Kranjski hranilnici v Ljubljani.

Nadzorstveni svet naproša rojake, da pristopijo k društvu kot ustanovni ali podporni člani, odnosno da naklonijo primerno podporo, s čimer bodo podprli vzgledno in splošno koristno institucijo.

Inž. Dušan Serbec, ban dravske banovine l. r.; dr. Vilko Baltić, državni svetnik l. r.; inž. Viktor Gostiša, glavni direktor za sume in rube l. r.; inž. Juro Horvat, univ. prof. l. r.; inž. Boris Hribar, tovarnar l. r.; dr. A. B. Jerlič, knezošof ljubljanski l. r.; Anton Krejčič, direktor tovarne v Rušah l. r.; inž. Marij Osma, univ. prof. l. r.; doktor Oton Pirkmajer, podban l. r.; Avgust Praprotnik, generalni dir. l. r.; dr. Dinko Puc, župan ljubljanski l. r.; inž. Dušan Šuklje, glavni tajnik Zveze inženjerske l. r.; dr. tehn. Milan Vidmar, univ. profesor l. r.; dr. Fran Windischer, gen. tajnik »bornice TOI l. r.

Jakob Pavlovčič † belokranjski dekan

Metlika, 31. januarja
Človek bi skoraj ne verjel, da ga več ni med nami v Beli Krajini. In vendar je res! Njegove zemeljske ostanke je preteklo soboto sprejela vasa belokranjska zemlja.

Rolen je bil pokojnik v Igavasi pri Starem trgu pri Ložu in je kot čvrst Notranjec ostal vedno značilen mož z geslom: Kar si po poklicu, to bodi, in samo to! Izbral je bil duhovniški poklic ter je vedno ostal tudi v javnem življenju samo duhovnik. V njem je videla Bela Krajina samo vzor-duhovnika. Belokranjci so ga doobra spoznali, saj je med njimi preživel svoja najlepša leta. Na Suhoro je prišel 1897. Pred kratkim pa je odšel v Ljubljano v bolnico, da bi si izboljšal zdravje. Tožil je o malenkostnem prehladu, a tam je podlegel pljučnici... Smrt nam ga je torej ugrabila prav takrat, ko smo se najmanj nadejali.

Umeval je kot duhovnik življenje in dobo, v kateri živimo, ter ni šel takoj s prokletstvom nad one, ki niso točno izpolnjevali svojih verskih dolžnosti. Na lep način je vedno klical v božji hram in opozarjal na spravo z Bogom. Kot človeka smo ga spoznali v javnem življenju. Dolgo vrsto let je bil član občinskega odbora na Suhoro in bivšega okrajnega šolskega sveta, kjer je bil njegov predlog vedno na pravem mestu. In kadar je moral izreči sodbo, je bil v vsakem primeru skoz in skoz pravičen. Učitelstvu je bil vedno naklonjen, posebno je ljubil decu, ki il je bil najboljše vzgojitelj. V priscrčnih odnošajih je živel s sosednjimi žumberčani in njihovimi župniki. grkokatoliki. V njegovi osebi smo videli posebejno versko srpnost. Pokojnik je bil nacionalist - Jugosloven in mu je bilo zadnje odlikovanje z redom sv. Save 4. razreda v največje ve-

sejle in ponos. Se nam je v svezem spominu, kako je lani 17. decembra v svoji delovni sobici v župnišči, kjer smo ga posetili na njegovo povabilo, z izrazi največjega veselja nazdravil kralju. V najboljso ilustracijo pokojnika naj služi to, da je kot zadnji prispevek gradbenemu fondu Sokolskega doma v Metliki v preteklem letu registriran pokojnikov prispevek. V dobi 32. let in pol si je pridobil nešteto prijateljev. Saj je bil sam zvest in najboljši prijatelj. Ljubil je petje in je v družbi ostal vedno rad, da se razveseli ob milih zvokih naše jugoslovenske pesmi. Kako je bil vzradočen, ko smo ga z oktetom metliškega Sokola nepričakovano obiskali in mu na veži župnišča zapeli »Morje adriansko!«. Kako nas je vabil, da bi mu s petjem povečali veselje ob priliki, ko mu bo odlikovanje izročeno. Pa je slučajno omenil, kakor bi slutil: »Bog ve, kdo bo med nami prvi umrl, ko nas je zbrana tako lepa družba prijateljev.« In, žal, je bil prvi on sam.

Bila je njegova iskrena želja, da bi postal v Beli Krajini, tam pri sv. Jakobu. Krsta s pokojnikovimi zemeljskimi ostanki je bila prepeljana iz Ljubljane na Suhoro, kjer se je vršil pogreb, eden najlepših tekom zadnjih let v Beli Krajini. Pogreba se je udeležilo svojih 2500 ljudi. Prihitielo je vse iz bližnje in daljne okolice, da spremlja pokojnika na zadnji poti. Med spremljevalci moramo omeniti v prvi vrsti g. sreškega načelnika dr. Lovra Poljanca v spremstvu sreškega šolskega nadzornika g. Cirila Vizjaka kot zastopnika oblasti Sprejeto je vodil prior križevniškega reda g. Učak z 22 ostalimi duhovniki. Na čelu žalnega sprevoda je stopala šolska mladina suhorska zatem vsa cerkvena družstva, občinski odborniki ter zastopniki sosednjih občin, mestna gobja iz Metlike, oktet Sokola iz Metlike, venci in duhovščina. Za krsto so stonali pokojnikovi sorodniki, učitelstvo iz bližnje okolice ter številno ljudstvo. Osobito lepo število je bilo sosednjih žumberčanov iz grkokatoliških župnih Druge in Radatovčev ter metliških meščanov. Oktet Sokola je pokojniku pred hišo zapel »Vigred«, v cerkvi »Nad zvezdami«, a na grobu »Blagor mu«. Ob odprtem grobu so se od njega poslovili grkokatoliški župnik iz Druge g. Bulija, župan iz Suhora g. Štublar, veleposestnik in starosta Sokola iz Metlike g. Makar v imenu prijateljev, učitelj g. Tončič v imenu suhorske šolske mladine, učitelstva in pevcev, ter g. Stariha v imenu gasilcev.

Tako smo se poslovili od vrlega in uglednega pokojnika, kateremu bo ohranjen med nami trajen, blag spomin. Dekanu Pavlovčiču bodi lahka belokranjska zemlja, v katero je želel leči k večnemu počitku.

Vlado Tončič.

Iz delovanja Rdečega križa

Ljutomer, 28. januarja
Krajevni odbor društva »Rdeči križ« v Ljutomeru je v nedeljo 26. t. m. imel svoj redni občni zbor. Udeležba članov je bila precej pičla. Predsednik, sreski načelnik g. dr. Al. Trstenjak, je pozdravil v kratkem govoru navzoče ter otvoril občni zbor. Iz poročil predsednika in tajnika oziroma blaginjaka posnemamo sledeče: krajevni odbor je v letu 1929. imel 4 odborne seje, na katerih je reševal tekoče posle. Priredil je družabni večer v restavraciji »Triglava«, na katerem je sodelovalo Glasbeno društvo, in cvetlični dan: čistega dohodka je bilo 1010 Din. Dal je trem deklicam podporo 1300 Din, da so prebile štiri tedne na morju in si okrepile zdravje. Dalje je s 560 Din podprlo ruskega begunca Akima Čopika, ki si e pri delu zlomil hrbtenico: tudi oblastni odbor mu je zagotovil podporo v znesku 800 Din. Nadaljnjo skrb zanj prevzame Ruski Rdeči križ v Beogradu. Vseh dohodkov je bilo 2520 Din, izdatkov 3440 Din primanjlika torej 920 Din, ki se je pokržil z naložene gotovine, znašajoče koncem leta 6773 Din in obresti. Na predlog nadzorstva je bil odboru izrečen absolutorij. Novi odbor se je sestavljal takole: predsednik sreski načelnik g. dr. Al. Trstenjak, I. podpredsednik g. Fr. Zemljak, župan, II. podpredsednik g. dr. Ivan Stojan, tajnik g. Jan Baukart, blaginjak g. dr. Fran Milnar; odborniki gg.: dr. Ljud. Haring, g. Irma Zemljčičeva, Mila Stojanova, Mara Protopopova, Jakob Rajh; nadzornika gg.: Fran Poljanec in Lovro Kuharič; delegat za občni zbor oblastne organizacije dr. Stojan. — Pri slučajnostih se je sklenilo, prirediti za dan Rdečega križa koncert in pred tem predavanje o nalogah organizacije Rdečega križa. Gospod predsednik je omenil tudi potrebo, da se pripravijo prebivalstvo zoper nevarnosti zračne in plinske vojne. Bodril je na naročbo društvenega glavnika ter orisal načrt za ustanovitev strokovne knjižnice krajevnega odbora. S pozivom na članstvo, da krepko podpre delovanje odbora, je g. predsednik zaključil občni zbor.

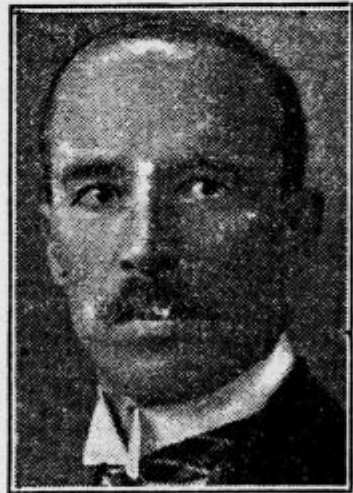
Črna, 27. januarja
Naš krajevni odbor Rdečega križa deluje že tretje leto prav uspešno, kar je pokazala poročila posameznih funkcionarjev na običnem zboru 12. t. m. V poslovnem letu je odbor predvsem poskušal povečati število članov in s tem vzbuditi zanimanje za to korporacijo. Lani je imel odbor 26 članov a v letu 1929. se je število pomnožilo za 52 članov, t. j. 30 rednih in 44 podpornih, a to je za kraj, kakor je Črna, še vedno premalo. Odbor je vzdrževal potovalni kino, ki mu je donajal glavni dohodek. Koncem leta 1929. je blaginja izkazovala 36.020,80 Din gotovine, ki je deloma naložena v Posojilnici v Mariboru. Omenjena vsota in dohodki prihodnjih let se bodo porabili za ustanovitve v kraju muno potrebne izolirnice. Med letom je daljal krajevni odbor Rdečega križa no potrebi podpore v skupnem znesku 4.170 Din. Izvedel je tudi februarstani in junijstani dan Rdečega križa, ki sta dala 547,20 Din, kateri znesek se je nakazal glavnemu odboru v Beogradu. Delo v odboru je bilo prav živahno, kar dokazuje število in redno obiskovane seje. Pri novih volitvah se je izrazila umešana želja, da se prireditelju in odbor domačini in čim več delavcev, kar je za ustanovo, kakor je Rdeči križ, muno potrebno. V novi odbor so bili izvoljeni stari funkcionarji z dvema novima: predsednik dr. Adolf Pamič, I. podpredsednik Franc Kogelnik, II. podpredsednik Filip Dolinar, tajnik Milčič Ladinec, blaginjak Janko Kuhar, skladatelj Peter Kahlenbrand in odborniki Ivo Mihov, Rudolf Cizel, Anton Vaukan, Anton Govejšek

in Silvester Kert, v nadzorni odbor pa Ivan Čeršak, Franc Reš in Emerik Dretnik ml. Na običnem zboru se je sprejel predlog, da se v tekočem letu vrše v svrhu propagande in javnega zdravja zdravstvena predavanja po možnosti s ponazorovanjem filma in izvede tudi tečaj za prvo pomoč. Nadalje naj se delo za muno potrebno izolirnico.

Pri vsem tem uspešnem delu je obžalovati le to, da se domačini v veliki meri še ne zavedajo važnosti te ustanove v našem industrijskem kraju, ki je tako pogosto obiskan po raznih nesrečah. Želeli bi le, da se kmalu tudi ti približajo Rdečemu križu in mu pomagajo pri njegovem obče koristnem delu za kraj, za državo in za človečanstvo.

Vladni svetnik g. dr. Fran Ogrin — 50 letnik

Kamnik, 31. januarja
Nedavno je praznoval vladni svetnik g. dr. Fran Ogrin 50-letnico svojega rojstva. V dopoldanskih urah so ga posetili na sreskem načelniku zastopniki mesta z županom g. Kratmajerjem, zastopniki uradništva, vojaštva, gremija trgovcev in mnogi drugi ter mu čestitali.

G. Anton Cerer je jubilaru izročil kot doposlanec kamniške gasilske župe lično diplomu častnega člana.

Zvečer so se zbrali številni prijatelji g. dr. Ogrina pri Kendi, kjer se je razvil prav lep prijateljski sestanek.

Pevsko društvo »Lira« je zapelo več pesmi, govorilo se je več nazdravij, za katere se je jubilar pristrčno zahvalil.

VI. svetnik g. dr. Ogrin je rodom iz Stare Vrhlike. Po prevratu je v novembru l. 1918. služboval kot okrajni glavar v Kočevju. Iz Kočevja je prišel v Kamnik leta 1923, kjer službuje kot predstojnik sreškega načelnstva.

Jubilant se tudi mnogo udeležuje kot pisatelj, piše v razne revije, časopise itd. Samostojno je izdal dve knjigi in sicer leta 1920. »Slike iz Bele Krajine« in knjigo »Državoznanstvo«, ki je izšla leta 1929. Stalen sodnik je »Planinskega vestnika«, »Borze«, »Trgovskega lista«, uradniškega glasila »Naš Glas«, »Slov. Pravnik« itd.

Jubilantu želimo še mnogo let!

Zasuta železniška proga

Zagorje, 30. januarja
Včeraj okrog 14. je pri razstreljevanju skalovja pri Ribli peči malo od zagorske postaje zasulo oba železniška tira. Dukičev delavci, ki so zaposleni pri odstranjevanju hriba, kjer se bo izpeljal novi industrijski tir TPD, morajo skalovje razstreliti. Danes so zonet zavrtali mimo in jo razstrelili. Razstreljak pa je odtrgal z višine veliko plast materiala, ki je zasul oba tira. Zadnji dež je pač zopet razmečal plasti.

Poklicano je bilo na pomoč veliko število delavcev, ki so levi tir kmalu očistili in je tako bil promet omogočen. Drugi tir je bil očiščen šele okoli 22. Seveda so imeli vsi vlaki nekaj zamude, ker so se tudi brzovlaki na postaji morali ustavljati in so vsi vlaki od postaje Sava do Zagorja vozili le po levem tiru.

Drzna tatvina

Ljubljana, 31. januarja.
Po Dolenjski cesti je prikorakal v Ljubljano mlad, živahen fant, doma iz vinskih krajev, in zavil proti Florjanski ulici. Nasproti sta mu istočasno prišla dva vesela Gorenjca, oba prav židane volje. Radostno so se pozdravili, čeprav se niso poznali niti toliko, kolikor sta se morda poznala v pravilnici povodni mož in lepa Urška Urška igra v naši zgodbi veseli France z Dolenjskega. Njegova privlačnost pa ni bila morda lepi obraz, marveč lepa zlata verižica in se lepša zlata ura, ki se je skrivala v žepu tovelnika.

Veseli France je povabil nova znanca, ki sta ga jela klicati za Janeza, a jima je pojasnil, kdo je, s svojo običajno gesto, v najbližjo gostilno, rekoč: »Kdor me pozna in se mu piti da, kar z menoj na kozarček ali dva!...»

V gostilni so se vsedli široko za mizo ter klicali liter za litrom. Pozneje so menjali gostilno za gostilno in povsod uganjali prave predpustne burke. V neki gostilni so se naposled umirili in je prišel Matko pripovedovati Francetu o sreči in srečnejših časih, ko je še doma v hribih ovce pasel in podil svoje varovance v breg in dol. Francetu se je zdelo njegovo pripovedovanje, kakor oddaljena muzika. Zazibal se je v razmišljanje o lepi domačnosti mladih dni. Prišel je dremati, dočim se se mu iz teme porajale prelestne slike. Glava mu je zanihala sem pa tja. Čokler se ni naslonil na mizo. Tedaj pa je postal živahen eden izmed obeh tovarišev: začel ga je božati po glavi in istočasno tipati po njegovih žepih. Naenkrat sta se oba kumpna dvignila, pobrala šila in krita in zginila na prosto v že temno noč.

France se je zbudil šele pred polnočjo in začuden pogledal krog sebe. Počasi se mu je vendar »vse« spomnil, in hotel prenočiti temne misli, je prišel tipati za uro. Naenkrat pa je planil pokonci ves divji in jel v navalu pravec hmesnosti skakati no sobi, hribce goste na desno in levo, naj mu razodenejo, kje sta preklicana to variša, ki sta mu odnesla zlato uro, vredno več tisoč dinarjev. Pravega odgovora seveda ni dobil, kajti gostje so se menja-

Danes velika premijera ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri monumentalnega vefilma ki prikazuje razkošje in bedo ogromnega Pariza:

„Dama s trotoarja“

Drama iz visokih pariških krogov. V naslovni vlogi uličnega dekleta lepa Meksikanka LUPE VELEZ, polna lepote, šarma, otroške naivnosti in milote.

JETTA GOUDAL kot rafinirana grofica Diana, WILLIAM BOYD kot strastni ljubavnik

Popolnoma novo!
Telefon 2124

Prvič v Ljubljani!

ELITNI KINO MATICA

vali in sploh niso razumeli, za kaj gre. Vi-deč, da postaja smešen in neroden je je France odkuril na prosto, nato pa pretak-nil vse mesto, da najde vražja tatova, ki sta mu znala tako lepo govoriti o ovčih in pastirskih. Seveda sta b'la lopova že bogve kje in France je ves obupan prijavil zadevo stražniku.

Poskus samomora pri sodni razpravi

Škofja Loka, 30. januarja
Razpravna dvorana škojeloškega sodišča je bila v sredo dopoldne prizorišče izrednih dogodivščin, ki bodo ostale vsem prisotnim zaradi čudnih okoliščin in tragičnega zaključka nedvomno dolgo v spominu. O dogodku, ki je po vsej Škofji Loki izzval nebroj vsakovrstnih komentarjev, po največje dovopne sorte, smo doznali naslednje podrobnosti:

Da uredi sporne zadeve, so se zbrali omenjenega dne v razpravni sobi št. 1. poleg obeh tožiteljev sodnik Ljudevit Batista, notar Stevo Šink, zapisnikar Ivo Berčič in toženka Katica, šivilja v Karlovcu v Škofji Loki, ki bo širšemu občinstvu takoj bolj poznana, ako povemo, da je Katica hči one deložirank, ki je domovala v poletnem času v retek'kih pečinah in je njena mati Marija pogosto prejemala iz rok dobrosrčnih ljubljancev v podporo raznovrstne darove.

Ko je sodnik Batista razglasil, da je Katica zaradi lahne telesne poškodbe, zaradi poškodbe tuje lastnine in zaradi razžalje-

nja časti obsojena na 14-dnevni zapor, se je obsojena vsaj na videz močno razburila. Vsleda se je na široko na bližnji stol in je že v naslednjem trenutku potegnila iz ročne torbice s temnejšo tekočino napolnjeno steklenico. Z besedami: »Vi me boste imeli na vesti!« — je Katica v polnih požirkih izpila v samomorilnem namenu vsebino steklenice — lizol, ki je pričel kaj kmalu delovati in se je šivilja nervozno premetavala po stolu sem in tja dotlej, da so navzoči ugotovili, kaj prav za prav je. Katico, ki se je vsakemu poskusu zdravljenja energično upirala, so prenesli na hodnik in jo položili na klop. Okusiti pa ni hotela obsojena ne vode in tudi ne mleka, ki ga ji je prinesla mati, obveščena o dogodku.

— Mamica, vaša Katica je pila »gilt«, je pojasnil prijazni uradnik.

— Ni mogoče!

— Res je, res! Le pogledite tole »flašico!« — Jelihata! Pa zakaj vendar puste, da tako prodajajo? je odvrnila mati in skušala pomagati hčerki, ki ji je izbila vrč z mlekom po obleki. V dirinaj — na hodniku se je nabralo dokaj ljudi — je prispel poklicani zdravnik dr. Hubad. Katico so prenesli v prazno sobo in jo položili na mizo, da ji zdravnik izpere želodec, čemur se je dekle še vedno upiralo. Ko pa je pričel lizol ostrele učinkovati, se je šivilja prepustila voljno zdravnikovim ukrepom, očividno v strahu, da utegnejo res nastopiti hude posledice.

Katica je bila po zdravnikovi pomoči takoj jako energična. Z besedami: »Zoper sodbo se bom pritožila,« je odšla.

O človeku z razparanim trebuhom

Požiralec žlic in nožev — Pomilovanja vreden ubožec — Patološka natura

Maribor, 31. januarja.
»Jutrova« poročila iz Novega mesta o zagonetnem neznanu z razparanim trebuhom, ki se je dne 25. januarja onesvestil na postaji v Kandiji in so ga morali prepeljati v bolnico, so vzbudila veliko pozornost posebno v mariborskih medicinskih krogih in zlasti še v splošni bolnici, kjer je čudaški človek zelo dober znanec.

Albin Vidmajer, rojen l. 1906. v Slov. Bistrici in krojaški pomočnik po pokli-cu, je vsekakor abnormalen človek in zanimiv medicinski pojav. Ima namreč manijo, da požira žlice in nože in je bil zaradi te svoje usodne manije tudi že 9 mesecev na opazovalnem oddelku. V mariborski splošni bolnici je bil že dvakrat in je pri prihodu izjavil, da je bil že 6-krat operiran: dvakrat je požrl žlico, 3-krat nož, enkrat pa sam ne ve kaj.

Dogodek v Kandiji bo gotovo precej razjasnila predgodovina. Vidmajer je bil od 14. do 27. novembra lanskega leta gost mariborske sodne jetnišnice. Dan poprej, predno bi moral biti izpuščen, je pričel tožiti o težkih bolečinah v želodcu. Sodnemu zdravniku dr. Zorjanu je izjavil, da je pogoltnil žlico, nakar so ga odpotali na kirurški oddelk splošne bolnice. Primarij, dr. Mirko Černič ga je takoj operiral in našel na svoje začudenje v njegovem želodcu namesto žlice — odprt žepni nož s kovinastim grbavim ročajem, na čegar levi stranici je bil napis: Sarajevo. Nož je bil dolg približno 15 cm.

Po okrevanju so Vidmajerja odpustili iz bolnice. Ker je prestal tudi že svojo kazen, je odšel iz Maribora. Kam, ni znano. Najbrže se je kasneje Vidmajer na brazgotini sam ranil in se mu je nato ognjil kak šiv, kar seveda povzroča močne bolečine. V takem stanju so ga dobili končno na postaji v Kandiji.

Verjetnost te domneve potrjuje tudi naslednji zanimivi dogodek iz Vidmajerjevega življenja:

Ze predlanskim je prišel Vidmajer na kirurški oddelk splošne bolnice v Mariboru. Rekel je, da ima v želodcu zondo in je prinesel s seboj tudi röntgenogram. Silno začudenje in presenečenje pa je vzbudila zlasti njegova izjava, da so zondo pozabili v želodcu pri operaciji v neki bolnici in da je za to usodno zdravniško pomoto baje tudi dobil že denarno odškodnino.

Seveda mu na kirurškem oddelku v Mariboru tega niso verjeli. Izvršena ponovna operacija je tudi res pokazala, da zonda ni bila v želodcu, temveč pod kožo. Bila je to takozvana žlebečasta zonda, ki se pri operacijah na želodcu sploh ne uporablja. Po mnenju primarija kirurškega oddelka v Mariboru si je Vidmajer najbrže sam zadržal dotično zondo pod kožo, samo da je lahko prišel v bolnico in morda zahteval tudi odškodnino.

Albin Vidmajer, ki navaja vrh tega prav rad tudi druga imena in druge poklice, kakor je res, je nedvomno abnormalen človek, vsega pomilovanja vreden ubožec, kakršni so medicinski vedi dobro znani. So to patološke nature, ki brez posebnega dobrega ali zlega namena požirajo razne stvari, samo da pridejo

v bolnico in imajo zlasti kirurgi z njimi mnogo opravka. V svoji maniji stalno sami ogrožajo svoje življenje ne meneč se za vse posledice.

Z gornjim poročilom je torej točno dognana identiteta in tragična usoda kandijskega najdenca. Včeraj se je oglašil v naši redakciji g. France Kosi, ki ga je naša včerajšnja notica iz Ljutomera istovetila s samomorilcem iz Novega mesta. G. Kosi je popolnoma zdrav in čil in zanika, da bi sploh kdaj le mislil na samomor ter živ in zdrav pozdravlja iz Ljubljane vse znanee, i i jih je utegnila zapeljati napačna vest v razmišljanje o njegovi usodi.

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabostih, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcih, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok. Poizkusi na univerzitetnih klinikah so dokazali, da so alkoholiki, ki so trpeli na želodčnem katarju, v kratkem času zopet dobili veselje do jedi z uporabo staropreizkušene »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

Zopet dolg nož v trebuhu

Kakor nam poročajo iz Novega mesta, je vse osebe tamošnje bolnice in vse prebivalstvo presenetila senzacionalna ugotovitev, da ima Vidmajer odprt nož v trebuhu. Pojasnitev identitete in ugotovitev čudnega bolnikovega stanja se je razvila takole:

V četrtek popoldne se je bolnikovo stanje že toliko zboljšalo, da se je primarij dr. Pavlič odločil, da bolnika rentgenizira. Ko so ga prenesli v operacijsko sobo, je Vidmajer končal svoj trdovratni molk in začel govoriti. Po rentgeniranju je fotografska plošča pokazala neverjetno sliko: v Vidmajerjevem želodcu se nahaja odprt nož, dolg z držajem vred 16 cm in obrnjen z ostrino proti hrbtenici. Nenavadna najdba je naravnost osupnila vse bolniško osebje.

Po rentgeniranju je Vidmajer navezal pogovor z nekim bolnikom in mu pravil, da je že parkrat imel nož v želodcu in ga dobro pozna i ljubljanski psihijater dr. Robida i uprava umobolnice v Stenjevcu pri Zagrebu.

Včeraj dopoldne se je v novomeški bolnici zgasil Vidmajerjev stric, ki je pojasnil mučne nevšečnosti s fantom. Stric odločno zatrjuje, da so fantove navedbe izmišljene, saj ni oženjen, niti nima otrok in imena si sproti izmišljuje. Od doma iz Slovenske Bistrice je odšel 23. t. m. po malem nesporazumu z domačimi. Nož je pogoltnil najbrže že isti dan v Celju. Stric označuje fanta kot zelo zakrknjenega, samosvojega mladčeka.

Včeraj je Vidmajer na bolniški postelji začel tožiti o hudih notranjih bolečinah, navaajoč, da vso noč ni zatisnil očesa. Zavil se je z odejo preko glave v klobčič in se zopet vdal molku. Zdravniki zaenkrat ne tvežajo operacije, ker je njegovo stanje zopet kritično.

Domače vesti

Opozorilo!

Cenjene naročnike opozarjamo na položnice, ki so jih prejeli z večerajšjo številko. Prejeli so jih tudi tokrat brez izjeme vsi. Kdor ima naročnino za mesec februar je plačano, naj blagovoli položnico shraniti do prihodnjici, ko mu naročnina poteče ali naj jo izroči kakemu znanцу, ki bi se na novo naročil na »Jutro«.

Naročnino, najmanj za mesec naprej, naj plačajo naročniki že takoj prve dni februarja. Obenem naj pošljejo morebitne zaostanke.

UPRAVA »JUTRA«

* Kraljeva zahvala Zvezi gostilničarjev in kavarnarjev. Gosp. Ivan Kavčič, predsednik Zveze gostilničarjev in kavarnarjev Dravske banovine v Ljubljani, je prejel večeraj naslednjo brzojavko iz Beograda: »Gospod! Po nalogu Nj. Vel. kralja čast mi je izjaviti Vam zahvalo za izraze vdanosti, poslane v imenu gostilničarjev in kavarnarjev Dravske banovine z njihovega letnega zborovanja Marša dvora generalštabni brigadni general Dimitrijevič.«

* Sprejem pri direktorju državnih železnic. Do 1. marca direktor direktorije državnih železnic v Ljubljani dr. Jakob Borko ne bo sprejemal privatnih strank.

* Konferenca slovenskih žen. V dnevi 3. in 4. februarja se bo v Pragi vršila konferenca Jednote slovenskih žen. Kolo srbskih sester v Beogradu, ki vztrajno deluje za zblizanje slovenskih narodov, je na poslednji svoji seji sklenilo, da odpošlje na praško konferenco delegacijo 10 svojih članic. Na praški konferenci bosta zastopana tudi Zagreb in Ljubljana.

* Naši skladatelji. Pevovalci Vladimir Pfeifer pripravljajo zanimivo delo »Naši skladatelji«, v katerem bodo življenjske in slikovne slovenskih skladateljev od nekdaj do danes. Edina podobna naša knjiga je bila Rakusovo »Slovensko petje in polpretekli doba«, ki jo je pa silno težko dobiti, zato bo Pfeiferjevo delo, ki mu želimo čimprej založnika, dobro došlo vsem glasbenim interesentom.

* Nove skladbe. Dva zvezka slovenskih narodnih pesmi v prireditvi Zorka Preloveca za prvi glas s spremljevanjem klavirja sta napredaj v vseh ljubljanskih knjižarnah. — Moški zbori dobe novo, pevno in lahko nagrobno »Zadnje slovo«, ki jo je na besedilo Vladimirja Kapusa uglasbil Zorko Prelovec.

* Ureditve pomorskega prometa. Pri direktorju pomorskega prometa v Splitu se je v zadnjih dneh vršila konferenca, na kateri se je razpravljalo o ureditvi pomorskega prometa. Med drugimi je bila sprejeta resolucija, naj se skuša povoljno rešiti vprašanje direktne železniške zveze Berlin - München - Split.

* Zveza dentistov za Slovenijo je imela 30. januarja svoj redni občni zbor. Med drugimi važnimi zadevami se je sklenilo sprejemati naslov v Zvezo dentistov Dravske banovine.

* Nategaj za idejne osnutke za palačo Pokojniškega zavoda v Ljubljani. Uprava Pokojniškega zavoda v Ljubljani obvešča vse konkurente, da je na srednji parceli stavbišča ob Gajevi ulici (parcela št. 136-21) stojčea zgrajba p. o. v. r. n. a. ter da se prostori tudi lahko zgradijo izmere srednje parceli so torej: front: ob Gajevi ulici 23,95 m, globina parcele okrog 33,6 m, površina parcele 812 m², površina, evolutivne ostale in rmacije so na razpolago pri direktorju Pokojniškega zavoda v Ljubljani ali uradnih urah.

* Slovensko filatelistično društvo v Ljubljani prireja zopet svoje sestanke v Narodni kavarni v Ljubljani v svrhu zamenjave znamk, in sicer vsako nedeljo od 19. do 12. dopoldne. Prvi sestanek bo v nedeljo 2. februarja. Vabimo ne le društvene člano, ampak tudi druge zbiratelje znamk.

* I. jugoslovenska kulturniška razstava s pregledom naše kuharske umetnosti v Ljubljani. V vseh krogih prejšnjega leta in na deželi vlada največje zanimanje za to razstavo, ki jo priredijo ljubljanski kuharji in natakarijo pod pokroviteljstvom ge. banice Ljudmle Sernečeve v vseh dvoranah hotela »Uniona«. Za razstavo so prijavile tudi naše najbolj znane trdke svoje blago, tako da so oddani že vsi prostori. Razstava bo brez dvoma presenetila tudi najbolj razvajenega obiskovalca. Beograd in Zagreb dosedaj še nista mogla prirediti take razstave, za katero je dal idejo in prevzel predsedstvo v odbora renomirani strokovnjak g. Ivan Babinec, šef kuhinje v hotelu »Uniona«. Razstava bo prireditve prve vrste in ne bo prav nič zaostajala za enakimi prireditvami v svetovnih mestih, če jih ne bo celo prekosila. Svetovna trdka Julij Melni d. d. bo vsak dan prirejala pokašne svoje izborne kave, vletvrdka Fran Slamič bo pa vsakega presenetila s svojimi pikantnimi specialitami.

Kaj je?

AUBURN-CORD

Žitna »Slada« kava!
Vsakdo danes že priznava,
da bolj zdrave kave nima,
zanjo najbolj se zanima.

Pražarna: Cesta na Rožnik 19.

temati. Mlekarska zadruga na Vrhuiki bo dajala pokušaj najfinije vrste sira, ki ne zaostaja za pravim švicarskim sirom, veletrgovina z vinom Bolaffio in sin bo na brezplačno točila svoja najfiniša vina. Pri otvoritvi, ki se je poleg bana udeležile najpomembnejše osebnosti, bo igrala godba Dravske divizije. Ker bo razstava otvorena le od torka 4. februarja do 6. februarja, torej le tri dni, opozarjamo občinstvo, naj ne zamudi, ker je zanimiva za vsakogar.

* Tednik »Rad« ustavljen. Z odlokom ministra notranjih zadev je ustavljen nadalnje izhajanje novosadskega tednika »Rad«, ki je letos začel izhajati. Izdajatelj lista sta bila Kosta Hadži ml. in Dobroslov Jevdjevč.

* Usmiljenim srcem. Vdova brez pokojnine in vsakih sredstev, ki je prišla pravkar iz deželne bolnice, kjer so ji vzeli nogo, neznosna sedaj za kakršnokoli delo, je v skrajni bedi. Zato prosim usmiljena srca, da ji v tej hudi stiski pomagajo. Tudi najmanjši prispevek je dobrodošel. Darila sprejema uredništvo »Jutra«. Ako želi ubožici kdo pomagati direktno, mu je pri nas naslov na razpolago.

* Asfaltiranje ceste Split - Trogir. Primorska banska uprava namerava asfaltirati cesto od Splita preko Solina do Trogira. V zadevi oddaje dela se vrše pogajanja z domačimi in vnanjimi tvrdkami. Ta cesta je velike važnosti za turistični in trgovski promet ter najbolj frekventirana v srednji Dalmaciji.

Popolnoma novo!
Danes prvič v Ljubljani
slavni komičar

Monty Banks
v filmu smeja

Evina jabolka
Bombe smeja! Vesela komedija
za stare in mlade zakonske pare!
Hitite, da ne zamudite!

Ob 4., pol 6., pol 8., 9.

Kino Ideal

* Stoletnik, ki se preživlja samo z bozo in salepom. V Banaluki, živi starček Ibrahim Jukuzović, ki mu prisojajo 106 let. Kakor te dni pripovedoval novinarjem, ki so ga obiskali, je po rodu iz okolice Prijazna in se je priselil v Banaluko pred 83 leti, ko je tu še gospodaril Omer - paša. Bolan doslej še ni bil nikoli, samo kakšna 15 let je bolj slabo slisal. Preživlja pa se skoro že sto let samo z bozo (koruzno plačo) in salepom, to je z medicino, prirejeno po muslimanskem načinu. V ti dve tekočini umaka projo, borni kruh iz koruznega zdroba.

* Mavrica pozimi. V Kavcovcu so imeli dne priloko opazovati nenavaden pojav narave. Po kratkem dežju je posijalo sonce in na nebu se je pojavila ob štirih polpodne lepa mavrica, ki pa je kmalu izgnila. Pozimi vsakakor redek pojav.

* Pri delu prišel ob oko. Iz Litije nam poročajo: Predilniški ključavničar, 27letni Janez Koprivnikar s Frtice, je nekaj pred dnevi dopoldne železno cev. Od cevi se je nenadoma oddrobil oster kos železa in udaril v vso silo Janeza v oko. Raničenec je takoj odšel k zdravniku, ki ga je poslal v ljubljansko bolnico, kjer so morali s premaku odstraniti poškodovano oko.

Vsega na primiciji dosti je bilo, gospodom se tudi je čaj delilo. In sam novomaški poskusil tedaj in rekel: Izobren je BUDDHA čaj! Tea Import, Ljubljana, Aškerčeva ul.

* Kmet napadel birača. Kmet Hasan Vukadič iz okolice Travnika je imel znaten zaostanek na davkih, zaradi česar ga je te dni obiskal okr. birč Rašid Gršić, da izterja znesek 800 Din. Ko je birč prišel pred hišo, je glasno pozval gospodarja, naj pride ven. Žena in otroci so iz avila, da ga ni doma, nekaj je birč odvrnil, da ne sme dalje čakati, ter da bo vzel kravo in jo v Prozoru prodal. Ko je gospodar, ki se je bil skril, to slisal, je prihitel na dvorišče ter s sekro dvakrat zamahnil po birču. Ki se je nezavestno zgrudil na tla. Njegovo stanje je kritično. Vukadič se je sam javil orožnikom in e bil izročen sodišču.

* Morilec bečkereškega odvetnika obsojen na do smrti. Pred okroglim sodiščem v Velikem Bečkereku je bila pred večerajšnjim končana obravnava proti kmetu Milošu Rajnu, ki je ustrelil iz mačevanja tamkajšnjega odvetnika dr. Armina Julija. Rajn je bil obsojen na do smrti ječo. Proti razsodbi sta tako obsojenec kakor tudi državni pravdnik vložila pritožbo.

* Umor občinskega tajnika. Kakor poročajo iz Gospiča, so prošlo sredo okoli 10 zvečer neznan zlikovci pričakali občinskega tajnika Milana Flekiča iz Lipe ter ga usmrtili s štirimi strelci. Razen tega pa so ga tudi s sekro grozno razmesarili. Ker je imel lletič vso obleko strgano, se domneva, da se je energično branil pred napadalc. Doslej so bili aretirani trije možiki, ki so osumljeni, da so sodelovali pri umoru.

* Smrtna obsodba v Pirotu. Te dni se je v Pirotu vršila razprava proti morilecem Ja'e Naziva, katerega truplo so pred meseci našli z odrezano glavo. Veliki senat je glavnega storilca Sadika obsodil na smrt, njegovega pomagača Tajifa pa na do smrti robojo.

* Obledela obleke barva v različnih barvah in pilsira tovarna Jos. Reich.

* Gospodine! Vaše perilo pere. posuš. monja ali lika tovarna Jos. Reich.

* Prostovoljno gasilno društvo Smlednik priredi na Svečnico 2. februarja v Društvenem domu na Smledniku igro »Prisega ob pomoči«. Igra se ponovi v nedeljo 9. februarja.

Iz Ljubljane

u— Jubilej dela. Danes praznuje gosp. Ivan Pavčnik 25letnico svojega službovanja pri Ljubljanski kreditni banki. Jubilantu Zveza nastavljenec denarnih zavodov in veleprodaj v Ljubljani kot zvestemu članu iskreno čestita. Še na mnoga leta!

u— Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« bo proslavilo 25letnico svojega obstoja z dvema koncertoma: dne 23. marca dopoldne za mladino vseh ljubljanskih šol, dne 24. marca zvečer pa za vse občinstvo. V vzporedno bodo nove, še neizvajane zborovske skladbe 15 slovenskih skladateljev in novi solospesi Uljudno so naprošena vsa cenena društva, da takrat opuste svoje morebitne prireditve. — Članom: Jutri dopoldne ob pol 11. moški zbor, v ponedeljek zvečer skupna vaja.

u— Iz gledališča. Drevi se bo pela opera »Hasanaginica« (premijska). Delo sta nastudirala Polić in Krivecki. Glavne vloge ima Thierryjeva, Kržaj, Grba in Vičar (član zagrebškega gledališča). Izven abonmaja. — V nedeljo dopoldne opereta »Beneška noč« zvečer »Rigoletto« s Primožem in gostom Wesel Pollo. Za nedeljski predstavi značajne cene. — V dramo bo drevi 25. uprizoritev Nestorjevih »Utopljenec« pri znižanih ljudskih cenah. V nedeljo dopoldne se bo igrala mladinska igra »Pogumni Tonček« (napisal g. Jaka Spicar), zvečer pa se bo ponovil »Cvrček za pečjo« pri ljudskih, znižanih dramskih cenah.

u— K izvajanju opere »Ernani« 30. t. m. Pri predstavi opere »Ernani« je obšla dirigenta g. Nika Stričaja slabost, da se je zgrudil na pult. Taktirko je prevzel dirigent g. Neffat in s tem rešil situacijo. Upravi je bilo zdravstveno stanje g. dirigenta »nemo« in je že pred nekaj tedni ukretila vse potrebno, da bi bil šel takoj na zdravljenje. Na njegovo željo pa se je nastrop dopusta zavlekel, ke: je hotel poprele še prevzete obveznosti izpuniti.

u— Tolstega »Vstalenec« je predmet filmskega predavanja ZKD, ki bo danes v s. h. to ob 14.30, v nedeljo dopoldne ob 11 in v ponedeljek ob 14.30. Predaval bo g. prof. Pavlič, ki bo v svojem predavanju podal veličino literarnega dela ruskega mislca. Na to se bo izvajal film, ki prinaša živne momente iz romana.

u— Slava pekarstva čete dravske divizije se je vršila večeraj dopoldne v prostorih te jedinice. Slavi sta prisostvovala tudi ban g. inž. Serneč in dr. »izski g. neral g. Sava Tripković. Slavja se je pričelo ob pol 11. s cerkvenimi obredi, ki sta jih izvršila pravoslavni prota g. Dimitrije Jančević in katoliški superior g. Klobovs. Po nagovoru domačina so ob gostje pogostili. K slavi sta čestitala brzojavno tudi Nj. Vel. kralj Aleksander in minister za vojsko in mornarico g. Radčič. — Prvo nagratnico na slavi je imel divizionar g. general Tripković, ki je napel Nj. Vel. kralja. Za nim je napel hrapo jugoslovenski vojski ban g. inž. Serneč. Slava je v tečla v najlepšem razpoloženju in ponovno dala dokaz tesnega sodelovanja civilnega p. bivalstva z našo vojsko.

u— Dva večera prijetne zabave na Sentiakobskem odr. Danes 1. t. m. in jutri 2. t. m. uprizorijo Sentiakobski Odr na splošno željo burki »Svetnik« in »Pred pokroko«. Obe igri sta dosegli krasen uspeh. Uprizorjeni sta bili vsaka po petnajstkrat in so bile vse predstave razprodane. Posetniki naj si že v predprodaži zagotovijo svoje prostore, da ne bo navala pri večerajni prostajali. Med odmorji bo oddajala poritvovalna radio - trdka Franc Bar. Ljubljana, Mestni trg, krasne operetne komade. Vstopnice se dobe v trgovini gosp. Miloša Karničnika na Starem trgu.

HALO!

Kdor se hoče prijetno zabavati, naj pride na

VALČKOV VEČER

ZADRUGE OEVJARJEV

ki se vrši danes ob 20. uri zvečer v hotelu »Tivoli« Maske dobrodošle!

SOKOL MOSTE priredi

MAŠKERADO

v soboto, dne 1. februarja, ob 20. v svojem domu. — Najlejša maska dobi lep nagrado. — Igral bo jazzband. 3100

SPORTNA REDUTA

SK BLED

se vrši namesto v nedeljo, že v soboto, 1. februarja, ob 20. uri. Dvorana Kazina. Jazzband. 2489

SOKOL v ŠISKI priredi danes v vseh prostorih hotela »Bellevue«

MAŠKERADO

Konkurenca mask. Dve godbi. Čarmanov avtobus vozil od kavarne Evrope do šišenske cerkve do 3. jutraj.

Danes popolnoma novo!
Ob 4., četrt na 7., pol 8. in 9. uri
v vefilmu

Temperamentna
Käthe v. Nagy

NEDOLŽNOST
(Mala Veronika)

Tragedija nedolžne devojke v bitu
in grehu volemesta

Rezervirajte vstopnice!
Kino Ljubljanski dvor
Telefon 2730

u— HALO! Gotovo še ne veste, da bo drevi KONCERT v Rožni ulici v PREŠERNOVEM HRAMU. Zato vsi h Kuštrinu. Izvrstna kuhinja, prvovrsna potstrezba, pristno domače vino. 147

u— Sedmi družabni večer Trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani bo prihodnjo sredo 5. februarja ob pol 9. zvečer v prostorih restavracije »Zvezda«. V nadaljevanju cikla »Ludsko univerza za trgovske in obrtniške kroge« pride na vrsto predavanje o zanimivem predmetu »Naša denarna organizacija«. Predavanje o tem važnem gospodarskem vprašanju e ljubezno prevzel direktor trgovske šole g. Josip Gogola G. predavatelj je znan strokovnjak na gospodarskem polju in predavanje, ki si ga e izbral, gotovo zasluži posebno pozornost. Po končanem predavanju bo pel Završanov kvartet, ki se je po svojem dovršenem petju vsem obiskovalcem družabnih večerov nenavadno priljubil ter bo igral priljubljeni »Merkurjev« orkester. Gostje so dobrodošli. Vstop je brezplačen.

u— Prebivalce Viča, Glinc, Rožne doline in bližnje okolice opozarjamo na koncert pevskega zbora Glasbene Matice ljubljanske, ki bo na Svečnico ob 20. v Sokolskem domu na Viču. Vstopnice se dobivajo v Sokolskem domu in pri g. Jeločniku v Rožni dolini.

u— Francoski inštitut ponovno vabi člane in prijatelje na današnje predavanje g. prof. Warmerja o Napoleonu in Jugoslovenih. Začetek ob 21.

u— Československa Obec v Ljubljani. V nedeljo 2. februarja ob 16. v Narodnem domu »Krojač, čevljar in Gašperček«.

u— Sestanek članstva Oblastne strelske družine bo v nedeljo 2. februarja ob 10.30 v hotelu »Strukelj«, ne pri »Levu«, kakor je bilo razglašeno. Obenem se bo vršila odbojova seja. Za strelce udeležba obvezna. Prijatelji strelskega sporta dobro došli!

u— Odbor Društva konservatoristov naznanja, da bo 3. februarja ob 20. v dvorani Glasbene Matice redni polletni občni zbor. Udeležba za vse člane in konservatoriste obvezna.

u— Naval v splošno bolnico. V teku meseca januarja je bilo sprejetih v splošno bolnico nad 1400 bolnikov, kar je vsekakor rekord. Lanska huda zima ni dala toliko bolnikov, ker v bolnici že primanjkuje sob, leže ponekod bolniki tudi v zaprtih in zavarovanih hodnikih.

u— Trobentice v snegu. Gospa Fani Adamičeva iz Rožne doline nam je poslala v ličnem cvetličnem lončku prelepo družino trobentic, ki jih je našla na svojem vrtni. Izpod snega so moleli drobni ježčki sočno-zelenih listov, a ko je gospa »neg razgnila, se ni mogla načuditi lepi skupini trobentic. Saj je okrog 30 cvetov v enem samem grmičku. Takisto je tudi nas presenetila s svojo pošiljko, za katero se gospe prav lepo zahvaljujemo. Cvetlični lonček smo poslali v izložbeno okno naše iniseratne uprave.

u— Petek, dan beračev. Stražniki so aretirali večeraj skupno okrog 14 beračev, med njimi tudi par žensk. Beraška nadloga postaja v Ljubljani vedno vsiljivejša in je menda ni mogoče zatreti. Ne pomagajo nikake zadevne policijske odredbe, ne nagi-stratni ukrepi in tudi ne druge strogosti. Seveda prihajajo berači večinoma z dežele, kjer jim postreželo samo z jedjo ali jih kvečjemu prenoče dočim upajo v Ljubljani pribrati v glavnem denar. To se jim tudi posreči, ako jih seveda prej ne spravijo na policijsko stražnico.

u— Družabni zabavni večer Društva trgovskih in industrijskih nameščencev, ki bo danes ob 20. v saloni pri »Levu« na Gosposvetki cestli, obeta biti ena najlepši letošnji domači prireditvi. Vsevalo se bo do 2. ure jutraj ob zvokih prijetne godbe.

u— Opozarjamo, da bo od 27. t. m. do 10. februarja inventura na prodaja s 15% popusta ob običajni cen. P. Magdič, Ljubljana, Aleksandrova cesta 1.

u— Brezovšek toči Langerjeva vina. Specialitete: plavec, rulandec. 148

u— Danes ob 8. uri zvečer razsvetljava z bengalnim ognjem v hotelu Bellevue in naznanilo prihoda Karnevala s fanfarami.

u— Aktivka s 5000 Din izgubljena. Si noči v večernih urah je bila na progi od glavne pošte do Sv. Petra izgubljena aktivka s 5000 Din. Pošten najditelj naj jo blagovoli oddati v oglasnem oddelku »Jutra« v Prešernovi ulici. Zagotovljenih mu je 20% naidenine.

Iz Celja

u— Koncert Glasbene Matice ljubljanske v Celju. V nedeljo 9. februarja ob 16. prireditvi pevski zbor ljubljanske Glasbene Matice v veliki dvorani hotela Union svoj koncert, na katerem bo izvajal vse one pesmi, ki so se pele na koncertih v Franciji. Med drugim se bo pel tudi izredno prirčen in melodičen umeten zbor dr. Antona Schwaba »Zdrava Marija«. Predprodaja vstopnic za ta koncert v knjižarni Goričar in Leskovšek v Celju. Tam se dobi tudi tiskan program.

u— »Lepa pustolovščina« v gledališču. Nad vse zabavno, duhovito francosko komedijo »Lepa pustolovščina« bodo vprizorili Mariborčani v sredo 5. t. m. Naravnost mojstrski lik osemdesetletne starke bo kraljala gđc. Kraljeva.

u— »Soča« podružnica v Celju bo imela svoj letni občni zbor v nedeljo 2. februarja ob 3. v Celjskem domu. Dolžnost vsakega člana je da se občnega zbora udeleži, zato na svidenje!

u— Prošnja celjski javnosti. Celjsko gasilno in reševalno društvo prosi vse, ki so se svojačeno velikodušno zavezali, da bodo prispevali z gotovimi zneski k nabavi modernega reševalnega avtomobila za bodočo celjsko reševalno postajo, da čim prej vplačajo pri celjski Mestni hranilnici ali pa pri Hranilnem in posojilnem društvu svoje obljubljene obvezne prispevke.

u— Smrtna kosa. V celjski javni bolnici sta umrla 47-letni zlatarski pomočnik Ivan Beuc iz Celja in za davico 3-letna posestnikova hčerka Katarina Trobiševa iz Loč pri Smartnem v Rožni dolini.

u— Najdena aktivka. V kavarni »Evropa« na Kralja Petra cesti je pozabil neki gost svojo rjavo usnjato aktivko z nezna-no vsebino. Ker je aktivka zaklenjena s posebno komplicirano ključavnico, se vsebina in njen lastnik doslej še nista mogla dognati. Lastnik naj se zgasi na celjski policiji.

u— Nov brivski salon je odprl g. Emil Koprivšek v palači mestne elektrarne na Ljubljanski cesti ter se priporoča cenl. občinstvu za vsestranski obisk.

u— Licenciranje žrebcev za vso celjsko okolico bo v Celju v torek 4. februarja ob 15. na dvorišču hotela »Pri pošti«. Priznati se morajo vsi doslej še neličencirani žrebci.

u— Odkritje tatvine v mestni elektrarni. Vodstvo celjske mestne elektrarne je te dni po daljšem previdnem opazovanju ugotovilo, da sta izvrševala uslužbenca mestne elektrarne »kladiščnik C. in monter Z. že skozi 2 leti sistematično tatvine žarnic in raznega elektrotehničnega materiala. Kljub temu pa škoda ne predstavlja večje vrednosti. Oba uslužbenca sta bila aretirana in izročena sodišču.

Iz Maribora

u— Zadnja pot tragično preminulega narodnika Fr. Rakus. Večeraj dopoldne se je vršil na pokopališču v Pokrežu pogreb narodnika godbenika Fr. Rakusa, ki je ob priliki praznovanja godu 29. t. m. tragično preminul v Wombekovi gostilni v Krčevini. Kljub slabemu vremenu se je zbralo občinstva kakor pri malokaterem pogrebu. Ob odprtem grobu kakor tudi pri mrtvašnici je svirala vojaška godba, častna četa pa e oddala v poslednji pozdrav svojemu podoficirju častno salvo.

u— Žrebanje II. kola drž. razredne loterie se bo vršilo 10. februarja. Srečke za obnovev so že prispele in se dobe v upravi »Jutra« in »Večernika« v Mariboru, Aleksandrova cesta 13.

u— Iz gledališča. Danes se bo uprizorila prvi večni lepa in izredno vesela opereta »Netopir«. Režira g. Skrbinek, dirigira g. Herzog, nove dekoracije je izdelal gledališki mojster g. Bokik, slikal g. Horvat, razsvetljavne efekte je oskrbel g. Herman. — Jutri dopoldne ob 15. bo otroška predstava Zelnirjeve otroške igre s petjem, plesom in godbo »Grudica« (večljajo kuponi), zvečer ob 20. pa bo repriza klasične operete »Netopir«.

1. februarja 1930

PLANINSKI PLES

UNION DVORANA
Maribor

u— Darilo »Ljudski knjižnica«. Odvetnik, g. dr. Fero Müller, je daroval »Ljudski knjižnici« več letnikov knjig »Srbske književne zadruge«, vse v lepi platnjeni vezavi. Knjige so čitateljem že na razpolago ter opozarjamo na nle zlasti one, ki hočejo spoznati novejšo srbsko književnost ter čitati knjige v cirilici »Ludska knjižnica« ima tudi sicer izredno lepo zbirko srbo-hrvatskih knjig. Odličnemu darovalcu g. dr. Mülleru na iskrena hvala!

u— Rezervni in upokojeni oficirji, kakor tudi oficirji v ostavki, s stalnim bivališčem v Mariboru, ki nimajo vojaškega razporeda (zadnjič napako objavljeno vojaškega izpričevala) na se zglaste do 5. t. m. v mestnem vojaškem uradu, Slomškovo trg, soba št. 2, kjer se sestavi v smislu razpisa komande dravske divizije tozadevni seznam.

u— Kralj pomiloštil dva na smrt obsojena Z Najvišjim ukazom od 20. t. m. je bil pomiloščen na do smrti, težko ječo Josip Glas iz Benkove pri Pregradi na Hrvatskem, ki je bil pred mariborsko poroto dne 20. septembra 1929. obsojen na smrt na vešalih, ker je 19. marca 1929. umoril in oropal v Žakliju pri Podlehniku živinskega trgovca Jakoba Širovnika iz Lancove vasi pri Ptulju. Z Najvišjim ukazom od 7. novembra 1929. pa je bil pomiloščen na 20 let teže leče cikan »Bočkor«, danes 30-letni Anton Novak iz Tišine v Prekmurju, ki je bil obsojen pred mariborsko poroto dne 5. junija l. l. v smrt na vešalih, ker je pred 9 leti, med 29. decembrom 1920 in 2. januarjem 1921. v Lipl pri Beltincih zadavil svojo ljubico, 24-letno Uršulo Vincetičveo.

POZOR, PLESALCI!

Ena največjih plesnih prireditev v letošnji sezoni bo

BOHEMSKI VEČER SK ILIRIJE

dne 15. februarja v vseh prostorih hotela Union

Veliki železničarski ples

se vrši jutri 2. februarja 1930 v »Unionu«

Ugrata dve godbi!

Vstopnina Din 10—

Brezplačen pregled draguljev. Zlatine in srebrnine. V nedeljo, 2. februarja, bo v sobi št. 5 na magistratu posebna kontrolna komisija brezplačno pregledovala pristnost draguljev, zlatnine in srebrnine, na kar se opozarjajo vsi zainteresiranci.

Avtobusna proga Poljčane-Konjice. Zaradi izredno slabe ceste na progi Konjice-Vitanje vozi avtobus začasno po objavljenem voznom redu samo od Poljčan do Konjice in obratno. Zopetna uvedba prometa na progi Konjice-Vitanje se objavi pravčasno v časopisih.

Huda nezgoda pri podiranju dreves. V Luki pri Bistrici se je pri podiranju dreves dogodila 25 letnemu nastavljenju stavb. ne trditev Kiffman v Bistrici. Albertu Babiču, huda nesreča. Podirajoče se drevo je padlo nanj in mu zlomilo levo nogo na več krajih. Poškodba je tako komplicirane narave, da bo poškodovanec ob levo nogo. Takoj avtobusna rešila postaja ga je odpeljala v mariborsko splošno bolnico.

Hilko Požar izvršil samomor. V četrtek smo poročali, da je brzi vlak, ki je vozil iz Maribora proti Zagrebu, v predoru med Pragerskim in Slov. Bistrico dne 28. t. m. zagrabil cestnega nadzornika v Ptuj Hinka Požarja, mu razbil glavo in ga smrtno poškodoval. Na podlagi pisma in drugih indicij je sedaj ugotovljeno, da je Požar izvršil samomor. Pred svojim objavnim korakom je namreč pisal svoji mladi poročenici ženi in svojem pismu, iz katerih je razvidno, da je šel prostovoljno v smrt. Požar je bil poprej nastavljenec bivšega oblastnega odbora v Mariboru, pozneje pa je prišel k okrajnemu zastopu in postal cestni nadzornik. Kmalu je začel v gmotne neprilike in si nato izposojeval poverjenosti mu denar. Nenadna revizija njegovega poslovanja mu je strla pogum. Njegovo truplo bo na željo sorodnikov prepeljano na studentsko pokopališče in položeno tamkaj k večnemu počitku.

Zobni atelej M. Schutta je zatvorjen do 15. februarja.

Iz Tržiča

Izprememba službe. Na meščanski šoli je nastopila svoje mesto stalna strokovna učiteljica Jožica Zupčević, ki je prej službovala na državnem učiteljsku v Ljubljani.

Vreme. Znamenja kažejo, da se bo vreme temeljito izpremenilo in da bo nastopila zima. V sredo zvečer je začelo med dežjem snežiti, v četrtek pa je padal sneg že ves dan. Na Zelenici, na Kofčah in na planinah pod Štoržicem je zapadlo več cm snega, na hribu pa v nedeljo gotovo odlična smuka. Tudi mraz je pritisnil.

Z Jesenic

Podružnica Narodne strokovne zveze na Jesenicah praznuje v nedeljo 2. februarja svojo 10. letnico z občinim zborom, ki bo ob 9. dopoldne in v veselicah ob 3. popoldne. Proslava bo v prostorih g. Kobala na Savi. Proslave se udeležijo tudi predsednik NSZ g. Rudolf Juvan iz Ljubljane za zastopstvom Delavske zbornice, izvrševalnega odbora NSZ in delegatov podružnic. Najdemo se, da bo napredna javnost z Jesenic posetila to proslavo v največjem številu.

Seja mestnega občinskega zastopa bo v nedeljo 2. februarja popoldne v mestni posvetovalnici na Jesenicah. Dnevni red se je zelo važen. Med drugim bo volitev novih krajevnih šolskih odborov po zakonu o narodnih šolah. Dalje se bodo vršile razprave o ustanovitvi mestne hranilnice in o nakupu poslopja za Zdravstveni dom.

Iz Litije

Litijsko sokolsko gledališče napreduje pod vodstvom svojega agilnega režiserja g. Bena Pečnika kar najbolj zadovoljivo. V nedeljo so prednasli diletantne drame Zofke Kvedrove: »Pravica do življenja«. Pri igri sta sodelovali gđ. Minka Bizjakova in ga. Tončka Jelnikarjeva. Prva se je pokazala v vlogi matere in jo zelo srečno rešila, druga pa je igrala njeno hčerko. Moške vloge so si razdelili gospodje: režiser Pečnik, Kajželj, Taufer, Sekš in Tišler. Gledališče je bilo prilično napolnjeno vendar bi trud igralcev bil lahko poplačan z večjim zanimanjem s strani publike. O vzrokih, ki ovirajo udeležbo pri igri, bomo spregovorili ob drugi priliki.

Direktna telefonska zveza Litija-Trst. Z današnjim dnem je uvedena direktna telefonska zveza med Litijo in Trstom. S tem je uresničena dolgoletna želja tukajšnjih lesnih izvoznikov. Trminuten razgovor stane 19.80 Din.

Iz Zagorja

Pododbor SPD Zagorje priredi na svednico prvi večji skupni izlet na Sv. Planino. Odbor od skupin od 8. zjutraj dalje. Vsi prijatelji planinarstva se vabijo, da se izleta udeležijo. Pri tej priliki pozivamo planinarje k pristopu v SPD podružnico. Redni člani imajo po dveletnem članstvu pravico do treh polovičnih letnih voženj po železnici. — Odbor se najlepše zahvaljuje vsem, ki so sodelovali pri prvi planinski zabavi v Zagorju ter pomagali, da je prireditev tako lepo uspeša.

Nesreča pri delu. V ponedeljek zvečer se je na separaciji ponesrečila delavka Jusova. Ko je šla po prazen voziček za nalaganje premoaga, se je zadela v neki tram z glavo in je obežala nezavestna. Prenesli so jo v bolnico bratovske skladišnice, kjer je prišla zopet k zavesti. Poškodbe niso nevarne.

Tatvina mesa in slanina. V sredo proti jutru je upokojeni rudar in hišni po-

sestnik J. Trampuš v Podkraju občina Arziše slišal spodaj v kleti ropot. Bil pa je prepričan, da je kaj šel iskat njegov sin, ki stanuje v isti hiši. Kako pa je bil ves prestrašen, ko se je zjutraj sam podal v klet in našel vrata odprta na stečaj. Najprej je pogledal v kot, kjer je imel od dveh prašičkov meso in slanino nasoljeno v kadi in pokrito z rjuho. Ves presenečen ostrmi, kad je bila prazna, le ena svinjska glava in parklji so še ostali notri, vse meso mu je bil pobral tat, ga zavlil v rjuho in odnesel. Malo stran od hiše so še našli par kosov na cesti, ki jih je zgubil iz zavitka. Trampuš je ves potrt tatvino naznanil orožništvu, ki že dva dni marljivo poizveduje naokrog; in kakor se čuje, so tatú že na sledi. Predzrna tatvina je prebivalstvo razburila in vsi pomilujejo moža, ki je vse leto garal, da je zvedel prašičke, nazadnje pa pride rokomah in mu jih takorekoč ukrade iz ust.

Iz Ljutomer

Iz Zaročja. V nedeljo sta se zaročila g. Metod Senčar, trgovec v Ljutomeru, in gđ. Marta Rajhova, hči veleposesnice na Moti, g. Katike Rajhove, vdove po pokojnem murpoljskem naprednjaku Jošku Rajhu.

Gostiljanje. V sredo 29. t. m. je pridrlo v Ljutomer 30 voz samih veselih svatov, na čelu jim godba na tovrstnem avtomobilu. Poročila sta se dva para: gospod Branko Puconja in gđ. Jožica Mahoterja s Cvena ter nevestin brat g. Mahoterja s gđ. Slavičev iz Babinca. Obema paroma obilo sreče!

Obrtno gibanje. Mizarski mojster g. Jožef Velnar je svojo obrt izročil svojemu sinu g. Antonu Velnarju.

Iz Ptuja

Proslava spomina vladik sv. Save in Jos. Strossmayerja bo v Ptuj danes zvečer ob pol 9. v Svicariji. Opozarjamo občinstvo, naj se te proslave udeležijo polnoštevilno.

Priljubljen komik g. Jos. Daneš bo kreiral glavno vlogo v novi Dobroviškovi burki s petjem in godbo »Radikalna kura« v ponedeljek, 3. t. m. Ta večer bo gotovo eden najveselejših v letošnji ptujski gledališki sezoni. Preskrbite si pravčasno vstopnice!

Iz Laškega

Požar. V sredo 30. p. m. je pogorel posestnika Ivanu Cencju v Tremerjah velik kozolec z 8 štanti. Ogenj je nastal okrog 9. zvečer ter je upepelil poleg kozolca tudi veliko množino sena, 8 vozov in razno gospodarsko orodje v vrednosti najmanj 50.000 Din, dočim je bil kozolec zavarovan le za 8000 Din. Ni nobenega dvoma o tem, da je bil ogenj podtaknjen iz zlobe in je zanimivo, da je poteklo komaj dobro leto, odkar je g. Cencju pogorel njegov hlev, ki ga je istokotno zapalila zlobna roka, ne da bi se bilo posrečilo razkriti zločinca. Gasit so prišli gasilci iz Celja in Laškega.

Iz Šoštanja

Gasilska prireditve. V nedeljo 2. februarja priredi protovoljno gasilsko društvo v Družmirju ob 15. v dvorani tukajšnjega Sokolskega doma ljudsko igro »Požar«. Po igri bo gasilski plesni venček. Ker je dobiček namenjen za nabavo gasilnega orodja, posetimo Družmirčane v nedeljo 2. t. m. polnoštevilno!

Predavanje. Po dveh uspešnih in dobro obiskanih predavanjih se bo vršilo v dvorani Zadržnega doma v ponedeljek 3. t. m. ob 16. tretje predavanje s skiptičnimi slikami, in sicer o Španiji in o seksualnem vprašanju mladine. Vstop prost!

Dopisi

JEŽICA. Sokol na Ježici priredi 2. t. m. naračajsko čajanko, pri kateri nastopi moški in ženski naračaji s prostimi vajami in na orodju. Prijatelji in člani se vlijudno vabijo. Začetek ob 16.

Repertoarji

LUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20.

Sobota, 1. februarja: Utopljenca. 25. predstava. Izven.

Nedelja, 2. februarja ob 15. Pogumni Tonček. Mladinska igra. ob 20. Čvrček za pečko. Ljudske cene.

LUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob pol 20.

Sobota, 1. februarja: Hasanaginica. Izven. Premijera.

Nedelja, 2. februarja ob 15. Beneška noč. Ljudska predstava. — Ob 20.: Rigoleto. Gostuje ga. Tinka Vesel - Pola.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Sobota, 1. februarja: Netopir. Premijera. B.

Nedelja, 2. februarja ob 15. Grudica. Kuponi. Ob 20. Netopir.

PTUJSKO GLEDALIŠČE.

Ponedeljek, 3. februarja ob 20. Radikalna kura. Gostovanje Mariborčanov.

CELJSKO GLEDALIŠČE.

Sreda, 5. februarja ob 20. Lepa pustolovina. Gostovanje Mariborčanov.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.

Začetek ob 20.15.

Sobota, 1. februarja: »Svetnik«.

Nedelja, 2. februarja: »Pred porokom«.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 31. januarja 1930.

Višina barometra 308.8 m

Kraj	Cas	Barom.	Temper.	Rel. vlaž.	Smer vetra in brzina v m in sek.	Oblačno.	Padavine
Opazovanja							
Ljubljana	753.3	2	85		mimo	10	des in meg
Maribor	752.1	1	90		NW 2	10	des in meg
Zagreb	753.3	1	90		E 2	10	des in meg
Beograd	751.1	4	85		mimo	10	
Sarajevo							
Dubrovnik							
Skopje	753.6	3	88		mimo	10	
Split	750.0	8	90		NE 2	9	Dež

Najvišja temperatura danes v Ljubljani +4.3, najnižja +1.6. Sonce vzhaja ob 7.21, zahaja ob 17.7, luna vzhaja ob 9.3, zahaja ob 19.42, luna Dunajska vremenska napoved za soboto: 1. tavnje, najbrže sneg, kateremu bo sledil mraz. Prognoza negotova.

SPORT

Sportni drobci

Stojimo pred končnoveljavnim sporazumom med JNS in opozicijo, zlasti BLP. Včeraj smo javili glavne točke sporazuma, ki se je dosegel v neoficielnih razgovorih. Upravni odbor je na svoji četrtkovni seji razpravljal o tem sporazumu, ga soglasno sprejel in sklenil, da se bodo v zmislu tega sporazuma na prihodnji seji v ponedeljek storili odgovarjajoči sklepi. Na isti seji se bo tudi sklenilo sklicanje konference v Beogradu.

Upravni odbor JNSa je na tej seji razpravljaj tudi o pritožbi Gradjskega 1911 proti izključitvi iz ZNPA. Z ozirom na to, da je bila igrači Miki Babiču zopet priznana amaterska kvalifikacija, je JNS anuliral sklep ZNPA ter mu dal nalog, da sprejme SK Gradjski 1911 zopet v svoje vrste.

Zagrebska Concordija je za svoja nogometna moštva angažirala znanega trenerja Fr. Koželuha, ki uživa sloves enega najboljših trenerjev v Evropi. G. Koželuh bo treniral tudi tenis sekcijo Concordija.

Službene objave LNP

(Iz seje posl. odbora dne 29. I. 1930.) Verificira se za SK Trbovlje (Trbovlje) Berger Josip s pravom nastopa dne 30. julija 1930.

Odobri se mednarodna tekma SK Ilirija: SV Linz dne 16. marca v Ljubljani. Razpored prvenstvenih tekem pomladanske sezone drugorazrednih klubov Ljubljane je naslednji:

1. kolo 23. III. Slovan: Slavija in Grafika: Krakovo;
2. kolo 30. III. Slavija: Natakari in Reka: Slovan;
3. kolo 6. IV. Krakovo: Slovan in Reka: Slavija;
4. kolo 13. IV. Natakari: Krakovo in Grafika: Reka;
5. kolo 27. IV. Slovan: Grafika in Natakari: Reka;
6. kolo 4. V. Natakari: Slovan in Krakovo: Reka;
7. kolo 11. V. Natakari: Grafika in Slavija: Krakovo;
8. kolo 18. V. Slavija: Grafika.

Ponovna tekma jesenske prvenstvene se-

GOSPODARSTVO

Poostreno tolmačenje trošarinskih predpisov za vinogradnike

Kakor smo že kratko poročali, je oddelček za davke pri finančnem ministru izdal te dni tolmačenje glede trošarinjenja vina, ki ga vinogradniki-pridelovalci porabijo za domačo potrošnjo. Po čl. 108, točka 20, trošarinskega pravilnika vinogradniki ne plačujejo trošarine na ono vino, ki ga porabijo zase, za svoje delavce ter za službenke. Doselej so organi finančne kontrole vinogradnikom, ki imajo svoje vinograde izven kraja bivališča, za prenos vina za domačo porabo izdajali spremnice brez plačila trošarine. Po novem tolmačenju pa ni bil smisel čl. 6, točke 6 trošarinskega zakona in tozadevnih določb trošarinskega pravilnika ta, da se oprostiti od plačila državne in oblastne trošarine one osebe, ki imajo svoje vinograde izven kraja bivališča in vino prenašajo iz vinograde v svoje bivališče, temveč le one osebe, ki imajo svoje vinograde v kraju, kjer stanujejo, to je v isti občini, kjer žive in svoje vino tudi v istem kraju trošijo. Potrebno je torej, da je vinogradnik neposredno vezan na svoje posestvo in da vino tudi v prostorih, ki jih ima na posestvu, proizvaja in troši za domačo porabo.

Po navedenem tolmačenju se mora na vino, ki ga lastniki vinogradov prenašajo iz vinograde v kraj, kjer imajo bivališče, plačati državna in oblastna trošarina, toda le tedaj, če bivališče vinogradnika ni v isti občini kakor vinograd. Trošarina se mora v takem primeru plačati v kraju bivališča, na kar morajo organi finančne kontrole opozoriti vinogradnike ob priliki izdajanja spremnice za prenos vina. V bodoče se bo strogo postopalo po teh novih navodilih.

To spremeni tolmačenje trošarinskega zakona in pravilnika bo vsaj pri nas v Sloveniji povzročilo mnogo težav in zmed, tako pri vinogradnikih kakor pri organih finančne kontrole. Zdi se, da pri tolmačenju teh predpisov niso bile upošteevane posebne razmere, ki vladajo v slovenskem vinogradništvu.

Predvsem moramo pripomniti, da je konsum okolščine, v kateri vinogradnik svoje vino prideluje, večinoma minimalen in da pretežni del vinogradnikov stanuje ali uporablja dotično vino v sosednjih, ali celo v prav oddaljenih občinah.

Vzemimo n. pr. primer občin Krško, Leskovec, Raka in Cerklje ter Sv. Križ v krškem okraju. V občini Cerklje, ki leži v posavski ravnini se ne prideluje skoro nič vina, pač pa imajo prebivalci te občine svoje vinograde v gorah gori navedenih občin, ki so po 2 in 3 ure oddaljeni od vinogradniškega bivališča. Če bi hoteli v bodoče tak vinogradnik konsumirati svoje vino nezatrošarinjeno, bo moral romati s svojo rodbino in s svojimi delavci ter z onimi, ki pridejo v tem oziru v poštev, po 2 in 3 ure daleč v vinograd, da vino tam v zidanci (vinogradskem hramu) povzilejo, kolikor jim je po zakonu in po lastnikovi volji dovoljeno. Lastnik ne bo smel vzeti s seboj iz svoje gorice v drugo občino nič malega »putrščaka«, brez katerega si povratek iz vinske gorice domov sploh misliti ne moremo. Ako ga pri tem prenosu zasadi finančni organ in ga naznani, bo vinogradnik kaznovan zaradi trošarinskega prestopka, četudi bo prenesel le majhno množino 2-3 litrov. Ali je vredno, da ima potem stisniti in razna brezpotrebna pota zaradi 3-5 dinarjev, kolikor znaša namreč državna trošarina?

V takem položaju se nahaja na stotine in tisoče producentov v raznih krajih Slovenije, ne glede na one, ki stanujejo daleč od svojih vinogradov, kot n. pr. ljubljanski lastniki, ki imajo svoje vinograde ne večin v novomeškem in krškem okraju. Breščani imajo svoje vinograde na Bizelskem, v Sromlah, Pičkah itd.; Novomeščani na eno uro oddaljeni »Tržki gorci« v šentpeterski občini. Metličani in Črnomelci imajo vse svoje vinograde v 1-2 uri oddaljenih občinah; Ptujčani pa v 2-4 ure

Razpoke, popokanje kože in rdeče lise bi pokazile najočarljivejše obraze, če bi jih

CRÈME SIMON
blagodejno ne obvarovala.

Ta odlična toaletna krema varuje vrhno plast ženske kože pred solncem, vetrom, hladom in mrazom.

PUDER & MILO SIMON - PARIS

zone Grafika: Slovan se odigra 16. marca 1930.

Odobri se razpored prvenstvenih tekem pomladanske sezone mariborskih klubov. Razpored je naslednji:

1. kolo 16. 3. SK Zeleničar: SK Svoboda
2. kolo 23. 3. SK Rapid: SK Svoboda in SK Zeleničar: ISSK Maribor;
3. kolo 30. 3. SK Rapid: ISSK Maribor;
4. kolo 6. 4. SK Zeleničar: SK Rapid in ISSK Maribor: SK Svoboda. Tajnik I.

Vremensko poročilo s Kofc: Planški dom Kofce 20 cm novega snega, smuka izborna.

SK Slavija. Odborova seja se vrši v nedeljo 2. t. m. ob 11. dopoldne v gostilni Košak v Vodmatu. Prosi se, da se vsi odborniki seje zanesljivo udeležijo. — Tajnik.

Sportna rodna SK Bled se bo vršila neprekinjeno v soboto dne 1. februarja v dvorani Kazine na Bledu s pričetkom ob 20. uri. Jazz-band orkester. Za slučaj povolnih snežnih razmer so za nedeljo na programu otvoritveni skoki na velikih skakalnicah.

Vremensko poročilo iz Kranjske gore: Temperatura ob 7. zjutraj: —1, oblačno, dež ponekod, v gorah sneg, vzhodni veter. 10 cm južnega snega. Smuka manj ugodna. Skakalnica neuporabna.

BORZE

31. januarja.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet zelo slab. Nekaj prometa je bilo le v devizah na Dunaj in Trst. Tečaj deviz se niso bistveno spremenili, le deviza Dunaj je popustila od 7.9945 na 7.9891.

Na zagrebškem efektinem tržišču je vojna škoda obdržala nespremenjene tečaje. Je bila zaključena le za mare po 416. V 8% Blairu posojilu je prišlo do zaključkov po 89.5, v 7% pa po 79.5 in 79. Med ostalimi vrednotami se je trgovala Unibankova po 203 in 204 in Zemaljska po 134, dočim je Narodna pri višjem tečaju ostala brez prometa.

Devize in valute.

Ljubljana, Amsterdam 22.80, Berlin 13.565, Bruselj 7.9069, Budimpešta 9.9215, Curih 1065.9, Dunaj 797.41—800.41 (798.91), London 276.28, Newyork 56.67, Pariz 222.80, Praga 167.90, Trst 296.07—298.07 (297.07).

Zagreb, Pariz 221.672—223.672, London 275.88—276.68, Newyork 56.57—56.77, Milan 296.05—298.05, Berlin 13.55—13.58, Dunaj 797.337—800.337, Zürich 1094.40 do 1096.40, Praga 167.49 — 168.29, Budimpešta 990.65 — 993.65.

Curih, Zagreb 9.12625, Pariz 20.335, London 25.21, Newyork 518.075, Bruselj 72.125, Milan 27.11, Madrid 68.50, Amsterdam 208.025, Berlin 123.79, Dunaj 72.95, Praga 15.325, Varšava 58.075, Budimpešta 90.535, Bukarešta 8.075, Sofija 3.745.

Effekti.

Ljubljana, Celjska 170 den., Ljubljanska kreditna 125 den., Pradedlona 925 denar, Kreditni zavod 170 den., Vevče 132 denar. Zagreb, Državne vrednote: Vojna škoda kasa 440 — 441, za februar 412.5 — 418.5, za mare 415 — 416.5, investicijsko 82.75 do 83.75, agrarne 51.5 — 52.8, Blair 89 — 91, 7% Blair 79 — 80; bančne vrednote: Pradedlona 925 — 990, Union 208 — 205, Jugos 88 — 88, Srpska 162 den., Zemaljska 131 do 134, Narodna 8500 — 8550, Ljubljanska kreditna 126 den., Poljo 65 — 67; industrijske vrednote: Narodna šumska 45 blago, Našička 1600 blago, Gutmann 185 — 190, Slavski 89 — 90, Slavonija 200 den., Sečera 390 — 395, Ljevaonica 180 — 210, Vevče 125 denar, Dubrovačka 430 den., Trbovlje 490 — 500.

Beograd, Vojna škoda 439.5 — 440, investicijsko 81 zaklj., agrarne 51.5 zaklj., Narodna 8530 — 8600.

Blagovna tržišča

Les

Ljubljanska borza (31. januarja). Tendence za les nespremenjene. Zaključkov ni bilo. Ponudba je za trame (8/8 in 8/10, lco vag. Djedviljela tranzit) in za 1 vagon bukovega vilanega oglja.

Zito.

Zitni trg (31. januarja). Navzile nadaljnemu popuščanju tečajev za pšenico v inozemstvu (Chicago beleži včeraj za mare 115½, Budimpešta pa danes 23.44) so cene na našem trgu ostale v glavnem nespremenjene. Za 78 kg težko pšenico zahtevajo še nadalje do 220 Din, za 77 kg težko pa 215 Din, lco nakladalna postaja v Bački.

Ljubljanska borza (31. januarja). Tendence za žito nespremenjene. Zaključkov ni bilo 7½ vag. pšenice in 1 vag. koruze. Nudi se pšenica (slov. post. mlev. tar., plač. 30 dni); baška 79 kg 262.50 — 265, 77 kg 255 — 257.5, sremska 77 kg 247.5 — 250.5, slavonska 77 kg 242.5 — 245.5; moka: »Ogc, lco Ljubljana, plač. po prejemu 415—420; koruza: baška, umetno sušena 185 — 187.5, po mlevski tarifi 180 — 182.5 basu primerno suha 157.5 — 160; ječmen: baški 63/64 kg 170 — 175; oves: baški navadna vozina 205 — 210; ri: baška 72/73 kg, mlevska vozina 205.5 — 210.

Novosadska blagovna borza (31. januarja). Tendence nespremenjene. Promet: 12 vag. pšenice, 30 vag. koruze, 5 vag. moka, 2 vag. oves in 2 vagona ječmena. Pšenica: baška 77 kg 210 — 212.50; 78 kg 212.50 do 215; gornje baška, 78 kg 215 — 217.50; banška Tisa šlep, 78 kg 217.50 — 222.5

KULTURNI PREGLED

Razgovor z Dragutinom M. Domjaničem

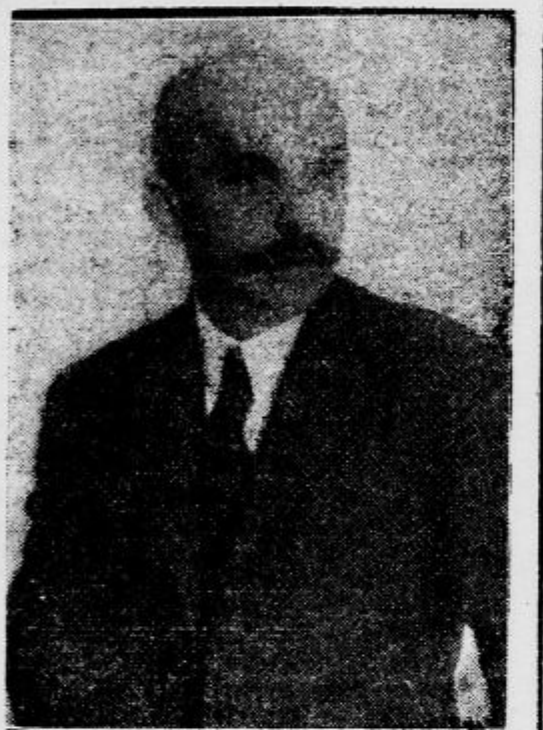
V Ljubljani se pripravljajo večer na čast odličnemu hrvatskemu pesniku Dragutinu M. Domjaniču, ki je bil vedno iskren pristač književnega »delovanja« vseh Jugoslovenov. Priznava razgovor našega zagrebskega sotrudnika z g. dr. Domjaničem.

Zagreb, 19. januarja. V predsedniku nekajšnjega Pen kluba in izrednem lirskem pesniku Dragutinu M. Domjaniču imamo Slovenci dolgoletnega odkritosrčnega prijatelja. O njem so pisale naše revije in časniki; tudi »Jutro« že dvakrat. Njegove kaikovske pesmi so po izkazu in duhu sorodne slovenski liriki. Posetil sem ga na željo uredništva »Jutra«, da stavi odličnemu predstavljatelju hrvatske literature nekatera vprašanja.

G. dr. Domjanič, ki je — kakor naš dr. Gradnik — po poklicu sodnik (svetnik banskega stola) me je ljubezno sprejel in mi radovolje odgovoril na stavljena mi vprašanja.

Gospod doktor, — sem dejal — ki ste med Slovenci dobro znani in celo sotrudniki naših revij. Kdaj ste se začeli zanimati za naše slovstvo?

— Že v gimnaziji. L. 1893. je bil abiturienti sestanek hrvatskih in slovenskih dijakov. Odtlej sem se jel čitati slovensko prozo. Prva vaša knjiga, ki sem jo prebral, je bil Jurčičev »Deseti brate«. Posodil mi jo je g. Lavrenčič, jaz pa sem mu dal v zameno neko šenolsko knjigo.

— Katere slovenske pesnike in prirovnike ste imeli med svoje literarne simpatije?

— Gregorčiča, Askerca, Ketteja, Zupančiča. Prošen, razen mi je bil malo pretežak vsaj v mladi dobi. Med prirovniki čitani zlasti Jurčiča in Cankarja. Sploh pa mi je bila lirika vsekdar bolj pri srcu in sem se z njo največ bavil. Zlasti Gregorčičeva »Soča« nam je ugajala radi svoje čudovite mehkote. Vendar mislim, da se lirika ne bi smela prevladati; preveč pristne barve izgubi.

Ali ste bili pred svetovno vojno v osebnih stikih s slovenskimi pesniki?

— Nisem, razen z Askercem. Z njim sem se trikrat sestel v Opuzi, kjer sta oba letovala. Z Zupančičem sem se seznanil pozneje.

— Ali niso bile v oni dobi kulturne vezi med Hrvati in Slovenci živalne in presrčne?

— To vsekakor. Posebno dokler so še izhajale »Mladost«, »Život« in »Nova Nada«. V dobi Janežičevega »Slovenskega glasnika« pa smo si bili, mislim, najbližje. Jezikovno in seveda zemljepisno so nam Belokranjci najbližji, zato nam je tudi Zupančič najbolj razumljiv in najbolj pri srcu. Svetovna vojna in povišne razmere so nas precej oddalile. Povem vam, da smo si bili nekako preko meja slovensko bližji nego danes, ko nas meje več ne ločijo.

— Kaj bi bilo treba storiti, da ohranimo do obeh vezi med vašimi in našimi književniki?

— Predvsem bi morali v časnikih in časopisih skrbneje zasledovati kulturno življenje pri nas in pri vas. Potrebne so medsebojne kritike. Ugodno bi vplivalo medsebojno gostovanje pri revijah. Ni pa prav, da se med seboj prevažamo. Pred vojno je Slovenska Matica izdajala hrvatske knjige, Matica Hrvatska pa slovenske.

Književno pismo iz Češke

Tri znamenite knjige: Sedlakova studija o ritmu v poeziji, Blahnikova »Svetovna gledališka zgodovina« in Götzev literarno kritični esej »Obraz stoletja«.

Praga, konec januarja. Če pregledujemo bilanco češke književnosti v minulemu letu, prihajamo k značilnemu sklepu, da se je tu težje vrniti v tvojih sli nekam prenaklonilo. Lirika, ki je stala doslej v ospredju, stopa v dobo nekakega počasnega slabljenja; v njo se čuti odvisnost, izvirnih in intenzivno pesniških sil; nobena izmed pesniških zbirk minulega leta ni vzbudila izredne pozornosti. Roman si je vzdržal dosedanje stališče. Zato pa je po zaslugi nekaterih res pomembnih knjig stopila v ospredje literarna veda in kritika. Nekateri knjige te vrste imajo tak pomen, da niso zanimive samo za češki svet. Naj torej povemo o njih kaj več.

Predvsem se nvrča sem-le promicava in obsežna studija »K problemu pesniškega ritma« (K problemu ritmu básnického), čije pisec je slovstveni zgodovinar in kritik Jan V. Sedláček. Sedláček je tudi pesnik (doslej je izdal dve zbirki lirike), zato ima k vprašanju pesniškega ritma bližji, notranji in bolj čustveni odnos nego ga ima kak trezen znanstven raziskovalec. Sodobno češko literarnoznanstveno proučevanje organizma pesniškega dela označuje dvojje različ-

Ali ne bi bilo to mogoče tudi danes? V poštev bi prišle kraje, laško pisane knjige z nesporno umetniško vrednostjo.

— Kako pa Vaši literarni načrti? Kaj delate sedaj?

— Sodne akte, same akte, da me zvečer počel oči. Na večje pesniško delo ne morem misliti, ob najboljši volji ne. Male pesmice pač pišem, ker ne zahtevajo mnogo časa. Največ kaikovske, v duhu narodne lirike. Sodehlem pa stalno v »Hrv. Prosvjeti«, »Savremenuku«, »Književniku«, kdaj pa kdaj v »Ljub. Zvonu«. Odmehi v »Sroškem književnem glasniku«; le — sem pošiljam samo štokavsko pesmjo.

Z željo, da bi se izboljšali sedanjí literarni stiki med Ljubljano in Zagrebom in g. dr. Domjanič zaključil naša kratki razgovor.

M. F.

Petdesetletnica »Ljubljanskega Zvona«

»Tiskovna zadruga« kot izdajateljica »Ljubljanskega Zvona« apelira na naše zavodne kulturne kroge, da store vse, kar se da, za razširjenje te najuglednejše slovenske književne in kulturne revije.

S prvo številko, ki ima iziti v prihodnjih dneh, bo »Ljubljanski Zvon« nastopil petdeseti letnik. Ta jubilej je v zgodovini naše revijalne književnosti docela osamljen. Pomeni dogodek. »Saj je moderna slovenska književnost stara komaj dobrih sto let; druga polovica te literaturne dobe je v vidnejši črtah vsa sozaozbežena v Ljubljanskem Zvonu«, pravi uredništvo v programu.

Da »Lj. Zvon« je bil v minulih petdesetih letih za naše slovstvo, s tem pa tudi za vso našo kulturo in z njo za ves narod tako pomembni činitelj, da bodo šele v bodočnosti dovolj ocenjene vse njegove zasluge. Brez njeza se naša kulturna zgodovina ne bi pisala. V takih okoliščinah ni revija zgolj revija, marveč je mnogo več: je soglasno narodovaga kulturnega razvoja, je ena njegovih poglavitnih duhovnih naprav.

Vendar bi bilo napak, če bi ob tem jubileju gledali samo v preteklost. Sedanjost je tu in v njej »Ljubljanski Zvon« še vedno zavzema vodilno mesto. V njegovih letnicah se verno odraža vse naše slovensko snovanje in iskanje, vsi naši uspehi in neuspehi. Mimo teza pa je vsak novi letnik tudi voditelj po evropski sodobnosti, zakaj revija je urejevana — to povdarja urednik kot važno točko svojega programa — po evropskem merilu in sodobnem evropskem okusu.

Petdeseti letnik obeta lepo in pestro vsebino. Samo ob sebi se uide, da se bo LZ pomudil pri svojem jubileju in prinesel nekaj retrospektivnih člankov. Več prostora nego v preteklem letu bo namenjenega lepšemu, naravno: »na mlajših ostane svet«. Izhajala bo daljša povest Milana Jarca »Novo mesto« povest med vojno doščajočega rodu. Slavko Grum je izročil svojo po prostevnem ministru nagajeno dramo »Dogodek v mestu« »Ogla«. Sodelovali bodo še mladi pripovedniki L. Mrzel, B. Kreft, M. Šnuderl in drugi. Srednje literarno generacijo bo krenko zastopal A. Novčan s svojo politično komedijo »Kandidat«. Jus Kozak na se bo odlašal z novelami. LZ bo prinašal tudi prevode iz sodobnega svetovnega slovstva. Posebna skrb bo posvečena esej in literaturni kritiki. Tu bodo sodelovali Fr. Albrecht, J. Vidmar, dr. Leben, A. Ocvirk, J. Lavrin, dr. Preobraženski, B. Borko i. dr. Izšlo bo tudi več znanstvenih razprav, med njimi članki univ. prof. Vebera in Makleova. Nova rubrika bo »Slovenski jezik«, ki bo obravnavala pereče jezikovne probleme.

»Ljub. Zvon« je bil vedno ponos slovenske hiše in stalen tovariš slovenskega izobražena. Vrnimo se k lepi tradiciji iz narocajmo! Velja leto 120 Din in se naročajo pri upravi v Ljubljani. Prešernova ul. 54.

Hasanaginica v Ljubljani

Drevi se bo pela prvič na slovenskem odru lepa opera L. Šafraneke Kavica »Hasanaginica«. Skladatelj se je rodil v Zagrebu, kjer je študiral v »Glasbenem zavodu«, nadaljeval in končal pa je na Dunaju in Gradcu. Poleg mnogih pesmi se posebno odlikujejo njegove simfonijske skladbe, tako n. pr. »Sijemec«, »Soča« (po Gregorčiču), »Černjak«, »Guslar« in »Proščenec«. Balet v enem dejanju »Figurine« je pred dobrim mesecem v Bratislavi pod osebnim vodstvom komponista in ravnatelja Nedbala dosegel popoln uspeh. Poleg »Hasanaginice« je komponiral tudi opero »Medvedgradska kraljica«, ki je v Zagrebu l. 1927. zelo častno uspela. Dalje je L. Šafranek Kavljč

nih stališče:

Prvo je lažna strokovnaška, analitična veda, ki zre na pesniški ritem kot na vnažno zadevo pesniške forme, ki se da meriti, določati in razjasniti kakor kakšna računska naloga. Sedlakova vodilna knjiga pa stoji na nasprotnem zrelšču: pronic globlje k jedru, povdarja zakonito, podzavestno, duhovno zavisnost pesniškega ritma od pesnikove osebnosti, ne značaja in njegove barvitosti.

Po Sedlaku je ritem osnovni problem vsake lirike, gonilna moč, duša in bistvo vsake umetnosti. Ritmi živ in dozoreva med sestavinami podzavesti, ki edina ustvarja umetniško delo: čutimo, da je v notranji zvezi s samim bistvom osebnosti. Pesnik uporablja ritmični podzavestno in negotovo, še preden se mu zaradi pesem, zjasi ideje; preživlja ga kot negotov muzikalni nastroj, kot melodijo duše. Ritmični plod intelekta, razuma, promišljanja, kombiniranja, marveč je za pesniško tvorbo osnoven moment, pomenljiva aktivna funkcija pesnikove notranjosti. Sedlakova monografija je posebno pomembna v poglavju o ritmu in predstavi, o preživljanju ritma itd. Knjiga se dostojno nvrča med številno sodobno znanstveno literaturo, kakor jo imajo v tej panogi na pr. Nemci ali Rusi; je merodajna in temeljna knjiga.

stalni glasbeni kritik »Obzorje« in sotrudnik glasbene revije »Sveta Cecilija«.

Pesem o žalostni uodi »Hasanaginice« je ena najlepših iz naše narodne poezije. Globoka v etiki in čustvenosti, močna in pretesljiva po dramski vsebini je bila prevedena na nemški, italijanski, francoski, angleški, latinski, ruski, poljski, češki, slovaški jezik. Mnogi naši pisatelji, med njimi Aleksa Šantič in D. Todorović so skušali dramatizirati Hasanaginico. Največji uspeh izmed vseh je imel Milan Ogrizović. Na prilagi pesmi je napisal dramo v treh dejanjih, ki je bila dolgo let najpopularnejša in največkrat igrana hrvatska drama. V Ljubljani je bila vpripravljen v slovenskem in hrvatskem jeziku. Na osnovi drame je bil v prijateljskem sporazumu med dramatikom Ogrizovićem in komponistom Šafranekom napisan operni libretto l. 1922. Opera je imela svoji krat v Zagrebu 15. aprila 1924 in sicer z velikim, trajnim uspehom. Kljub temu, da je bil uspeh popoln, se je komponist odločil, da za vpripravo v Ljubljani popravi prvo in drugo dejanje, dočim je ostalo tretje nedotaknjeno.

Glasba opere sledi romantični narodne pesmi. Melodije vzete nekaj iz bogate zakladnice bosansko ljudskih pesmi, katere je komponist študiral na licu mesta, nekaj pa so komponirane svobodno v duhu teh melodij. Da pa je verjetnost dela bosansko-muslimanske vsebine čim popolnejša ter karakterizacija junaka Hasanage bolj izrazljiva, je vzel v obzir tudi potreben muzikalni orientalizem.

Libreto se nekoliko razlikuje od pesmi oziroma drame. Medtem ko v drami nastopa mati Hasanage, ki ima na sina velik vpliv, v operi popolnoma izostane; namestu nje je podana nova oseba — Čerkeskinja, ki hoče nadomestiti Hasanaginico, nima pa nikakega upliva na agine odločitve.

Vpripravo v Ljubljani je muzikalno nadstiral in tudi dirigira ravnatelj Polič, režira pa kot prvi predstavi v Zagrebu gosp. Krivecki. Naslovno partijo poje ga Thierry, Hasanaga g. Križar, Pintorovič boga g. Grba. Imotski kadij bo g. Vičar, Sultanija ga Ribičev, Čerkeskinja gđica Španova, Čanš g. Janko itd.

Domačemu delu želimo, da bi imelo tudi v Ljubljani zaslužen uspeh!

Božo Lovrič

Nedavno je preteklo 25 let književnega delovanja pesnika in pisatelja Boža Lovriča. Jugoslovanski tisk se je spomnil jubileja sporadično, zato tudi naslednje vrstice niso zapoznale: Božo Lovrič, rodu Dalmatince, živi že četrdesetletja v Pragi. Morda je to krivo, da je v tujini popularnejši nego doma, kakor je dobro pripomnil M. M. Pešić v beograjskem »Životu i radu«. Lovričeva plodovitost in množestransko delovanje, pogosti skoki iz poezije v publicistiko, oddaljenost domačemu okolju in vplivu praškega miljeja, vse to se čuti v njegovem celotnem delu, zdaj kot minis, zdaj kot plus. Prvo pesniško zbirko je izdal l. 1904. z naslovom »Hrižanteme«. Poslej je sodeloval v »Savremenuku« in »Lepotisu Mat. Sprske« in »Srps. književnem glasniku«, ubirajoč dosledno pota hrvatske — srbskega kulturnega edinstva, ki kajpa, hodi še dandanes. L. 1912. je »Matica Sprska« v Dubrovniku izdala njegovo dramo »Dugovic i istega leta« so v Beogradu uprizorili istočvko »Prije noć«. Potem se vrste knjige: »Okajnice« (drama), »Eseje«, »Crni brod ili Braća Kuzmanić« (roman), »Sveto proleće« (pesmi), »More« (roman), »Šareno koloco« (povesti), »Neodoljiva mladost« (roman). Dolga, a skoraj nepregledna je vrta njegovih prispevkov v časopisih in dnevnih (oglasil se je tudi v »Jutru«). Mnogi Lovričevi episi so prevedeni v tuje jezike, zlasti v češčino; na Češkem je ena najpopularnejših jugoslovanskih osebnosti in stalen sotrudnik mnogih praških listov. Lovrič je pesniško izšel iz hrvatske Moderne in bi mu lahko prilipeli etiketo impresionista. Predvsem pa je človek, ki mnogo čustuje, razmišlja, dela, obžuje lepoto in veruje v resno silo naroda in v ideal človeštva. Želimo mu še mnogo let srečnega dela.

Rose Fyleman: Mavrična mačka in druge pravljice. Pravkar je izšla nova mladinska knjiga pod tem naslovom in avtoritranem prevodu iz angleščine. Znani prevajalec Griša Koritnik, ki je to zbirko pravljic poslovenil in knjigo založil, je dal slovenski mladini vsebinsko lepo knjigo, ki uide: našli mnogo hvaležnih čitateljev. Akad. kipar Ivan Zajec pa je zbirko opremil s številnimi ilustracijami, ki bi zaslužile boljši tisk. »Mavrična mačka« se dobiva pri Tiskovni zadrugi po 20 Din izvod.

V področju gledališke zgodovine je dobilo češko slovstvo mnogočen spis »Svetovna gledališka zgodovina« (Světové dějiny divadla), čigar pisec Vojtech Kristán Blahnik ni novinec na tem polju. Ne glede k spisom, ki jih je objavil v časopisih in njegovih gledališki praksi, je izdal že l. 1923. knjigo o misli in bistvu gledališke umetnosti. Temu spisu se je zdaj pridružila velika enciklopedija gledališke zgodovine, ki ima celo v večjih slovstvih malo podobnih, zlasti št., če upoštevamo nje popolnost in temeljitost.

Pisec je strogo ločil področje gledališke umetnosti od področja dramske umetnosti. Oboje se sicer razvija v ozkih medsebojnih zvezah, in si dale vzajemno pobudo in bodrilo, vendar Blahnik odločno odklanja kakršnokoli podrejenost gledališke umetnosti dramski umetnosti. V svoji »Svetovni gledališki zgodovini« se le redko ozira na dramsko delo, marveč vedno stavi v ospredju gledališko produkcijsko delo. Z obsežnimi, pestrimi in podrobnimi orisji kaže, kakšen življenjski, kulturni, politični, družabni itd. pomen je imelo gledališče od grške antike do svetovne vojne.

Poleg kronikarske zanesljivosti je v Blahnikovem delu na dragocenejša avtorjeva stalna skrb, da najde notranjo vzajemno vez med gledališčem in sodobnim življenjem. Blahnikova razlaga izhaja vedno iz

Razstava bolgarskega umetnika v Beogradu

Beograd, 26. januarja. V posebni dvorani Umetnostnega paviljona je razstavil dobrih 50 slik bolgarski slikar Nikola Tanev. Ta razstava ima tudi politično važnost, ker pričuje, da vzlic nesrečni napetosti med obema sosednjima državama obstoje in se razvijajo kulturne vezi, s katerimi se skuša ta napetost omiliti. Nu, tudi umetniška vrednost g. Taneva ni majhna. Res je, da je kot dosleden pristač impresionizma prišel malce prepozno, vendar celota njegovih razstavljenih del jasno dokazuje, da je nadarjen umetnik. Vse njegove slike kar pojo od razkošnih barv v olju, — bele, svetle, temno-rdeče, zelene, rumene, modre barve. Njegovo težisce je v krajinarstvu, ki je sploh najljubše impresionistom. Seveda ta slikar ne gre v podrobnosti, marveč samo označuje z barvami značilnosti. Kjer so na slikah kakšni obrazi, so samo naznačeni. Umetnik pa je umel izbrati svojim slikam izredno lepe motive. Zlasti se odlikujeta dve sliki rumenega dvorišča. Tudi tihožitja so posrečena. V sliki »Belo dvorišče« se barva rdečih cvetlic učinkovito odbija od belega ozadja. V tem slikarskem impresionizmu je mnogo lirike; vse te posode s cveticami, pogledi na pokrajino, na sejmarske množice, na stare kostonje, opuščeno studence, mlino na veter in tržišča so prožete z liriko. Neka blaga radost in sreča diha iz teh slik; nič težkega nam ne ostaja za njimi. S. P.

»L'Europe Centrale«

Ze peto leto izhaja v Pragi francoska tedenska revija »L'Europe Centrale«. Marsikaj polizkus narodne in kulturne propagande v francoščini se je zlomil na trdih finančnih dejstvih. »L'Europe Centrale« se drži. Lahko jo celo štejejo med najlepše in najboljše francoske časopise izven Francije in kolonij. Ta tednik zasluži omenbo ob koncu 4 letnika že zaradi tega, ker je tudi dober in pravičen informator o jugoslovanskih zadevah. V času od 1. julija do 31. decembra 1929 je priobčil okrog 30 člankov, ki se neposredno tičejo jugoslovanskega narodnega, političnega, kulturnega in gospodarskega življenja. Naj omenimo samo nekatere: Albert Mousset je priobčil serijo političnih člankov, Charles Loiseau je objavil štiri članke z naslovom »Problemes économiques yougoslaves«, ki vsebujejo pregled stanja naše industrije, državnih financ in zunanje trgovine, Raymond Warnier je zasledoval naše kulturno življenje. Slednji je pisal med drugim o Ivi Vojnoviću, o ilirskih slavistih v Ljubljani, o razmerah v Iliriji, o dramah Jos Kulundžića, o slovenskem impresionizmu. Rene Martel je pisal o Iliriji in o pariškem nastopu naše »Glasbene Matice«. Ze to je hvalavredno delo. Razen člankov pa je izšla še cela vrsta informativnih notic; ni ga skoro pomembnejšega dogodka pri nas, ki ne bi bil opažen. »L'Europe Centrale« je po zaslugi svoje dobre redakcije (G. Marot) izbral informator o češkoslovaških razmerah, pri čemer pa nismo opazili propagandne pretiranosti ali očitnega hlapčevanja službenim krogom, kakor ga tako često srečujemo pri vladno subvencioniranih propagandnih časopisih. »L'Europe Centrale« je kulturna, v vsakem pogledu priklen list, ki ga lahko čehom zavidamo. Izhaja v dostojni opremi (izdajatelj »Orbis« v Pragi).

Kaj je dala sovjetsko ruska književnost v letu 1929

Praški »Slovansky Pehled« je priobčil v 1. številki pregled sovjetske književnosti v letu 1929. Pisec M. Slonim sodi, da lansko leto ni bilo posebno izrazito in zanimivo. Knjižna produkcija se sicer ni zmanjšala, narobe: toda v nekaterih panogah, zlasti v pesništvu, se je pojavila slaba letina. Leto 1929. označujejo ostri teoretični spori, ki so posledica novega pritiska komunistične stranke in sovjetskih oblasti na slovstvo in umetnost. (Pri nas je pisal o tem dr. Preobraženski v LZ 1929 št. 12.). Od pisatelja v Rusiji iznova zahtevajo, da bodi aktiven revolucionar, o čemer morajo pričevati vsi njegovi spisi. Torej izjavljanje tendenčnega slovstva!

Na področju tako zване »proletarske književnosti« je izšlo veliko novih epikov, vendar je celo komunistična kritika izlaskih 90 odstotkov odklonila kot slabo pisane, prebudo tendenčne reči. V mladinskem slovstvu je vzbudilo pozornost nadaljevanje »Dnevnik Koste Rjabeva« (N. Ognje-

ozadja dotičnega časa, od celih kompleksov osnovnih življenjskih pogojev gledališča v njegovem času, tako da je okvir gledališke zgodovine kajkrat razširjen v obilno kulturnozgodovinsko studijo. Orisi družbe in pravov ter tankočuten kolorist življenjskih okoliščin imajo v tej knjigi mnogo dokumentaricnega znanstvenega značaja čisto tudi leposloven čar.

Izmed literarnokritičnih knjig, ki so izšle v zadnjem času na Češkem, velja omeniti v prvi vrsti zvezek esejev »Obraz stoletja« (Třetí století), v katerem František Götze, kritik iz mlajšega književnega rodu (tudi dramaturg Nar. divadla) premotriva sodobne slovstvene struje ter filozofske in moralne smeri, ki se kažejo v modernem svetovnem slovstvu. Takoj v prvih kritičnih knjigah »(Anarhija v naših češki poeziji in »Obzorje se vedri«) je Götze pokazal, da tež h kritiki širokih miselnih dimenzij in da ima filozofsko podlago za vse svoje sodbe. Čeprav je takoj tudi razodel, da je njegovo razvrščanje slovstva nekam shematično. Očitno pomanjkanje zmožnosti za neopredno, živo in čustveno pronicanje v pesniška dela. Götze obilno nadmeša s čudovito točno, bistro in hiono orientacijo v vsem, kar je v svetovnih slovstvih novega. Pomaga mu nenavadna naobrazba; v tem mu med vrstniki — kritiki ni enakega.

Lujo Šafranek-Kavljč, skladatelj opere »Hasanaginica« (Gled. časek Opera »Hasanaginica« v Ljubljani)

va), ki je znan tudi pri nas po nemškem prevodu prvega dela. A. Malyskin piše veliki roman »Sevastopol«, ki še ni dovršen. Znatni uspeh beleži drama Majakovskega »Klop« (Stenice). L. Sejtulina je objavila vrsto novih, dokaj dobrih povesti. Novi roman Il. Ehrenburga »Zagovor ravnic« je cenzura precej črtala. Roman se dogaja za časa francoske revolucije in je poln aluzij na rusko sodobnost.

Psihološka smer, ki vzlic vsemu pritisku službene kritike najbolj cvete, zaznamuje največ dobrih novosti. Leonov in Fedin sta lani molčala. Mladi pisatelj Olas je vzbudil z uspešno povestjo »Zavist hude polemike«. Vsevolod Ivanov je objavil več dobrih, a pesimističnih povesti. Ena najboljših novosti je roman mladega Saviča »Domnevam drug«, ki zapušta v čitatelju grozo, a v vsakem pogledu močno delo. Zelo je napredoval E. Zamjatin, ki pa mu ne dovolijo mnogo tiskati. Najboljša je povest »Navodnjeni jec« (Povodeni). Fadjeev je začel tiskati veliki roman »Poslednji iz Udege«, ki je pa pod močnim vplivom Tolstojca. Učenec je Tolstaja je tudi Solohov, čigar roman »Tihi Don« smatra sovjetska kritika za največji dogodek v zadnjih letih. (Roman obsega 3 zvezke). Za Tolstojem hodi tudi M. Prišvin v svojem novem romanu »Žuravlinova rodina«.

V pesništvu ni dalo l. 1929. nič posebnega; tu se je najbolj čutila kriza.

Prva Slovenija v zgodovini. Na beograjskem Narodnem univerzitetu je predaval v aredu ruski zgodovinar g. Kapčev o državem edinstvu Južnih Slovanov v zgodovinskih luči. Tu dokazuje, da se je v sedmim stoletju ustanovila na jugozahodu Balkanskega polotoka samostojna država, ki se je imenovala Slovenija. Ta Slovenija (Slavija) je bila prva jugoslovanska država. Njene meje so tekale takole: Na vzhodu je imela reke Bregalnica tj. do spodnjega toka reke Akinsos (Vardar); na severu je segala do meja avarske države brez trdnjav, na jugu do Raša. Južna meja je tekla po planini Gramos, na zapadu pa se je ta država razprostirala skoraj do sredine ozemlja, na katerem so bivali ostanki Ilirov, današnji Albanci. Slovenija je bila v 7. in 8. stoletju docela nezavisna in vojaško močna država; v 10. stoletju je izgnila v valovih zgodovinskih izprememb, ki so prinesli na površje nove slovanske državne tvorbe. Vse, kakor pa o je po sodbi gosp. Kapčeva začela jugoslovanska državnost pod imenom Slovenije, ki je potemtakem zelo staro ime.

Nova domača premiera v Zagrebu. Zagrebška drama je uprizorila igro »Komedija na stubišču«. Kot avtor je naveden De Tis. Le-ta pa ni Francoz ali sploh Roman, kakor bi kdo sklepal po imenu, marveč je ime psevdonim domačega avtorja, ki ne mara biti imenovan. Kdo je? Nekateri so takoj osumili g. Tita Strozija, ki pa je odvrnil z demantjem. Tako pravi oče te »Komedije na stubišču« še vedno ni znan. Njegova sramežljiva anonimnost pa ni upravičena: komedija je bila simpatična no sprejeta.

Novinarstvo kot znanost. Na vsučilišču v Tokiju na Japonskem se je ustanovila stolaica za novinarstvo. Medtem pa še mnoga evropska vsučilišča in njih profesorji odklanjajo vsak stik s časnikarstvom, kakor da bi jih taki stiki poniževali.

V knjigi »Obraz stoletja« je izšla dolga vrsta člankov, ki razčlenjuje in presoja posamezne sodobne pojave v lepem slovstvu ter cele tendence današnjega in včerajšnje svetovne literature (predvsem pa francoske in nemške). Pisec premostiva in pri merja svet vrednot, ki ne nastreva po vojni. Ugotavlja v njih nazadovanje duhovnih dogmami in nazadovanje osebnosti v umetnosti, ki sre vzporedno z nazadovanjem slovskih individualitet, ki jih je zlomila, vojna. Götzeva knjiga v podrobnosti in v celoti poriva k temu, da premagujemo brezlični, dekadentni kaos v sodobnem slovstvu, kaos, ki ni samo v formah, marveč tudi v idealih in da se bojujemo za novo, zdravo personalnost in konkretnost, za novo karakternost in nove čvrste moralne vrednote in dogmami v umetnosti.

Josef Knap.

KOLIKO RUSKIH EMIGRANTOV ŽIVI V INOZEMSTVU

Nansenov komite Društva narodov je izdal statistične podatke za l. 1929. ki kažejo, da je vseh ruskih priselencev okrog 900.000. Od teh jih živi 350.000 v Franciji, po 10.000 v Nemčiji in v Poljskem, 30.000 na Letonskem, 40.000 v ostalih baltičskih državah. Na Češkoslovaškem in v Rumuniji biva 25.000, v Jugoslaviji in Bolgariji po 50.000, v Italiji in Angliji pa samo po 1000. Izven Evrope jih živi na Kitajskem kakih 90.000, na Japonskem 30 do 50.000. Števila v Ameriki živčih Rusov komite ne navaja.

Tehnični del rubrike ureja avtomobilski oddelček Vacuum Oil Company, d. d.

Avtomobilizem v številkah

Zadnji smo govorili o proizvodnji avtomobilov v Ameriki in Nemčiji. Čeprav smo v članku o Nemčiji pisali bolj izčrpano, ne bi bila slika popolna, če ne bi omenili tudi vseh onih podjetij, družb in društev, ki imajo dela s avtomobilizmom. Če bomo to storili, bo slika, ki velja za Nemčijo, tudi za druge države precej jasna ter si bomo lahko predstavljali, da je avtomobil tvorec velikega pridobitnega čimbenika in da je njegovo uporabljanje pripomoglo do tega, da je veliko število industrij nastalo po zaslugi avtomobila in da živi na stotine tisoč delavcev in nameštencev od avtomobilizma.

V Nemčiji je, kakor smo že poročali, 280 tovarnov avtomobilov in drugih motornih vozil, med njimi 67 tovarnov, ki izdelujejo samo avtomobile. Avtomobilskih šol je 261 in bencinskih črpalk 13.831. V 28 tovarnah izdelujejo platišča, v 70 tovarnah hladilnike, v 28 tovarnah avtomobilske maznine in v 25 tovarnah očala za avtomobiliste.

Delavnice za popraviljanje avtomobilov je 6906, trgovin s avtomobili in motornimi kolesi, ki imajo lastno mehanično delavnico 7395.

Zastopnikov avtomobilskih tovarnov je 260, veletrgovin za avtomobilске dele 220, detajlnih trgovin pa 1284.

Tovarni karoseriji je 502; v 342 tovarnah se avtomobili lakirajo. Avtomobilska kolesa izdeluje 33 tovarnov in 51 tovarnov je za notranjo opremo.

Zanimivo je, da imamo v Nemčiji 765 avtomobilskih klubov in društev, privatnih avtomobilskih društev 450 in 72 državnih. Garaž je 10.600, velegaraž 330. Generalnih zastopnikov v avtomobilski stroki je 182, tvrdk za uvoz in izvoz avtomobilov pa 66.

V 65 tovarnah se izdelujejo motorni čolni, v 72 tovarnah motorni plugi. Traktorje izdeluje 50 tovarnov, bencinske motorje 108; razne druge motorje 535 tovarnov; slednji se prodajajo v 1445 trgovinah.

550 tvrdk se bavi s zavarovanjem avtomobilov, med temi jih goji kasko posel 81.

V Nemčiji je 42 tovarnov za magnetne aparate, 41 tovarnov za magnetne. V 27 tovarnah se popravljajo magnetniki.

Bencinskih tovarnov imamo 49. V 65 tovarnah se izdeluje bencol. Veletrgovin za gorivo je 704; 28 tvrdk izdeluje kožnato obleko in plašče, usnje za to in za blazine avtomobilov pa dobavljata 102 usnarjari.

Tovarna za mazna olja je 235 veletrgovcev v tej panogi je 1172, manjših trgovcev 2361. Ročke za olje in maznike izdeluje 145 podjetij. Akumulatorje izdeluje 36 tovarnov. Rafinerij je 673.

Pnevmatika dobavljata 56 tovarnov; plašče iz gumija 106, gumijaste cevi 116 tovarnov. Blago iz gumija se izdeluje v 13 tovarnah; avtomobilске črpalke v 46 obratih. Tovarni za pnevmatiko je 611. V tej panogi je 385 grostov in 1600 detajlnih trgovin.

Vzgoja osobja v garažah

Konkurenca v garažni obrti postaja tudi pri nas že občutna. Če primerjamo naše garaže, oziroma njihovo službo s posluževanjem, ki ga nudijo garaže v inozemstvu, vidimo, da so naše garaže v tem oziru zelo pomanjkljive. Dvomimo, da bi jih bila velika večina sposobna pripomoči k razvoju avtomobilizma. Avtomobilizem se namreč ne more razviti samo tedaj, če se konstrukcija avtomobila izboljšuje in če se ceste popravljajo, ampak le tedaj, če bo razen tega tudi garažna obrt stvorila svojalo. Če pomislimo, da lastnik avtomobila zaupa svoje vozilo, ki predstavlja vrednost 70. 80 in več tisoč dolarjev, nam postane jasno, da moramo temu avtomobilistu tudi kaj nuditi za pridobitev njegovega zaupanja in naklonjenosti. Lastnik garaže se v mnogih primerih ne bo mogel osebno baviti s vsakim avtomobilom posebej; zato bo treba, da poči tudi svoje nameštence in jih lahko izobrazi, da ga bodo lahko dostojno zastopali.

Avtomobilisti vedo, da so proizvodi vseh rafinerij po kakovosti na višini in da se dobre pri vseh bencinskih črpalkah in ga-

ražah po istih cenah. Poleg dobrega blaga je edino na ta način mogoče zagotoviti si trajne in zadovoljne ter množične odjemalce.

V ameriških garažah dobimo pr. odjemalca vsa navodila, ki se tičejo njegovega motornega vozila, kar dokazuje, da je ondotno osebje dovolj tehnično izobraženo. Nameštenci takih avtomobilskih postaj morajo obiskovati posebne šole za »service«, preden nastopijo službo, ali jih pa pouči lastnik garaže sam na podlagi štiva, ki mu ga dajejo na razpolago v prvi vrsti velike rafinerije olja in bencina.

V glavnem poučujejo te ljudi o gorivih, o maznih oljih, o načinu, kako se olja proizvajajo in uporabljajo. Dalje jih seznanjajo z motorji in z njihovimi delovnimi pogoji in o konstrukciji. Trojč jih poučujejo o načinu prodaje in o obveščanju z odjemalci.

Ta pouk, ki se vrši enolično, je omogočil, da se v tisoč bencinskih postajah dobe enaka služba in enaki nasveti. To je seveda le v korist podjetja samega.

Vsek nameštencev take postaje ve — in važno je, da se tega popolnoma zaveda —, da je on in njegovi sonameštenci edina oseba, ki predstavlja dobavitelja bencina in garažo. Tak nameštencev bo zato, ker mora reprezentirati, dobiti gotov vpliv na odjemalca. Tak nameštencev dobro ve, da bo ohranil naklonjenost avtomobilista le tedaj, ako ga bo zadovoljil in ako bo njegova bencinska postaja v redu.

Tega pri nas še ni. Naši nameštenci se še ne zavedajo, da morajo nuditi avtomobilistu gotove usluge in da bi morali tudi vedeti, kaj prodajajo. Dobro bi bilo, če bi tak nameštencev šel v trgovino, kjer prodajajo n. pr. blago za obleke. Tam bo videl, da trgovski pomočnik in celo že vajenec lahko pojasni odjemalcu, kakšne vrste je to ali ono blago, kakšen vzorec je v modi itd. Če se bodo v taki trgovini prodajale ženske toalete, mora trgovski pomočnik biti zelo dobro verziran in bo moral znati tako vplivati na dotično damo, da si bo vzela le ali ono blago. Pomožni prodajalec pri bencinski črpalki seveda ne more izgubljati toliko besed, ker danes bencina in olja ni treba ponujati, ampak ga nasprotno zahtevajo. To pa postaja že drugače — sicer ne v tem, da bi se moralo gorivo ali mazivo ponujati, ampak zato, ker se le stvari dobivajo pri neštetih postajah in tej konkurenci bo lahko kos samo ona postaja, ki bo znala pravilno obveščati z odjemalci in odgovarjati tudi na avtomobilista tehnična vprašanja.

Tovarni avtomobili v Ameriki. Tovarne za tovarne avtomobile v Ameriki so proizvedle v lanskem letu skupaj 805.000 tovarnih avtomobilov. Dejstvo, da se je začetkom tega leta začelo na veliko s popravilnim delom in z graditvijo novih, bo produkcija tovarnih avtomobilov vedno bolj narasčala. V državnem proračunu je namreč za leto 1930. predviden za Zedinjene države in za Kanado znesek 629 milijonov dolarjev. Seveda bodo tovarni avtomobili pri gradbi cest zelo zaposleni. Razen tega bo postalo precejšnje število tovarnih avtomobilov v prihodnjem letu nerabnih in jih bo treba namomestiti z novimi. Vsega skupaj je bilo v U. S. A. lanske leto v prometu nad 3.370.000 tovarnih avtomobilov, ki so bili last 2.460.000 oseb, oziroma podjetij. Zanimivo je tudi dejstvo, da je nad 70 železnih podjetij uporabljalo okrog 7000 tovarnih avtomobilov za prevažanje tovarov na krajših progah.

6. 8 in 16 cilindrov. Kakor poroča avtomobilska zbornica iz Newyorka, bo v tem letu 14 tovarnov prešlo od fabrikacije šestcilindričnih motorjev na osemcilindrske in 7 tovarnov od štiri- na šestcilindrske motorje. Tovarna Cadillac bo po treh letih poskusih začela graditi nov motor s 16 cilindri, ki bodo postavljeni v obliki črke »V«. Razen tega bo razen vozov Cord na tržišču še dva avtomobila s pogonom na sprednja kolesa, in sicer Ruxton in Gardner.

Nova cesta v Italiji. Italijanska vlada je sklenila graditi še tekoma tega leta nove ce-

se od prelaza Brenner do Bozenu.

Olympia Show. Angleški tovarnarji so začeli s kampanjo, po kateri naj bi se ta največja avtomobilska razstava ne vršila več vsako leto, ampak samo vsako tretje leto. Avtomobilski stroški se znižajo. Tovarne avtomobilov so izračunale, da so se stroški za nadomestne dele njihovih avtomobilov tekom zadnjih let zelo znižali. Tako so n. pr. šele leta 1922. izdali lastniki avtomobilov Studebaker povprečno 12 dolarjev 41 centov na leto za nadomestne dele, dočim so ti stroški znašali začetkom lanskega leta le 7.49 dolarjev.

Nadomestitev nerabnih avtomobilov. Trgovski oddelček Avtomobilске zbirnice v Newyorku je izračunal, da je od produkcije avtomobilov v l. 1928. porabljenih 2 milijona 416.720 avtomobilov v nadomestilo za nerabne avtomobile. Če upoštevamo, da je znašala celokupna produkcija v Ameriki v letu 1922 nič manj kot 2.640.000 avtomobilov, vidimo, da je to skoraj isto število, ki je postalo v l. 1928. nerabno. To nam jasno kaže, da je avtomobil povprečno šest let delazmožen ali z drugimi besedami, da se produkcija po preteku šestih let ponavlja.

Dirka v Indianapolisu. 30. maja t. l. se vrši v Ameriki največja avtomobilska dirka, ki bo gotovo privabila marsikatero evropskega dirkača, ker je vrednost nagrad nad 100.000 dolarjev.

V Berlinu je 67% vseh avtomobilov, ki se nahajajo v prometu, tujega izvora.

Cene pnevmatik. Ameriški proizvajalci avtomobilskih pnevmatik bodo povišali v Ameriki cene za petnaest do dvajset odstotkov, medtem ko bodo n. pr. v Nemčiji povišali cene teh proizvodov samo za pet odstotkov.

Angleški Tourist Trophy. Ta največja angleška avtomobilska prireditve se bo vršila končnoveljavno 15. 18. in 20. junija. Te prireditve bo prisostvoval tudi princ waleski.

Najboljše, najtrajnejše, zato
13 najcenejše

SOKOL

Iz delovanja lužiške srbskega Sokolstva. Po zadnjih vesteh je prejel lužiško Sokolstvo iz Beograda povabilo na l. zlet Kraljevine Jugoslavije ter je sklenilo udeležiti se ga v kotkormože velikem številu. Istotako se udeležijo leta 1932. vsesokolskega zletanja v Pragi. V počastitev 100 letnice Tyrševega rojstva izda zveza nekateri njegova dela v lužiški srbski. — V telovadnem delovanju se more zaznamovati ta napredek, da so priprave za vršitev drugega drugega prednastopnega tečaja dokončane in se bo vršil naibž zopet v Malešicah pri Budyšinu. — Zadnje čase se tudi razmišlja o proslavi 10letnice ustanovitve in delovanja lužiškega Sokolstva, ki steže že 18 društev kljub velikemu odporu pruske in deloma tudi saksanske vlade. Kakor je dosedaj sklenjeno, se vrši v jeseni v Budyšinu velika slavnostna akademija v »Serbskem domu«, poloti 1931. pa velik zlet v istem mestu ali pa v Malešicah pri Budyšinu. — Iz vsega zljajha, da delovanje Sokolstva v Lužici še vedno zelo čilo. Četudi se je hotelo od izvestnih strani znebiti tudi v sokolske vrste raznor in neslogu.

Smučarske tekme COS se bodo izvršile te dni v Krkonoših v bližini Plav. Vse župe so večinoma že izvršile izbirne tekme, ker bodo pripuščeni le najboljši tekmovalci. — COS izda tudi posebno brošuro pod naslovom »Smučarski priročnik« kjer bo našel vsak sokolski smučar vse ono, kar potrebuje za uspešno izvajanje tega krasnega sporta. Vsek sokolski smučar dobi tudi posebni znak, ki bo tudi na smučarski obleki izpričeval, da je njegov nosilec član Sokolstva.

V Pragi se je vršil 18. in 19. januarja sestanek vseh župnih voditeljev narasčala, ki je med drugim obravnaval tudi navezovanje prostih val za beograjski sokolski zlet.

Mark Twain:

Nenavadno potovanje

Prejel smo naslednje naznanilo in ker se tiče obče važne in zanimive zadeve, smo se smatrali upravičene, da ga sprejmemo v naš uredniški del. Prepričani smo, da ne potrebuje naša odločitev v tem pogledu nobenega opravičevanja.

Uredništvo New-York Herald's Naznanilo

S tem naznanilom spoštovanemu občinstvu, da sem v zvezi z gospodom Barnumom najel za določeno dobo let celo repatico; in usojam si občinstvo prositi, da bi naklonilo svojo naklonjenost dobrodušnemu podjetju, ki ga pripravljajo.

Najin namen je, da bi uredila v repatici udobna in celo razkošna stanovanja za toliko oseb, kolikor naju bo podprlo s svojo naklonjenostjo. Potem se odpravimo na širen izlet med nebeška telesa. V repu repatice opremimo 1.000.000 gošposkih sob (vsako s toplo in mrzlo vodo, plinom, elektriko, zrcalom padalom, dežnikom itd.) in še več jih oskrbiva, če naletiva na dovoljno velikodušno spodbudo. Na razpolago bodo biljardne sobe, sobe za kvartanje, glasbene dvorane, kegljišča

ter večje število prostornih gledališč in javnih knjižnic; a na palubi nameravamo urediti park za šetnje z več nego 10.000 milj vozne poti. Tudi bova izdala dnevne časopise.

Odhod repatice

Repatica odrine iz New-Yorka 20. t. m. ob 10. zvečer in bi bilo želeči, da bi se zbrali potniki že ob 8. na krovu, da se prepreči vsakršne zmešnjave ob odhodu. Ni znano, ali bodo potniki listi potrebni ali ne, a najbolje bi bilo, da si jih gospodje potniki omislijo, da bodo pripravljani na vse. Pse s seboj na krov jemati ni dovoljeno. Ta ukrep smo storili radi vladajočega odpora proti tem živalim in ga bomo izvajali z največjo strogostjo. Nad varnostjo potnikov bomo čuvali v vseh okoliščinah s posebno vneto. Okoli repatice dvignemo trpežno železno ograjo in nikomur ne bomo dovolili, da bi stopil do roba in se sklonil čezeni, če ga ne bo spremljal moj kompanjon ali jaz.

Poštna služba

bo urejna čim napopolneje. Naravno, da uporabimo samo telegraf in telefon tako da bodo prejeli in oddajali svoje vesti v teku 11 dni vsi prijatelji, pa čeprav bi stanovali po 20 in celo 30 milijonov milj narazen. Ponočne brzo-

javke bodo stale samo polovico tarifne cene.

Obedi bodo na razpolago ob vsaki dnevni in nočni uri. Serviranje obedov v sobe bomo računali posebe. Ograjena s strani kakršnega večjega planeta se ni bati, vendar smo se radi večje varnosti opremili s primernim številom možganjev in topov ter napadalnega orožja. Zgodovina učni, da majhna, od sveta ločena občestva, n. pr. prebivalstva oddaljenih otokov, nagnjena k sovražnemu vedenju napram tujcem in isto bi lahko bilo tudi s prebivalci zvezd.

desete ali dvajsete velikosti. V nobenem slučaju ne bomo objestno zalili prebivalcev kakršnekoli zvezde, temveč bomo ravnali z vsemi z isto prijaznostjo in vljudnostjo. Niti proti asteroidom se ne bomo vedli tako, kakor bi se ne smeli držniti proti Jupitru ali Saturnu. Ponavljam, da ne bomo iz objestnosti zalili nobene zvezde; a po drugi strani se bomo takoj osvetili za vsako sramotilko ali žalivko, ki bi si jo drznili proti nam zasebniki ali vlade na kakršnoli zvezdi nebesne trdnje. Čeprav ne ljubimo krvoprelitja, se bomo držali tega sklepa in brez strahu ne samo napram posameznim zvezdam, temveč tudi napram celim zvez-

Knjige Slovenske Matice za l. 1930

Letošnji knjižni dar za članarino 50 Din je naslednji:

1. Izidor Cankar, Zgodovina likovne umetnosti v zahodni Evropi. II. del: Romanska doba in gotika. I. snopič (ca 8 tisk. pol). Prevodi iz svetovne književnosti in sicer: 2. XI. zvezek Reymont-Glonar, Kmetje, H. del: Zima (ca 17 tisk. pol).

3. XII. zvezek Calderon de la Barca — Oton Župančič, Sodnik Zalameški. Izgorkaz v treh dejanjih (ca 6 tisk. pol).

4. Literarno delovanje Slovenske Matice od začetka do konca leta 1930. Bibliografski pregled. Sestavil dr. Janko Štebinger. Letno poročilo Slovenske Matice.

5. po izbori eno od naslednjih knjig (ozir. ad b) dve): a) Lončar Drag, Politično življenje Slovencev (od 1797—1919) ali b) Kovačič Fr., Slovenska Stajerska in Prekmurje. Zgodovinski opis. c) Mencinger I., Izbrani spisi III. zvezek: Povesti, satire in članki d) isti, IV. zvezek: Abadon, d) Knezova knjižnica, XXII. zv., Juš Kozak: Razori, Rado Murnik: Tujec itd. e) Lermontov - dr. VI. Borštnik, Jonak našega časa, f) Jerajeva Vida, Iz Ljubljane čez Poljane, g) Lah Iv., Češka antologija, h) Golia Pavel, Pesmi o zlatolaskah in večerna pesmarica.

Zaradi avtorjeve bolelosti izide 2. snopič Kričičeve Zgodovine slov. slovstva šele leta 1931.

Glede izbire pete knjige naj služi v vednost, da ni nobene teh knjig v tolikem številu v zaloz, da bi si mogli izbrati vsi člani ali niti velika večina eno in isto knjigo. Iz tega vzroka se mora omejit izbor le na obvestilo, katere navedenih knjig posamez-

ni član ne žele oziroma katero knjigo predvsem žele. V tem primeru pa je treba navesti vsaj tri knjige, da je upravi dana možnost odločitve po razpoložljivosti.

Za člane, ki pristopijo v letu 1930, ali pozneje, se zniža cena za celotni prvi del Cankarjeve Zgodovine likovne umetnosti (1. snop. slikarstvo, 2. snop. skulptura, 3. snop. arhitektura, skupno 316 str. s 141 slikami) na 88 Din, vezan v najfinije platno 100 Din. Tudi na obroke do sprejema knjig.

Vsak snopič pa je zase celota. Ta zgodovina, delo velike vrednosti, izide v petih delih.

Za letos pristopivše člane prihaja v poštev pred vsem v letu 1929 izdani I. del romana »Kmetje« (Jesen) Cena 50 Din se zniža za te člane na 20 Din.

Izvirna vezava vsake knjige v naifinejšo platno stane 12 Din. Zgodovina likovne umetnosti se veže skupno po posameznih delih, torej ne po snopičih. Tudi dr. Kidričeva Zgodovina slovenskega slovstva se bo vezala skupno v eno knjigo. Kdor želi imeti vezane knjige, naj to naznači poverjeniku ali pa društvu. Vežejo se knjige pod 2., 3. in 5.

Članarina mora biti poravnana najkasneje ob sprejemu knjig. Knjige izidejo o večki noči. Gg poverjeniki se napočajo, da pošljejo seznam članov in izpopolnimo vpršalno polo najkasneje do 1. aprila t. l.

Vabimo k pristopu, ki ga je javiti ali poverjenikom, ali društvu po dopisnici, nakar se pošlje polnična za poravnavo članarine.

Slovenska Matica.

Tiskovna tožba mežiškega rudnika

Maribor, 30. januarja

Ta teden je končala pred mariborskim okrožnim sodiščem tiskovna tožba mežiškega rudnika, oziroma rudnikovega lastnika, angleke delniške družbe »The Central European Mines Ltd.«, proti »Mariborskemu Večerniku Jutra«. Družbo mežiškega rudnika je zastopal zagrebški odvetnik, docent dr. Mogan, obtoženega urednika po odvetniku dr. Reismanu.

Ozadje tožbe je tvoril spor med trgovko go. Josipino Omerzu iz Slov. Bistrice in lastniki mežiškega rudnika zaradi 114 protislovov pri mežiškem rudniku, katere reklamira zase ga. Omerzu.

Dne 29. novembra 1928 je namreč g. Danijel Omerzu, trgovec v Slov. Bistrici, pri okrožnem rudarskem uradu v Celju prijavil v imenu svoje žene go. Josipine Omerzu 114 protislovov, ki jih je imel prej mežiški rudnik. Rudarski urad je prijavlo prvotno vzel na znanje, pozneje pa prekal, ker ga. Omerzu prijavi le lastnoročno podpisala. Ta odlok rudarskega urada v Celju je potrdilo tudi rudarsko glavarstvo v Ljubljani. Josipina Omerzu je vložila tožbo na upravno sodišče v Celju, ki je njeni tožbi ugodilo in izdobiljani upravni akt razveljavilo.

Zoper to sodbo upravnega sodišča v Celju z dne 25. septembra 1929 pa je vložila pritožbo zoper rudarsko glavarstvo na državni svet v Beogradu, kjer se zadeva nahaja še neručena.

V tem času, in sicer dne 23. oktobra 1929 je objavil »Mariborski Večernik Jutra« o zadevi članek z naslovom »Največje podjetje v Sloveniji prehaja v narodne roke«. Lastnica mežiškega rudnika, delniška družba »The Central European Mines«, je vložila zaradi tega članka proti uredniku »Večernika« tiskovno tožbo ter je inkriminiral napis članka »Največje podjetje v Sloveniji prehaja v narodne roke« in stavek: »s tem se tako rekoč otežkoča domačemu podjetniku, za katerim stoji močna finančna grupa, da zamore formirati domačo družbo, ki si je nadela nalogo, prevzeti celo obratovanje rudnika v svoje roke.« Tožiteljica je izvajala, da bi možla gornja neresnična vest škodovati njenemu dobremu imenu in pridobitnemu kreditu ali ga naravnost uničiti ter je zaradi tega podan prestopek klevete po tiskovnem zakonu.

Toženi urednik »Večernika« je odgovoril na tožbo po svojem zastopniku, da niti napis članka, niti ostala vsebina istega ne trdita ničesar takega, kar bi moglo škoditi dobremu in pridobitnemu kreditu tožiteljice, ker so trditve članka deloma dokazane po snisih rudarskega urada in upravnega sodišča, na drugi strani pa članek ni nikjer trdil, da bi se tožiteljica nahajala v neuzgodnem finančnem položaju, slabem gospodarstvu in podobno, in kredit družbe sploh ni bil omenjen. Poročilo, da prehaja

kako podjetje v narodne roke, pa je pri nas posebno v sedanjem času predvsem častno in je zlasti tudi naloga urednika jugoslovenskega lista, da sodeluje z vsemi dostupnimi močmi in sredstvi za gospodarsko osamosvojitve naroda in vseh podjetij v naši državi, v dvojni meri pa v obmejnih kraljih. Tožba je zaradi tega brez podlage.

Okrožno sodišče je po novih protigovorih tožitelja in toženca izdalo sklep, glasom katerega se obtožbe proti uredniku ne dopusti in mora tožiteljica plačati stroške tega kazenskega postopanja. Tožiteljica se je proti temu sklepu še pritožila na višje sodišče v Ljubljani, a tudi to je pritožbo družbe zavrnilo in potrdilo sklep okrožnega sodišča, češ, da v inkriminiranih dveh stavkih ni za tožiteljico nič žaljivega.

S tem sklepom višjega sodišča sodišča, proti kateremu po tiskovnem zakonu ni več pritožbe, je »orej ta tiskovna tožba definitivno rešena.

Zadeve škofjeloške občine

Škofja Loka, 31. januarja

Po razmeroma daljšem prestanku se je sešel škofjeloški občinski zastop 24. t. m. ob 17. k redni seji, ki so se je udeležili odborniki skoro polnoštevilno. Prošnjo Ivana Kavčiča za prodajo občinskega sveta v ionosu 130 m² ob salonu na Spodnjem trgu se ugodil. Predlogu Ivana Bernika, ki je kot zastopnik občinske uprave želel pripraviti dohod k studencu za pranje ob novem mostu je ugodeno in se je preureditev terena že izvršila. Ograja je tudi gotova. Graja se, da nekateri posestniki vozijo po pokopališki cesti z vozovi, ki jemljejo z raztroseno nesnago temu prijaznemu škofjeloškemu izprehajališču prijetno lice. Prizadeti se na zadevo opozore. Prošnje za stavbne parcele ob Kamnitniku se bodo obravnavale za vsak primer posebej in se bodo upoštevale razne okoliščine pri podaljevanju zemljišča. V domovinski zvezo so bili sprejeti: Valentin Noč, delavec Jože Stajer in hlapec Franc Kalan; vsi trije iz Podpulverce. V krajevni šolski odbor sta bila izvoljena go. Anton Savnik in Matevž Zierl.

Najvažnejša točka dnevnega reda je bila razprava glede nakupa zemljišča za Urad. i dom. Poročevalec, tavnbi odietnik g. Anton Oerin obrazložil stališče, ki si ga je v to svrhu določeni odsek osvojil. Na ponudbo je prostor g. Martina Erzena, prodaja pa tudi g. Avgust Sušnik svojo hišo na Glavnem trgu. Med občinskimi odborniki se razvije živahna debata, v kateri mešni župan g. Hafner, gg. Zahrastrnik ter Ogrin povdarjajo, da je pri reševanju tako važnega problema jemati v vidik izključno le interes občine. Osební odnošaji ne smejo imeti vpliva. Sklene se, naj se izvoljeni odsek postopa v smislu danih instrukcij, ostali zastopniki uprave pa naj svoje eventualne predloge sporoče na prihodnji izredni seji ki se bo vršila tekoma tega tedna.

stankov bo spodbujalo samo zanimanje potnikov. Na vsaki postaji bo mogoče dvigniti in oddajati prtljago. Osebe, ki bi se odločile za del namestane poti, se lahko ustavijo na poljubni zvezdi in počakajo do povratka.

Ko bomo obiskali najznamenitejše zvezde in zvezdne skupine v našem svetovnem sestavu in si osebno ogledali najoddaljenejše iskrice, ki jih ne more ta čas odkriti niti najmočnejši daljnogled na nebu, započnemo s svežim močmi

presenetljivo potovanje

da odkrijemo nešteto krožeče svetove, ki se gn'vijo po neskončnih puščavah prostornine, ki razširjajo njene svečane samote, nje silno neizmernost za bilijone in bilijone milj preko najoddaljenejšega roba teleskopskega gledanja, dokler se nam ne bo zazdel mali, žareči svod, ki smo ga opazovali s svoje zemlje, kakor v slabotnem spominu fosforescirajoče migljanje, ki ga je vzbuđala za hipec kрма po tropskem morju brodeče ladje in ki je postalo v potnikovem spominu radi silovite razsežnosti morske g'radine in dogočasne izrube časa odteč čisto brezpomembno in vsakdanji dogodilaj. Za otroke, ki za-

Pasjo zvezdo

smo črtali iz tega programa. Veliko časa naklonimo Velikemu medvedu in vsakemu važnejšemu sozvezdju, dalje tudi Solncu in Mesecu in Rinskí cesti, ki se imenuje tudi Zalivski tok neba. Vsak naj bi se opremil z oblačili, kakršna so primerna za šetnje na Solncu. Naš program smo uredili tako, da bomo redkokdaj prepotovali več nego 100.000.000 milj, ne da bi pristali na kakšni zvezdi. Pričakovanje novih pri-

Iz življenja in sveta

K zaroki rumunske princese Ileana

Princesa Ileana se je nedavno zarokila s sinom znanega nemškega aristokrata kneza Plessa, grofom Hochbergom. Knez Pless je majoratni gospod enega največjih fidejkomisnih posestev v Nemški Šleziji. Naša slika predstavlja princeso, ki je velika prijateljica jahalnega sporta, z njenima dvema najljubšima konjema.

Skrivnost velike egiptске piramide

Učeni svet se že par stoletij peča s skrivnostnimi stavbami, ki so ostale po tih Egiptčanov kot večne priče visoko razvite kulture tega naroda. Do danes je uganka, kako so egiptski stavbeniki mogli sezidati take ogromne stavbe, ki niso poznali strojev, s katerimi si dandanes pomagamo naša sodobna tehnika. Ako pomislimo, da ima svetišče v Luksorju posamezne dele, ki slone na 23 m visokih stebrih, kar prekaša povprečne mere naših največjih cerkev, moramo samo nemo strmeti in občudovati stavbinsko sposobnost Egiptčanov. Takisto stojimo brez pojasnila pred največjo izmed piramid, ki je po cenitvah strokovnjakov sezidana iz šestih milijonov ton granitnega kamenja. Za prevoz te ogromne mase kamenja bi danes potrebovali šest tisoč tovornih vlakov. Ako bi moderni arhitekt dobil enako nalogo, bi moral kljub današnjim tehničnim pripomočkom skoro obupati.

Vendar pa skrivnost gradnje ni edina uganka, ki obdaja to staroslavno pričo nekdanje stavbarske umetnosti. Velika piramida krije v sebi tudi vsa dognanja vede starih Egiptčanov. Njegov broj učenjakov se je že pečalo s problemom piramide, toda kljub vsemu raporu se je doslej posrečilo razkriti le majhen del znanja, ki so ga stari Egiptčani nakopičili v to ogromno maso kamenja.

Cerkveni očetje so sprva avtoritativno trdili, da so piramide kašče egiptskega Jožefa, ki je vanje spravil žito iz sedmerih dobrih letin, da je, po tem hranil ljudstvo v dobi sedmerih suhih let. Ta nazor se je kmalu izkazal kot smešen in naiven, ker so stavbe neprimerne za kašče in imajo znotraj le silno majhno prostornino. Tudi misel zemljepisce, da so piramide imele namen, ovirati vetrove, ki so zasipali s peskom iz libijske pušave rodovitno na egiptska tla, je bila kmalu opuščena, ker so bile ravno v ta namen piramide najbolj neprimerno sredstvo. Zopet drugi so trdili, da so piramide zvezdarne starih Egiptčanov, kar se je izkazalo takisto kot neutemeljeno, ker so v starih časih bile gladke in nepristopne.

Prvi korak za razkritja tajnosti je storil Napoleon, ki je ob zavzetju Egipta ukazal svojim učenjakom, da izmerijo deželo. Zemljemerci so kot izhodisce za merjenje vzeli veliko piramido in takoj dognali, da igra pri

posameznih delih stavbe veliko vlogo. Egiptčanom sveti števili 3 in 7. Matematika uči, da stojita krogov obseg in njega premer v razmerju, ki odgovarja številu 3.1416. Ako hočemo tedaj izračunati krogov obseg, nam je treba samo pomnožiti krogov premer s tem številom. Za izračunavanje tega razmerja so grški učenjaki rabili stoletja, ko je bilo Egiptčanom že par tisočletij prej znano to število. Ako namreč delimo obseg spodnje piramidne ploskve z njeno višino, dobimo do zadnjih decimal natančno število 3.1416!

Leto ima 365 in $\frac{1}{4}$ dni. Tudi to število, za koje je rabila naša veda zopet dobo celih pokolenj, je že zapopadeno v razmerju posameznih delov piramide. Hodnik, ki vodi v notranjost piramide do tkzv. kraljeve sobane, je v egiptski merski enoti dolg natanko 365 palcev in $\frac{1}{4}$ palca. V tej kraljevi sobani so našli staroslovci nekako skrinjo izdelano zelo umetno iz rdečega granita. Ta skrinja gotovo ni služila za rakev, ker v nji ni bilo nikake mumije, pač pa je morala biti egiptska merska enota. Prostornina zunanje stene

Bodoča kraljica Bolgarije?

V pariških visokih krogih uporno trdijo, da se bo bolgarski kralj Boris v kratkem poročil hčerko ruskega velikega kneza Kirila Vladimiroviča, pretendentu za carski prestol.

sedejo prve mize, bomo računali polno ceno.

Cena za prvi razred
od zemlje do Neptuna, vstevši obiske na Solncu, Mescu in vseh glavnih planetih, bo znašala malenkostno vsoto 2 dolarjev za vsakih 50.000.000 milj poti. Za potnike, ki se udeležijo celotnega potovanja, smo namenili veliko znižanje cen. Moja repatica je nova, v izvrstnem stanju in se podaja sedaj na svoje prvo potovanje. Na vsej progi je priznana najhitrejša. Dnevno opravi 20 milijonov milj poti, a z izbrano ameriško posadko in ob dobrem vremenu gotovo celih 40.000.000 milj. Vendar pa je ne bomo silili do nevarne brzine in v dirke z drugimi repaticami se ne bomo spuščali. Potniki, ki bi hoteli obiskati kakšno drugo stran sveta izven naše proge, lahko presedejo na druge repatice. Na vseh glavnih točkah jim bodo na razpolago neposredne in zanesljive zveze. Za brezopojno varnost jamčimo. Ni utajiti, da ograjajo nebo

stari, od revmatizma polomljeni kometi, ki jih niso pregledali in preiskali že 10 tisoč let in ki bi jih morali že davno uničiti ali spremeniti v oblake toče; a s tem nismo v nobeni zvezi. Potnikom v medkrovi ni dovoljeno, da bi posejali zadnji del našega vozila.

Osebam, ki se udeležijo celega potovanja, smo namenili posebne ugodno-

sti. Potovanje zaključimo 14. decembra 1991. in izkramo potnike tega dne v Newyorku. Tako bo še vedno za najmanj 40 let hitrejša vožnja nego za vsako drugo repatico. Vsaka neškodljiva zabava je na krovu dovoljena; a stave glede hitrosti vožnje in vsakršne hazardne igre bodo prepovedane. Notabene: Potniki ki plačajo dvojno ceno si pridobijo delež na vse nove zvezde, solnce, mesce, komete, meteore, grome in bliske, ki jih morda odkrijemo. Osebe, ki prodajajo patentirane leke, opozarjamo, da vzamemo izobesne deske in čopič za črkoškanje s seboj, s čimer si lahko postrežemo na vseh zvezdah; sploh jim pojdemo s pomoči na roko. Prijatelje sežiganja mrličev opozarjamo, da se popeljemo naravnost do ne... — zelo vročega kraja in da so naši pogoji tudi v tem pogledu sprejemljivi. Za ostalo gospodo bo naše podjetje vožnja za zabavo, mi osebno bi pa radi napravili dobro kupčijo. Skusili bomo, da izvlečemo iz naše repatice čim večji dobiček.

Za vsako nadaljno informacijo

n. pr. radi tovarne in prevozne cene se oglašite na krovu ali naravnost pri mojem družabniku, pa ne pri meni, ker ne sprejemam odgovornosti za repatico, dokler ne bo na potovanju. Tudi je v takšnem času, kakršen je danes, vrlo potrebno, da se moj duh ne obremeni z malenkostnimi poslovnimi zadevami.

te škrinje je bila namreč natančno dvakrat tako velika, kakor prostornina nje notranje stene. Notranja prostornina je merila natančno 69.000 egiptskih kubičnih palcev, tedaj število, ki je v neposredni zvezi s specifično težo naše zemlje.

Najčudovitejše pa je odkritje, ki so ga napravili pri natančnem izmerjenju velike piramide. Stoletja so morala poteti, da so astronomi izračunali oddaljenost solnca od naše zemlje. Egiptčanom pa je bila ta razdalja očitno dobro znana. Ako namreč pomnožimo višino piramide z enim milijonom, dobimo število 148.208.000, tedaj natančno razdaljo v kilometrih med solncem in zemljo!

Matematično je mogoče, da se dajo vsi zakoni in vsa dognanja ter vsi pojavi izraziti v eni matematični formuli. Morda so Egiptčani poznali to skrivnost in so to svojo najvišjo modrost ovkovečili v veliki piramidi. Moderni človek šele sedaj počasi odkriva zaklade znanosti, nakopičene pred tisočletji v mogočni stavbi velike piramide.

Za dom, izprehod,

za slavnosti, za šport itd. primerne obleke, le prvotnost blago in brezhiben kroj, nudi v največji izbiri trdka

I. MAČEK, Ljubljana
Aleksandrova cesta 12

Drsalka s tremi nogami

Ta zanimiva silka je nastala v Davosu, kjer je Amerikanka Mac Kinnon kazala svoje umetnosti na ledu. Za drsalko je njen partner Howard Stepany in je silka posneta v trenutku, ko je drsalka skoraj popolnoma zakrila svojega tovarša.

Kako postaneš slaven romanopisec

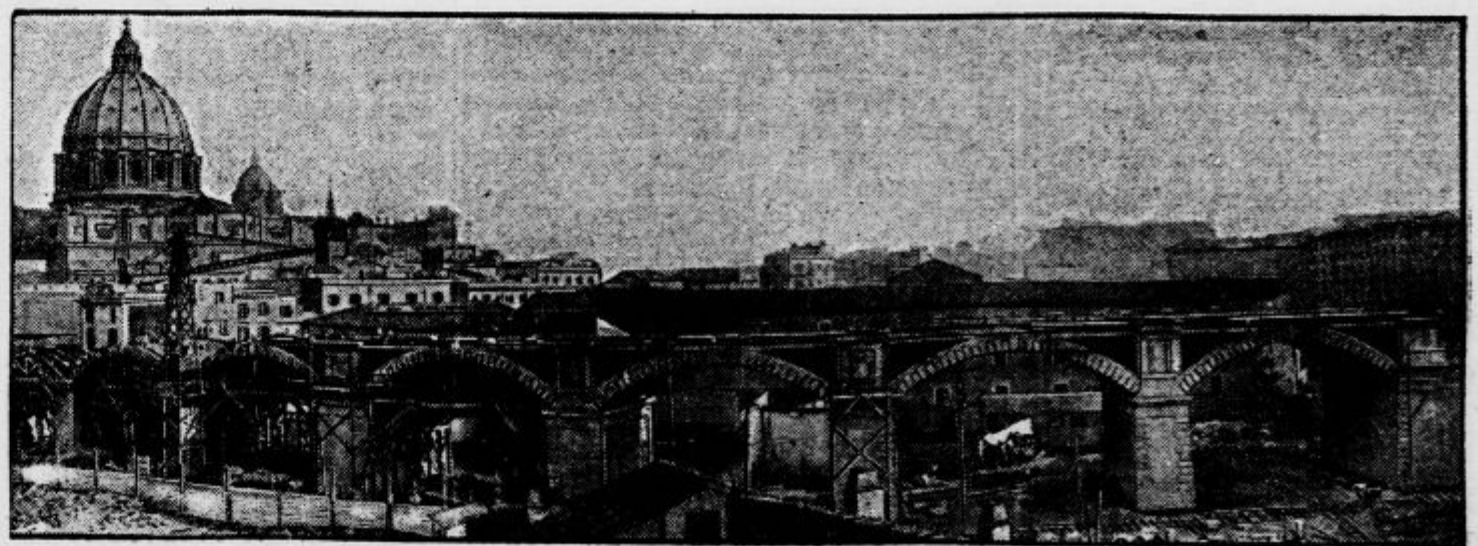
Včasih tako, da napišeš dober roman, včasih pa tako, da najdeš primerno pot, po kateri spraviš svoje delo med ljudi. Te poti se je poslužil mlad angleški romanopisec, ki se je bil zaman trudil, da bi našel milostnega založnika svojemu umotvoru. Na zadnje je izjavil nekemu založniku, da je pripravljen plačati celotno naklado iz lastnega žepa, če bi je ne prodal vsaj večjo polovico v času dveh tednov. Pod takšnimi pogoji se je založnik vendarle odločil, da mlademu možu ustreže. Na dan, ko je bila knjiga dotiskana, pa je izšel v več velikih londonskih dnevnikih naslednji oglas:

»Mlad milijonar lepe zunanosti, glasbeno izobražen, fin, se želi poročiti z mlado damo, ki je v vseh pogledih podobna junakinji v romanu »Pridobil si je nje ljubezen«, ki ga je napisal Peter Axworthy. Ltd.»

Cez tri dni je bila naklada razprodana v celoti in čez dva tedna je izšla druga izdaja...

Papigina skrivnost

V Lizboni živi 130 let stara papiga, ki čuva v sebi krvavo skrivnost. V svoji rani mladosti je bila last operne pevke Benite Arlettijeve, ki je bila v spremstvu portugalskega kralja Ivana VI., ko je ta pred Napoleonovimi armadami pobegnil v Brazilijo. Benito so kmalu potem v Braziliji umorili in morilca niso nikoli izsledili. Pred kratkim pa je sedanj lastnik papige razodel nekaj čudnega. Ptica ima namreč navado, da ponavlja včasih brez prestanka klic: »Na pomoč! Na pomoč! Mac Breck!« Mac Breck je bil mlad škot, ki je veljal za intimnega prijatelja lepe pevke. Ali ga je klicala na pomoč, ko jo je napadel morilec, ali je bil morda on sam ta morilec? To je skrivnost, ki jo čuva papiga zase.

Gradnja železnice v papeževi državi

Veliki vladniki, ki veže postajo Sv. Petra z Vatikanskim mestom. Otvoritev te prve in edine železniške proge na papeževem ozemlju se bo vršila z velikimi slavnostmi dne 11. februarja t. l.

Filmski reporter kot rešilec

Kakor poročajo iz Buenos Airesa, je ob času, ko je nemški parnik »Monte Cervantes« zadel ob pečino v Magellanovem prelivu, pretila nevarnost, da izbruhne med njegovimi 1100 potniki panika, kar bi lahko imelo nedogledne posledice. Vse je steklo proti rešilnim čolnom in posadka se je zaman trudila, da bi napravila red. Tedaj je stopil neki španski reporter z majhno filmsko kamero na zvišeno mesto in je začel vse te prizore hiadnokrvno snemati. To je pomagalo. Prijel je ljudi tam, kjer so najbolj občutljivi — za nečimernost. Mahoma so se pomirili in se vdali s humornostjo v svoj položaj. Kakor znano so potem rešili vse potnike in posadko do zadnjega moža razen junaškega kapitana, ki se je prostovoljno pogreznil s svojo ladjo v morskno globino.

Živa budiljka

Originalen poklic si je izvolil neki Londonec, ki je nedavno pred sodiščem nastopil kot prič v neki zadevi. Pri osebnih podatkih je kot svoj poklic navedel »budilec«. Sodnik ga je začuden spraševal dalje in mož mu je pojasnil, da v resnici opravlja posle ure-budilke. Vsako noč vstane ob eni in se napoti k svojim klijentom, da jih zbudi. Sodnik je izrazil svoj dvom nad resničnostjo tega pojasnila, češ, da se to opravi lahko s čisto navadno uro-budilko. Možak pa je vztrajal pri svoji trditvi, češ, da budilka sicer dela šum, ne more pa posebno hudih zaspancev vreči iz postelje. Ta posel pa mora že prevzeti »budilec«, ker sama ura ne spravi na noge mesarjev, pekov, sprevednikov tramvaja in drugih ljudi, ki radi dolgo spe. Vendar ta redki poklic ne prinaša možu več nego 200 dinarjev na mesec.

Kakšne plače imajo nemški novinarji?

Na to vprašanje odgovarja anketa, ki so jo razpisali pred nedavnim v Nemčiji. Znani pisatelj Thomas Mann je v zadnjih dveh letih prejel za svoj roman »Die Buddenbrooks« mnogo več, nego mu je donesla Noblova nagrada za literaturo, ki znaša vendarle 2 in pol milijona Din. Glavni uredniki velikih listov v Berlinu, Frankfurtu in Monakovu prejemaajo 42 do 48 tisoč dinarjev mesečne plače, uredniki od 10 do 30 tisoč dinarjev, reporterji začnejo s 5000 Din mesečne plače, kvalificirani reporterji z 10.000 Din. Urednik literarnega dela ima 370.000 Din letne plače, znani dramski kritiki prejemaajo okoli 25.000 Din na mesec, začetniki pa 12 do 15 tisoč i. t. d.

ANGINOL TABLETE

delujejo profilaktično in antiseptično proti difteriji, angini, gripi, hripavosti in prehlajenju v vratu. 1997

»Miss Rusija«

Tudi zastopnica ruske emigracije hoče nastopiti na lepotni tekmi. Silka predstavlja 18-letno gđ. Isenor Vencell, krasotico izrazito južnanskega tipa.

Politizirana muzika

Iz Moskve poročajo, da so sovjetski skladatelji osnovali tako zvano »Udarno brigado skladateljev«, ki ji je namen, da bi »pokomunistila« glasbo in da bi predvsem ustvarila sovjetsko kinematografsko glasbo. repertoar za parade, sovjetske pesmi in koračnice i. pod. Čudno, kako se efekt komunističnih stremeljenj na vseh koncih in krajih zлага z učinkom osvovljenih »buržujskih« teženj...

Afera z generalom Kutepovim

Vodja ruskih emigrantov v Parizu general Kutepov je nedavno brez sledu izginil. Francoski tisk dobi agente boljševiške policije, da so izvalili Kutepova v zasodo in ga ubili. V Parizu vlada veliko ogorčenje nad takim postopanjem GPU.

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV:

Sobota, 1. februarja

LJUBLJANA 12.30: Reprodukcijska glasba. — 13: Napoved časa, borza, reprodukcijska glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnika. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Esperanto. — 19: Nemščina. — 19.30: Prenos programa iz Beograda. — 22: Napoved časa in poročila. — Koncert radio-orkestra.

Nedelja, 2. februarja

LJUBLJANA 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10: Versko predavanje. — 11: Koncert radio-orkestra. Vmes poje gđ. Vedrača slovaške narodne pesmi. — 15: Vespeloča »Pri bešem tonfuku«. — 16: Reprodukcijska glasba. — 16.30: Koncert dihaškega pevskega zbora školovske gimnazije v St. Vidu. — 20: Koncert pevskega kvarteta. — 20.45: Mendelssohn: Simfonija št. 3, op. 56. (na »Columbia« ploščah). — 21.15: Koncert radio-orkestra: plesna godba. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Radio-orkester.

BEograd 9: Prenos iz saborne cerkve. — 10.30: Reprodukcijska glasba. — 11: Simfonični koncert. — 16: Pevski koncert in ciganska godba. — 17.30: Popoldanski koncert. — 20: Pevski večer. — 21: Poročila. — 21.15: Angleške pesmi. — 22.15: Lahka godba. — ZAGREB 11.30: Orkestralni koncert. — 12.05: Nadaljevanje koncerta. — 17: Koncert kvarteta mandočin. — 20.35: Lahka večerna glasba. — PRAGA 16: Prenos koncerta iz Bratislave. — 18.05: Pevski koncert. — 20: Prenos koncerta češke filharmonije. — 22.15: Lahka glasba. — BRNO 16: Prenos koncerta iz Bratislave. — 18: Arile in pesmi. — 20: Prenos koncerta iz Prage. — 22.15: Koncert vojaške godbe. — VARŠAVA 16.55: Reprodukcijska glasba. — 17.40: Koncert godbe na pihala. — 20.15: Koncert orkestra solistov. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 10.30: Koncert na orgle. — 11: Koncert dunajskega simf. orkestra. — 15.30: Popoldanski koncert. — 17.20: Pevski koncert. — 17.35: Koncert Schubertove glasbe. — 19: Pevski koncert. — 20.30: Operni večer. — BERLIN 16: Koncert kvinteta. — 18.30: Reprodukcijska glasba. — 20: Produktivna konservatoristov. — 21: Koncert kvarteta. — Sport in godba za ples. — FRANKFURT 16: Prenos koncerta iz Stuttgarta. — 19.30: Prenos iz gledališča: Mayerberova opera »Africanka«. — 23: Godba za ples. — LANGENBERG 16.30: Godba za ples. — 20: Predprstni koncert. — Nočni koncert in ples. — STUTTGART 16: Popoldanski koncert. — 19.30: Prenos opere iz Frankfurta. — 23: Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 12.25: Koncert orkestra. — 16: Madžarske pesmi. — 17.30: Mešan glasbeni program. — 19.25: Pevski koncert. — 20.50: Koncert godnega kvarteta. — Lahka glasba. — LONDON 18.45: Klavirski koncert. — 21: Večernice. — 22.05: Koncert Mozartove in Haydnove glasbe. — RIM 13: Onedanski koncert. — 17: Vokalni in instrumentalni koncert. — 21.02: Boltova opera »Meistofeles«.

Ribje olje

pristno norveško v drogerijah Kane, Ljubljana in Kane, Maribor.

Zobni atelje

v Litiji

3081

BORIS ŠTOKA

se otvori 6. februarja

v »Vili Rotar«

Sprejemne ure:

dopolndno od 8.—12.; popoldne od 2.—6.

Na željo tudi izven ur.

3081

Arthur Bernède

BELFEGOR

Pustolovski roman

ČETRTI DEL

»S psoma vred?«

»S psoma vred.«

»Vse bosta pokončala!«

»Do tega trenutka psa še nista napravila škode. Pozabil sem povedati gospodu baronu da me je policijski komisar prosil naj mu pokažem vhod v zapore... Odklenil sem mu vrata ki vodijo v stare ječe. Nato so vsi skupaj krenili dol.«

»Psa tudi?«

»Psa tudi. Sodim, da se godi tam doli nekaj prav čudnega. Zakaj v trenutku ko sta se gospod baron in gospa baronica pripeljala na dvorišče, sem videl na vrhu Dianinega stolpa psa, kako sta hotela raztrgati žensko, ki je vpila, da bi se je bil kamen usmili.«

»Kar izginiva, Hipofit,« je rekla baronica.

»Kakopak!« se je uprl baron. »Notranji glas mi pravi, da gre za kake vlomilce, ki so naju hoteli okraštati.«

»A policija je vendar že prišla!«

»Policija!... Odkar se vleče ta istorija z Belfegorjem, me je policije skoro enako strah kakor tistih, ki jih lovi!«

A tedaj se je pokazal pri enem izmed oken v prvem nadstropju policijski komisar. Z zvonkim glasom je velel vratarju:

»Telefonirajte v Mantes, naj nam pošljejo zaprt voz... Prijeli smo vso tolpo.«

»Oor pojdem,« je rekla Evdoksija, ki se ji je bil mahoma vrnil ves pogum. Oba sta krenila po častnih stopnicah na vrh.

Iz velikega salona se je slišal hrup... Ko sta Papillonova prestopila prag, sta odrevenela od strmenja. Med tem, ko je četvorica agentov mobilne garde stala okoli Mauricea de Thoursa in grbca, sta Chantecoq in Gautrais stražila Simona Desrochesovo. Le-ta, napol ležeča v naslonjaču, je z nepopisno mrzno zrla na Koleta, ki se je bila taktito umaknila v temen kot velikega salona.

Detektiv je stopil k zbiralcu in njegovi soprogi.

»Muostiva,« je dejal in se priklonil baronici, »obljubil sem vam bi, da primem Belfegorja.«

Izognil je roko proti Simoni in dodal:

»Lvo ga.«

Hipofit, ki se mu je zdelo, da sanja, je izbuljil oči. Njegov razum se je upiral. Baronica je najprej mislila, da jo hočejo potegniti za nos. Že je hotela ošteti policista, češ, kako se drzne norčevati iz je, ko je Simona s strahotnim cinizmom zavpila:

»Da, jaz sem Belfegor.«

To je bilo za ubogo avšo preveč. Od groze je vzkliknila in se nezavesna zvrnila v soprogovo naročje.

Ko je baron spravljal soprogo v sosednjo sobo, je Simona z rezkim glasom nadajevala:

»Lahko ste zadovoljni s svojo zmago.«

Z odkritosrčno žalostjo je vprašal kralj detektivov:

»Lj kako ste mogli postati tolikšna zločinka?«

Nesrečnica je zaprla oči, kakor da hoče ubežati prividom, ki so jih zbudili v njej te besede. Nato je trudoma odgovorila, tresoč se po vsem telesu:

»Kivi so omamni strupi in... strah pred bedo.«

Vsi so molče zrlj nanjo. Videti je bilo, kakor da zbira duha... V njenih očeh se je užigal čuden plamen... In zdajci je segla v izrezek svoje obleke, potegnila iz njega majhen predmet in ga ponela k ustom...

Chantecoq je hotel planiti k njej. A bilo je prepozno.

Gospodična Desrochesova je padla, z glavo naprej, kakor da jo je strela ubila. Detektiv in policijski komisar sta se sklonila k njej... Chantecoq ji je odprl roko, ki je še drgetala v poslednjem boju... Med prsti je stiskala prazno, napol zdrobljeno s stekleno ampulo

»Strup, ki takoj učinkuje!... Sama se je obsodila!«

Mauricea de Thoursa je premagala obupna bol... Grbec je sklonil glavo... Vsi so se odkrili — ne pred pokojnico, ampak pred smrtjo.

N-ja trenutkov nato je radiotelegrafist sprejel brzjavko, ki jo je po govorilu sporočil enemu izmed urednikov. Sedeč za mizo, je le-ta prebral tovarišem vest, kakor jo je bil stenografil:

»Chantecoq, kralj detektivov, na na nekem gradu nedaleč od Mantes, pravkar aretiral kouvrsko prikazen, ki je bila v resnici — ženska.«

A tisti mah je nekdo glasno zaklical:

»Nu, zdaj vidite, da nisem bil jaz!«

Bil je Jacques Bellegarde. Pravkar so ga bili izpustili in razume se, da je bila njegova prava pot v uredništvo. Vsi tovariši so pla-

nili k njemu ter mu jeli čestitati in stiskati roke. Eden izmed njih je vzkliknil:

»Kakšno sijajno snov si nam pripravil!«

»Nemara,« je s prelestnim nasmeškom odvrnil Jaques Bellegarde

EPILOG

Nekaj dni po teh dogodkih je Chantecoq v restoranu Eifflovega stolpa v najožji družbi slavil zaroko svoje hčere z Jacquesom Bellegardeom.

Tudi Ferval in Menardier sta bila povabljena. Iz resnicoljubja moramo priznati da nista niti najmanj kvarila veselega razpoloženja.

»Nu, dragi kolega,« je kralj detektivov vprašal nadzornika, »po tem takim niste jezni name?«

»Jaz? Nikakor ne!« je s popolno odkritosrčnostjo odvrnil Menardier.

»Kakor vidite, imajo časih tudi stare metode svoje dobre strani. Ni vselej napak, če se človek našemi.«

»Naš mojster ste, vseh, kar nas je!«

Začulo se je ploskanje. Ferval je vstal, prijel za čašo s šam-

pancem in vzkliknil:

»To čašo izpijem na zdravje mlade dvojice... in našega Chan-

tecoqa, najboljšega vseh prijateljev in najbolj vrliga vseh ljudi.«

Čaše so zazvenele druga ob drugo.

Menardier, ki je sedel zraven Bellegardea, ga je vprašal:

»A! res mste hudi name?«

Novinar je pomembno odvrnil:

»Narobe, vi bi morali biti hudi name.«

»Zakaj?« je začudeno vprašal Menardier.

»Zato, ker sem nedolžen,« je rekel Bellegarde.

Nadzornik se je glasno zasmel. V prisrčnem stisku rok sta

končno veljavno pozabila nesporazum, ki se je bil tako srečno

pojasnil.

Po obedu so se Chantecoqovi gostje poslovili.

Jacques in Koleta sta šla k balustradi, se naslonila nanjo in se z

občudovanjem zagledala v panoramo pariškega mesta.

In zdajci se jima je zazdelo, kakor da se je v dalji, nad kouvrskim

dvorcem, pojavila črna prikazen, ki se je nekaj trenutkov risala na

nebu in se nato razbihnila v zrak...

Koleta je naslonila zaročenco glavo na prsi in Jaques jo je po-

ljubil na jasno čelo... Chantecoq, ki ju je gledal, je z nežnim na-

smeskom dejal:

»Zdaj sem prepričan, da ne bo Belfegor nikoli več vstal od

mrtvih.«

Iz Dravinjske doline

Poljčane, 30. januarja.

V noči od torka na sredo so skušali predrzni svedrovi vdreti v pisarno podružnice znane tvrdke Thea Suppanz, izvoz jeje. Poslopije, v katerem se nahaja pisarna, je ob glavni cesti in na najprometnejši točki ter so zato morali biti vlomilci nevarnostno previdni pri svojem poslu, da jih ni nihče opazil.

Ker so že lani skušali vlomiti na tem mestu, je dala uradnica, ki stanuje nad pisarno, vhod v njo temeljito zavarovati. Svedrovcem se je kljub temu že posrečilo odpreti vse ključavnice na zunanji strani močnih vrat in bi tako prišli do železne blaginje, kjer so se nadejali večje vsote denarja, če jih ne bi zadžal zapah na notranji strani. Tega brčkone niso mogli odstraniti brez trutca ter so zato odšli brez uspeha... Uradnica je sicer slišala nekaj ropot, a je mislila, da ropotajo vlaki, ki vozijo tik mimo njenega stanovanja. Vlom je opazila šele zjutraj, ko je odpirala pisarno. Seveda je zadevo takoj javila orožnikom, ki za predrznimi svedrovci že pridno poizvedujejo. Isti zlikovci so tekom omenjene noči vdrli v gostilniško sobo hotelirja g. Mahoriča. Toda, ko so zaslišali odpiranje hišnih vrat, (ta čas je ravno prišel gospodar domov iz kegljišča), so jo tatiči umnih krač popihali v noč skozi zadnja vrata... Polastili so se v naglici le nekaj cigaret in žganja.

V Srednjih Poljčanah se je pojavila pasja steklina. Od domačega psa ugrizen gospodar F. V. se je takoj podal k tukajšnjemu zdravniku in nato v Maribor ter je zdaj v oskrbi domačega zdravnika, ki ga zdravi s pomočjo potrebnih injekcij. Te dni je odšel od tod na svoje novo službeno mesto v Trebnje na Dolenjskem železniški uradnik g. Drago Leskovar. Bil je večletni član in odbornik tukajšnje »Čitavnice« ter se je pridno udeleževal pri vseh njenih prireditvah, zlasti je bil delaven pri dramatičnem in pevskem odseku. Simpatičnemu družabniku želimo vse najše tudi na njegovem novem službenem mestu.

Pri Hauptmanu, kjer so pred kratkim obhajali gostijo, so imeli zdaj v hiši zalivanje. Umrla je nečakinja gđc. Elma v najlepši mladostni dobi. Pred dobrim letom je s težko živčno boleznijo prišla iz Gradca semkaj na oddih, v nadi da bo tu okrevala. Bila je visoko naobražena, obvladala je 7 jezikov. Bolezen ji je preprečila nadaljnji študij in zdaj ji je nenadna smrt prekrizala vse načrte za bodočnost.

— Novi sodni predstojnik. Posle stare-

šine na tukajšnjem sodišču je prevzel go-

spod dr. Tomo Turato.

Za 10.000 Din je zavarovan vsak naročnik „Jutra“

Neprekosljiv ve precizirske
Schaffhausen
ure pri **F. ČUDEN**
LJUBLJANA
Prešernova ulica št. 1

Razpis

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje na dan 8. februarja 1930 ob 11. uri nabavo:

5000 kg pšenične moke št. 0 gg,

5000 kg pšenične moke št. 0 g.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje, št. 917/II. 2476

Denarni zavod
išče

URADNIKA

izvežbanega v bančnih in administrativnih, zlasti hipotekarnih poslih, event. sprejme tudi

praktikanta

s pravno prakso. Interesenti naj pošljejo svoje vloge z osebnimi podatki, prepisi izprijeval, priporočil ter zahtevki na glasni oddelek »Jutra« pod šifro »Bankarstvo«. 2452

Prvovrstnega

kovača

strokovnjaka, zlasti za kovane lopate, krampe in sekire, iščemo. Dober dohodek zasiguran. Ponudbe pod »Zeugschmied« na Jugosl. Rudolf Mosse d. d., Zagreb, Zrinjski trg 20. 2466

Tvrdka Anton Schuster „Pri Tončku“
Ljubljana, Mestni trg 35

se ob priliki

50-letnice obstoja

zahvaljuje vsem svojim cenjenim odjemalcem in poslovnim prijateljem za dosedanje naklonjenost, prosi, da ji tudi v bodoče ohranijo svoje zaupanje. Obenem opozarja, da se bo prodajalo v tekočem mesecu vse manufakturno blago po znatno znižanih cenah. Sezijsko blago 20 odstotkov ceneje.

Isčemo

mlekarskega poslovdjo

ki se obenem razume tudi na gospodarstvo. Lahko je poročen in tudi otroci ne motijo. Želimo, da je v poslu resen, ker je nadziranje precej obširno. Naslov pod številko 4281 v oglasnem oddelku »Jutra«. 2481

PISARNIŠKE

potrebščine, ogljeni papir, barvni trakovi, indigo in strojepisni papir, razmnoževalna barva, kemična črnila itd. — Se priporoča

LUD. BARAGA. Ljubljana, Šelenburgova ul. 6 Tel. 29-80

Otvoritveno

naznanilo

Nagnanjava, da sva prevzela z današnjim dnevom

kavarno „Emona“.

Obrat bodeva vodila na podlagi svojih izkušenj najvestneje, potrudila se bodeva, da postreževa cenj. goste najboljšje, ter se priporočava njihovi naklonjenosti.

Restoracijo otvoriva s 1. marcem 1930.

Ljubljana, dne 1. februarja 1930.

Dolničar in Presker

PROTIV KAŠLIJA

PROTIV PREHLADE

Eucalyptus Menthol
Tablete.

Najbolje sredstvo protiv prehlade, kašlja kao vratobolje i astme. Liječnici preporučaju SAMOPROIZVADIAČ

KANOLD D. D.
KARLOVAC

Odkriveni zlatom kolajnom u Kopenhagenu.

Dvorski dobavljači Njeg. Vel. Kralja Švedske te Njeg. Kr. Vis. Prostonasli. Kralja. Švedske.

OVE PO CUELON SVIJETU ČUVENE TABLETE

DOBIVAJU SE SVAGDJE!

TVORNICE:

KOPENHAGEN, GÖTEBORG, WIEN, BERLIN, NÜRNBERG, ESSEN, MILANO, PRAG, LESZNO

Zveza živilskih delavcev, podr. pekovskih pomočnikov, pridel v soboto ob 8. uri zvečer

veliko predpustno veselico

v dvorani Delavske zbornice s pestrim sporedom, s sodelovanjem salon. orkestra »Zarjec. PLES. GODBA. SALJIVA POŠTA.

Ocarinjenje

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik. LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). Revizija pravilnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Pozor!

Ženini in neveste!

Najceneje Vam nudi žimnice (matrace), otomane, divane in vse tapetniške izdelke edino le

Franc Jager
tapetništvo
Sv. Petra nasip 29

Proti alkoholu

Materi in žene, ve, ki obupajoče gledate, kako vaši dragi v pijanosti uničujejo sebe, rodbo in svojo čast in premoženje, ostavljajoči v kavarni poslednji dinar, ve jih morete popolnoma odvaditi, ne da bi se oni zavedali, z »AVINALOM«, preparatom berlinskega lekarnarja Franka, z zdravilom, absolutno neškodljivim zdravju. Polno zdravilnic od ozdravljenih. Cena 220.— Din. Razpošilja glavni zastopnik za Jugoslavijo N. Popović, Beograd, Kolarčeva 7.

